

PIKNIK
PANENSKÁ PLAVBA
PLODY NEJDRAŽŠÍHO VZDĚLÁNÍ
POPRASK KOLEM HAVELOCKA
MUŽ OD MICHELINA
ZRCADLO

Mé sestře Margo, která s láskou a humorem svolila, abych ji v této knize poněkud zesměšnil.

PIKNIK

Měsíce březen a duben byly toho roku na Anglii až nebývale suché a teplé. Farmáři, zpočátku zaskočení novostí této situace, která jim nedovolovala vymlouvat se jako každoročně na nečekané pozdní mrazíky, brzy pookřáli a začali vyprávět o hrůzách sucha. Titíž lidé, kteří nás předešlého podzimu poučovali, že báječná úroda hub, jahod, malin a dalších lesních plodů předznamenává studenou zimu a ještě studenější léto, najednou začali říkat, že nadbytek hub a lesních plodů byl předzvěstí teplého jara. K tomu všemu oficiální předpověď počasí, kterou jsme vždy považovali za snůšku výmyslů barona Prášila, tvrdila, že od dubna do srpna má přijít vlna velkých veder. Protože Angličané jsou důvěřiví, zašli někteří z nich tak daleko, že si udělali velké zásoby opalovacích krémů a skupili plážová lehátka. Po celém jižním pobřeží, včetně Bournemouthu, kde jsme bydleli, se za nic na světě nedaly sehnat plavky nebo slunečník.

Členové naší rodiny, sami milovníci slunce, na tuto situaci zareagovali jako poupata na teplo. Víc jsme se hádali, víc jsme zpívali, víc jsme diskutovali, víc jsme jedli a pili, protože venku na zahradě divoce kvetly a sladce voněly jarní rostliny, a slunce, přestože mělo pouze máslově žlutou barvu, opravdu páliло. Ale z nás všech jedině maminka zcela propadla a horoucně věřila předpovědím horkého počasí. Podle mě zejména proto, že je slyšela na vlastní uši v rádiu.

To bylo pro maminku rozhodující. Rádiu věřila víc než všem řečem. Stejně jako jí připadalo daleko věrohodnější nechat si předpovědět budoucnost od opravdové cikánky na schůdkách jejího povozu, než si jenom přečíst svůj horoskop v ženském časopise. Po celou dobu války žili členové britské vlády (včetně Churchilla, pokud neměl na práci zrovna něco jiného) v našem rozhlasovém přijímači, a to z jednoho jediného důvodu - aby maminku informovali o tom, jak pokračují boje a jestli nehrozí nebezpečí německé invaze. Nikdy jí nezalhalí. A co víc, válku vyhráli. I teď, když už válka dávno skončila, připadali mamince lidé z rádia naprosto neomylní a bezvýhradně jí věřila. Jako za starých časů. Když tedy slyšela farmáře hovořící o tisících kusů dobytka, které pojdu žizní, nebo o nedostatečných zásobách vody, anonymní lékaře varující před úpalem a úžehem, kosmetičky hýřící doporučeními, jak se opálit a přitom nespálit, udělala si z toho všeho maminka celkem jednoznačný závěr, že nás čeká taková vlna veder, která by i z Aljašky udělala něco jako Západní Indii.

"Vymyslela jsem báječný způsob, jak Larryho uvítáme doma," řekla jednoho dne ráno u snídaně.

Larry, který se Anglii z vlastní vůle vyhýbal dobrých deset let, měl přiletět na návštěvu, aby se zúčastnil propagační kampaně spojené s vydáním jeho poslední knihy. Přestože nám v dopise sdělil, jak se mu hnusí myšlenka na návrat do země, kterou nazýval Pudinkovým ostrovem, maminka byla přesvědčena, že po tolika letech exilu bude zmírat touhou po zajímavých a rázovitých místech staré veselé Anglie.

"A kdo ho chce vítat?" zeptal se Leslie a štědře si nabral marmelády.

"Leslie, zlatíčko, já vím, že to nemyslíš vážně," odpověděla maminka. "Bude to přece krásné, když se po tak dlouhé době zase sejde celá rodina."

"S Larrym jsou vždycky jenom problémy," poznamenala moje sestra Margo. "Je ke všemu tak kritický."

"Neřekla bych, že je kritický," tvrdila maminka, ne zcela podle pravdy. "Jen se dívá na věci trochu jinak."

"A chce, aby s ním každý souhlasil," podotkl Leslie.

"Ano," přikývla Margo, "to je pravda. Vždycky si myslí, že ví všechno nejlíp."

"Má přece právo na svůj názor, zlatíčko," namítla maminka. "Za to jsme přece bojovali ve válce."

"Cože? Za to, abychom všichni museli souhlasit s Larryho názory?" užasl Leslie.

"Viš moc dobře, co tím myslím," odpověděla maminka přísně. "Nezkoušej to překrucovat."

"Jaký jsi dostala nápad?" zeptala se Margo.

"No," začala maminka, "asi bude nesnesitelné horko..."

"Jak jsi na to přišla?" přerušil ji Leslie pochybovačně.

"Hlásili to v rádiu," zněla maminčina pádná odpověď. "Říkali, že nás čeká neobvyklá brázda vysokého tlaku."

"Tak tomu uvěřím, až to zažiju na vlastní kůži," zabručel Leslie zasmušile.

"Ale říkali to "v rádiu" zlatíčko," vysvětlovala maminka. "To není žádná fáma, tuhle zprávu vydalo ministerstvo letectva."

"Jenže já nevěřím ani ministerstvu letectva," trval na svém Leslie.

"Já taky ne," přidala se Margo, "od té doby, co nechali George Matchmana, aby se stal pilotem."

"No to snad ne!" vykřikl Leslie nevěřičně. "Vždyť je slepý jako krtek a pije jako duha."

"A ještě ke všemu trpí ztrátou paměti," dodala Margo.

"Nechápu, co má George Matchman společného s předpovědí ministerstva letectva," protestovala maminka, která si nikdy nezvykla na to, jakou frašku dokážou členové naší rodiny udělat z každé normální konverzace.

"Ty předpovědi určitě dělá George," prohlásil Leslie. "A tomu já bych nevěřil, ani kdyby mi říkal, kolik je hodin."

"To nebyl George," tvrdila maminka přesvědčeně. "Poznám jeho hlas."

"No a jaký jsi teda dostala nápad?" zeptala se Margo znovu.

"Tak," spustila maminka, "když v rádiu říkali, že budeme mít hezké počasí, napadlo mě, že bychom Larryho měli vzít někam na venkov. Aby viděl anglickou krajinu v plné kráse. Určitě se mu po tom stýskalo. Pamatuju se, že když jsme se s vaším otcem vracivali z Indie, pokaždé jsme se rádi podívali do přírody. Navrhuju, aby nás Jack vzal rollskou na piknik."

Chvíli bylo ticho, než jsme si její návrh srovnali v hlavě.

"S tím Larry nebude souhlasit," ozval se nakonec Leslie. "Viš jaký je. A jestli se mu to nebude líbit, bude se určitě chovat příšerně. Znáš ho."

"Jsem si jistá, že bude mít radost," řekla maminka, ale úplně přesvědčená o tom nebyla. Zřejmě si právě představila, jaké můj starší bratr umí dělat scény.

"Víte co? Překvapíme ho," napadlo Margo. "Dáme jídlo a ostatní věci do kufru auta a řekneme mu, že jedeme jenom na krátkou projížďku."

"Kam pojedeme?" zajímal se Leslie.

"Do Lulworth Cove," navrhla maminka.

"Ale to není krátká projížďka," namítal Leslie.

"Jenže když neuvidí jídlo, nebude nás podezírat," podotkla Margo vítězoslavně.

"Po hodině a půl jízdy mu to nejspíš doje," upozornil nás Leslie. "Dokonce i Larrymu."

"Ne, myslím, že mu budeme muset říct, že je to takový náš dárek na přivítanou," prohlásila maminka. "Koneckonců už jsme ho neviděli deset let."

"Deset klidných let," doplnil Leslie.

"Vůbec nebyly klidné," odporovala maminka. "Byla válka."

"Myslím klidné bez Larryho," vysvětloval Leslie.

"Leslie, zlatíčko, takovéhle věci bys neměl říkat, ani z legrace," kárala ho maminka.

"Já si nedělám legraci," zabručel Leslie.

"Nemůže přece dělat scény, když to bude piknik na uvítanou," vložila se do hovoru Margo.

"Larry dokáže dělat scény kvůli čemukoliv," tvrdil Leslie přesvědčeně.

"Nepřeháněj," mírnila ho maminka. "Hned jak Jack přijde, zeptáme se ho na rollsku. Co vlastně Jack dělá?"

"Řekl bych, že ji asi rozebírá," odpověděl Leslie.

"Teda už mě s tím štve. Máme to pitomý auto už tři měsíce a většinu času ho má rozebraný. Rozčiluje mě. Pokaždé, když si chci někam vyjet, motor je vymontovaný a leží v garáži," zlobila se Margo.

"To sis neměla brát technika," řekl jí Leslie. "Viš, že jsou všichni takoví. Pořád by něco rozebírali. Nemůžou si pomoci, musejí všechno rozbít."

"Tak ho požádáme, aby se vynasnažil mít pro tuhle příležitost rollsku pohromadě," uzavřela hovor maminka. "Určitě nám vyhoví."

Rollska, o které se mluvilo, byl nádherný model z roku 1922. Jack ji objevil v jedné zapadlé venkovské garáži. Stydlivě se tam skrývala, měla špinavou kapotu a zašlý chrom, ale stále to byla majestátní dáma. Koupil ji za královskou cenu dvou set liber a odvezl ji triumfálně domů, kde v jeho něžné péči jen rozkvétala. Dostala jméno Esmerelda. Karosérie jí teď oslnivě zářila, doplňky z ořechového dřeva se blýskaly, jak byly naleštěné, motor svítil čistotou. Měla stupačky, sklápěcí střechu a skleněnou přepážku, která se dala zatáhnout, takže řidič nemohl slyšet vaše kritické poznámky na adresu pracující třídy. Nejlepší se všeho však byl jakýsi telefon ve tvaru trumpety, pomocí něhož jste mohli na řidiče vykřikovat rozkazy. Mít doma Esmereldu bylo tak nádherné, jako by člověk vlastnil dinosaura. Jak na přední, tak na zadní sedadlo se mohly pohodlně usadit čtyři osoby a ještě zbývalo místo. K vybavení patřil i bar z ořechového dřeva. zavazadlový prostor byl čtyřikrát větší než u normálního auta a vešlo se do něj dvanáct kufrů. Na takovém voze se nedalo šetřit penězi, a tak Jack odněkud z Evropy záhadným způsobem vyčaroval hasičskou houkačku. Tu jsme však užívali jen v krajním případě. Její drzý a hlasitý jekot doslova rval uši. Normálně jsme proto trouбили na velký černý baňatý klakson, který vydával zvuk jako nesmělý kalifornský lvoun hřivnatý. Jeho pomocí jste mohli celkem bezpečně popohnat starší paní na přechodu pro chodce, ale před hasičskou houkačkou by se do příkopu skrčil i dvoupatrový autobus.

Za chvíli přišel na snídani Jack v košili hojně zamaštěné od oleje. Jack byl středně vysoký muž s hřívou kudrnatých tmavých vlasů, nápadnýma modrýma očima a s nosem, kterým by nepohrdl žádný římský císař. Byl to opravdu pořádný nos, nos s velkým N, nos takových rozměrů, že by jistě potěšil srdce Cyrana z Bergeracu, nos, který dokázal vypovídat o studeném počasí, stejně jako o otevíracích hodinách blízkých hospod a jiných významných událostech, nos hýčící barvami tak, že by mu i chameleon záviděl. S takovým nosem se člověk mohl chovat arogantně, nebo se za něj skrývat v těžkých chvílích. Tenhle nos dokázal vypadat pyšně i komicky, podle nálady. Když takový nos člověk jednou spatřil, už na něj nikdy nezapomněl, asi jako na zobák ptakopyska.

"Á," zajásal Jack, jeho nos se zachvěl a nabyl brunátného lesku. "Cítím správně uzeneho sledě?"

"Je v kuchyni, ještě bude teplý," odpověděla maminka.

"Kdes byl?" zeptala se Margo, což bylo docela zbytečné, protože Jackovo olejem zašpiněné oblečení o tom vypovídalo dost jasně.

"Čistil jsem Esmereldě motor," vysvětloval Jack, rovněž zbytečně.

Šel do kuchyně a vrátil se s dvěma rybami na talíři. Posadil se a začal je obírat.

"Nechápu, co s tím autem pořád děláš," vyhrkla Margo. "Pořád ho jenom rozebíráš."

"Znal jsem jednoho chlapa, který si uměl s uzeneým sleděm báječně poradit," poznamenal Jack směrem ke mně a nestaral se o řeči své ženy. "Nějak ho otočil na hřbet a vybral z něj všechny kosti najednou. Moc chytré to bylo. Vyndal je všechny naráz... asi takhle. Vytáhl je vcelku, takže vypadaly jako struny harfy, víš... Pořád nemůžu přijít na to, jak to dělal."

"Co je s ním?" zeptala se Margo.

"Co je s kým?" vrátil jí Jack nevšimavě otázku a díval se na ryby tak upřeně, jako by chtěl kosti zhypnotizovat a tím je dostat ven.

"S autem," řekla Margo.

"S Esmereldou?" polekal se Jack. "Co je s ní?"

"Na to se ptám já tebe," opáčila Margo. "Ty bys teda opravdu dokázal člověka naštvat."

"Nic s ní není. Je to nádherný kousek."

"Nádherný kousek by to byl, kdybychom si s ní mohli aspoň občas vyjet," podotkla Margo sarkasticky. "Na tom, že věčně stojí v garáži a všechny vnitřnosti má venku, nevidím nic nádherného."

"Nemůžeš říct, že vnitřnosti jsou venku," namítl Jack. "Vnitřnosti musejí být uvnitř, ne venku."

"Ty mě fakt chceš rozzuřit!" zamračila se Margo.

"No tak, no tak, drahoušku," uklidňovala ji maminka. "Když Jack říká, že s autem nic není, pak je všechno v pořádku."

"A proč vám na tom tak záleží?" podivil se Jack.

"Přemýšlíme o tom, že bychom vzali Larryho na piknik, až přijede," vysvětlovala maminka. "A říkali jsme si, že by bylo hezké, kdybychom jeli rollskou."

Jack se nad tím zamyslel a přežvykoval rybu.

"To je dobrý nápad," překvapil nás nakonec. "Seřídil jsem jí motor, takže pěkně poběží. Kam si představujete, že bychom jeli?"

"Do Lulworthu," řekla maminka. "Je tam hezky. Ty krásné skály..."

"Tam jsou fakt pořádné kopce," přikývl Jack nadšeně. "Což mi připomnělo, že Esmereldě trochu prokluzuje spojka."

Posílena myšlenkou, že rollska bude k dispozici, vrhla se maminka nadšeně do příprav na piknik. Jak bylo jejím zvykem, nachystala pro tento den obrovské množství potravy, které by stačilo uživit Napoleonovu armádu během ústupu od Moskvy. Upekla kari kuličky a cornvaleské pirohy, kynuté taštičky se šunkou a velkou zvěřinovou paštiku, tři kuřata, dva velké bochníky domácího chleba, piškotový dort, sušenky s brandy a sněhové pusinky. Dále přichystala tři druhy domácího chutteny, džemy, cukroví, ovocný koláč a šlehanou ovocnou pěnu. Když tohle všechno shromáždila na kuchyňském stole, zavolala nás, abychom se šli podívat.

"Myslíte, že to bude stačit?" ptala se ustaraně.

"Měl jsem za to, že jedeme jenom na odpoledne do Lulworthu," poznamenal Leslie. "Nějak mi nedošlo, že se chystáme k emigraci."

"Mami, je toho moc," prohlásila Margo. "Tohle nemůžeme nikdy sníst."

"Nesmysl. Prosím tě, na Korfu jsem toho vždycky brala dvakrát tolik," odporovala maminka.

"Ale na Korfu nás vždycky bývalo dvanáct nebo čtrnáct," upozornil ji Leslie. "Teď je nás jenom šest, víš."

"Vypadá to jako zásilka Červeného kříže. Takové se posílají do oblastí postižených hladomorem," přidal se Jack.

"Není toho zase tak moc," bránila se maminka. "Víte, jak si Larry rád pochutná. Taky budeme jíst u moře a to má člověk vždycky pořádný apetýt."

"No, doufám, že se tohle všechno vejde Esmereldě do kufru," podotkl Jack.

Příští odpoledne maminka přes naše protesty trvala na tom, abychom se všichni oblékli do svátečního a jeli s ní na nádraží přivítat Larryho. Maminčiny plány byly však zmařeny, protože Margo trvalo nesmírně dlouho, než si vybrala správný odstín rtěnky. Právě ve chvíli, kdy jsme se chystali nastoupit do rollsky, přijel k domu taxík. V něm seděl Larry, který chytil dřívější vlak. Stáhl okénko a zíral na nás.

"Larry, drahoušku," vykřikla maminka. "To je tedy krásné překvapení!"

Larry poprvé po deseti letech osobně promluvil ke svým nejbližším:

"Není někdo z vás nastydlý?" zaskřehotal rozčileně. "Jestli ano, tak pojedou do hotelu."

"Nastydlý?" zeptala se maminka. "Ne, drahoušku. Proč?"

"Protože snad všichni na tomhle bohem opuštěném ostrově jsou nastydlí," řekl Larry a vystoupil z auta. "Strávil jsem teď týden v Londýně tím, že jsem jak o život prchal před mračny bacilů. Každý v jednom kuse kýchá a pofrkává. Měli byste to slyšet ve vlaku. Všichni kašlali, chrchlali a plivali, jako by vlak byl nějaké pojízdné sanatorium pro tuberáky. Strávil jsem celou cestu zamčený na záchodě, držel jsem si nos a do chodbičky jsem klíčovou dírkou stříkal spray proti chřipce. Ohromuje mě, že na tomhle smrtonosném ostrově dokážete přežít. Přísahám, že v Londýně byly milióny nastydlých lidí. Bylo to horší než velký mor."

Zaplatil taxi a vydal se s kufrem v ruce do domu. Šli jsme za ním. Měl na sobě narůžovělou tvídovou loveckou čepici s chránítka na uši a oblek z podivuhodně nehezké kostkované látky v odstínech bledě zelené a mdle červené. Vypadal jako malinký a tlustý Sherlock Holmes.

"Nikdo z nás, díkybohu, není nastydlý," řekla maminka, když ho následovala do domu. "To proto, že máme takové pěkné počasí. Dal by sis čaj, zlatíčko?"

"Radši si dám velkou whisky se sodou," odpověděl Larry a vytáhl z objemné kapsy saka poloprázdnou láhev. "To je na nachlazení lepší."

"Ale říkal jsi, že nejsi nastydlý," upozornila ho maminka.

"To nejsem," přikývl Larry a nalil si pořádnou dávku. "To je pro případ, že bych něco chytil. Říká se tomu prevence."

Bylo zřejmé, že se prevencí věnoval už cestou k nám, protože, jak se blížil večer, byl stále podnapilejší a podnapilejší. Takže maminka nakonec usoudila, že může nadnést otázku pikniku.

"Mysleli jsme," začala, "když ministerstvo letectva s takovou určitostí předpovídá hrozné horko, že bychom mohli zítra vzít rollsku a vyjet si na piknik."

"Nezdá se ti trochu neslušné, odjet si a nechat mě tady, když jsem se právě vrátil z desetiletého exilu?" zeptal se Larry.

"Neblázni," řekla maminka. "Ty pojeděš taky."

"Jen ne piknik v Anglii!" protestoval Larry přerývaně. "Myslím, že bych to nezvládl. Moc dobře si to pamatuju z mládí! Tetelit se nadšením nad mravenci a pískem v jídle, snažit se rozdělat oheň z mokrého dřeva... kvílení vichřice, déšť se sněhem, právě když se člověk zakousne do prvního okurkového sendviče..."

"Ale to ne, zlatíčko. Ministerstvo letectva hlásilo, že se očekává mimořádná brázda vysokého tlaku," tvrdila maminka. "Zítra prý bude velké horko."

"Možná bude horko na ministerstvu, ale bude horko taky tady?" namítl Larry.

"Jistě," trvala maminka rozhodně na svém.

"No dobře, budu o tom přemýšlet," slíbil Larry, zvedl se a vydal se do postele. Odnášel si s sebou zbytek whisky pro případ, že by na něj v noci zaútočily bacily.

Druhý den začal modrým bezvětřným ránem, slunce hrálo už v sedm hodin. Vypadalo to slibně. Maminka donesla Larrymu snídani do postele, ve snaze udržet ho za každou cenu v dobré náladě. Dokonce i Margo nás v zájmu všeobecného klidu a míru ušetřila obvyklé mučivé půlhodinky. Ráda si totiž ve vaně zpívala poslední hity a přitom neznala ani slova, natož melodii.

V deset hodin byla rollska naložená. Jack provedl poslední, malou, ale důležitou úpravu na motoru, maminka naposledy spočítala balíky s jídlem a Margo se třikrát musela vrátit do domu pro různé věci, které zapoměla. Nakonec jsme byli všichni připraveni a shromáždili jsme se na chodníku.

"Co myslíte, nestáhneme si střechu, když je tak hezky?" navrhl Jack.

"Ano, to ano," souhlasila maminka. "Když máme tak pěkné počasí, musíme toho využít."

Margo a Jack stáhli plátěnou střechu rollsky. Nastoupili jsme do vozu a za chvíli jsme už ujížděli anglickým venkovem, krajinou jak z miniaturny, tak svěží a zelenou, jak si jen člověk může přát, krajinou plnou zpěvných ptáků. Zvlněné hřbety hor na obzoru ozdobené ostrůvky lesů se táhly do dálky a vytvářely proti modré obloze, na které ve velké výšce nehybně visely bledé chomáče mraků, mohutný basreliéf. Vzduch voněl, slunce hrálo a auto si měkce pobrukovalo jako ospalý čmelák. Projíždělo hladce podél vysokých živých plotů, kolem řader zelených kopečků, vrhalo se jako jestřáb do údolí mezi hrozny domků ukrytých pod rozježenými doškovými střechami. Každá chalupa vypadala tak trochu jako by potřebovala přistříhnout.

"Ano," poznamenal zahloubaný Larry, "zapomněl jsem, že anglická krajina může připomínat viktoriánský domek pro panenky."

"Není to nádhera, zlatíčko?" usmála se maminka. "Věděla jsem, že se ti tu bude líbit."

Právě jsme prosvištěli vesničkou z obílených domků s doškovými střechami, které se podobaly hnědé kůrce na překynutém koláči, když Jack za volantem ztuhl.

"Pozor!" vyštěkl náhle. "Neslyšeli jste to? Já zřetelně! "Ratata ta ta bum"" a potom takové zaskřípání."

Chvíli bylo ticho.

"Řekl bych," otočil se Larry k mamince, "že naše rodina byla odjakživa dost nevyrovnaná. Nebylo snad nutné, aby se do ní přiženil další šílenec."

"Už zase! To skřípání! Copak to neslyšíte?" vykřikoval Jack a oči mu fanaticky žhnuly.

"Panebože," posteskla si Margo hořce. "Proč vždycky, když někam jedeme, musíš chtít to auto rozebírat?"

"Ale mohlo by to být vážné," vysvětloval Jack. "To ratatata bum, to se mohla rozbít hlava."

"Myslím, že to byl jenom odražený kámen," řekl Leslie.

"Ne, to ne," tvrdil Jack. "To je docela jiné ""bum"". Je to jenom ""bum"" bez toho ratatata."

"No, já jsem žádné ratatata neslyšel," utrousil Leslie.

"Kromě něj nikdy nikdo to jeho ratatata neslyší," stěžovala si Margo naštvaně. "Je mi z toho nanic."

"Ale no tak, zlatíčka, nehádejte se," pronesla maminka smířlivě. "Koneckonců Jack je přece technik."

"No teda, jestli je technik, tak to je teď učí dost zvláštní názvosloví," poznamenal Larry. "Za mého mládí technici o žádných svých ratata bum na veřejnosti nemluvili."

"Jestli si, Jacku, myslíš, že je to vážné," navrhla maminka, "tak můžeme zastavit a podíváš se na to."

Jack zajel na odpočívadlo lemované kvetoucími vrbami, vyskočil z auta, otevřel kapotu a ponořil se do nitra Esmereldy, jako se člověk umírající žízni vrhá k prameni v pouštní oáze. Ozvalo se několikeré hlasité zasténání, nějaké brblání a pak vysoké nosové bzučení, podobné zvukům, které by mohla vydávat rozzuřená vosa chycená do citery. To si bzučel náš švagr.

"Protože se zdá, že nás dostavník zasáhl blesk, co kdybychom si dali životodárný doušek?" ozval se Larry.

"Není na to trošičku brzo, zlatíčko?" zeptala se maminka.

"Pro Angličany je možná trochu brzo," odpověděl Larry, "ale nezapomeň, že já žiju mezi spoustou cizinců s uvolněnou morálkou, kteří si nemyslí, že pro potěšení existuje přesně vymezená denní doba. Nepřipadá jim, že dávají všanc nesmrtelnost své duše, kdykoliv se napijí, ať je to ve dne nebo v noci."

"No dobře, zlatíčko," souhlasila maminka. "Malá sklenička by snad neuškodila."

Leslie otevřel kufr auta a podal nám pití.

"Když už jsme teda ""museli"" zastavit, připouštím, že tohle je docela příjemné místo," řekl Larry blahosklonně a rozhlížel se po zelených kopcích v okolí, šachovnicově rozdělených živými ploty, tu a tam přizdobených nadýchanou temnou zelení lesů.

"A sluníčko opravdu nádherně hřeje. To je v tomhle ročním období dost neobvyklé," přidala se maminka.

"Za to zaplatíme v zimě, počítám," zabručel Leslie pochmurně. "Tak už to chodí."

V tu chvíli se zpod kapoty ozvalo hlasité dunivé kýchnutí. Larry úplně ztuhl, skleničku na půl cesty k ústům.

"Co to bylo?" zeptal se.

"Jack," odpověděl Leslie.

"Ten zvuk?" vykřikl Larry. "To byl Jack?"

"Ano," kývl Leslie, "Jack si kýchnul."

"Dobrý bože!" zvolal Larry. "Je to určitě bacilonosič! Máti, strávil jsem týden tím, že jsem se vyhýbal infekci všemi prostředky známými britské lékařské komoře. Dělal jsem to snad jenom proto, abych byl odtransportován do téhle divočiny, kde doktora neseženeš v okruhu padesáti mil, a nechal se tu bombardovat bacily od vlastního švagra? To je opravdu příliš!"

"Ale no tak," uklidňovala ho maminka. "Lidé přece kýchají a nemusejí být hned nachlazení, to přece víš."

"Ne v Anglii!" odsekl Larry. "V Anglii je kýchání poslem utrpení, ne-li smrti. Často si myslím, že jediným potěšením Angličanů je přenášení bacilů."

"Larry, zlatíčko, zase to nepřeháněj," mírnila ho maminka. "Jack si jen jednou kýchnul."

Jack kýchl znovu.

"Tady to máš!" rozčilil se Larry. "To už bylo podruhé! Říkám ti, že takhle vyvolá epidemii. Proč ho tady nenecháme? Může si klidně stopnout auto zpátky do Bournemouthu a Leslie bude řídit."

"Přece ho nemůžeme nechat tady na silnici. Larry, neblázni," namítla maminka.

"Proč ne?" divil se Larry. "Eskymáci například posílají staré lidi ven na kry, aby je sežrali lední medvědi."

"Nechápu, proč by se Jack měl nechat sežrat ledním medvědem. Jenom proto, že ty se děšíš obyčejného pitomého nachlazení?" rozhořčila se Margo.

"Myslel jsem to jen obrazně," vysvětloval Larry. "V téhle oblasti by ho patrně uklovaly k smrti kukačky."

"Stejně ho tu nenechám," mračila se Margo.

V tu chvíli se Jack vynořil zpod kapoty auta. Jeho už tak dost velký nos se proti normálnímu stavu zvětšil přinejmenším dvakrát a získal zabarvení přezrálé maliny. Z přivřených očí mu hojně tekly slzy. Přistoupil k nám a divoce kýchal.

"Jdi pryč!" zařval Larry. "Jdi si s těmi svými hnusnými bacily někam do polí!"

"To dejsou bacily," snažil se Jack zřetelně vyslovovat. "Do je seddá rýba."

"Nezajímá mě, jaký to má vědecký název - jdi s tím někam pryč!" křičel Larry. "Kdo si hergot myslíš, že jsem? Louis Pasteur?"

"Do je seddá rýba," opakoval Jack a zuřivě u toho kýchal. "Děgde dady busí být dějaké kytky debo děco dakovýho." Očima, z nichž mu proudem tekly slzy, zlověstně přešel po nejbližším okolí. Spatřil vrby. "Aha," zachrčel a kýchal dál. "Do je odo, dyhle pitobý stroby."

"Nerozumím mu ani slovo," řekl Larry. "To nachlazení ho připravilo o poslední zbytky rozumu."

"To je senná rýma," objasňovala Margo. "Vyvolaly ji ty vrby."

"Ale to je ještě ""horší"" než nachlazení," vyděsil se Larry. "Nechci dostat sennou rýmu."

"To nemůžeš dostat, zlatíčko," vysvětlovala maminka. "To je alergie."

"To mě nezajímá! Ať je to třeba anagram," odsekl Larry. "Nikdo to na mě nebude dýchat."

"Ale to není nakažlivé," přesvědčovala ho Margo vytrvale.

"Jseš si jistá?" zeptal se Larry. "Vždycky je nějaké poprvé. Počítám, že první malomocný své ženě říkal totéž. A než si uvědomila, co se děje, založili celou kolonii."

"Ty kvůli tomu opravdu naděláš, zlatíčko," kárala ho maminka. "Vždyť to je docela obyčejná senná rýma."

"Busíbe dět rychle odsud," huhňal Jack. Nasedl do auta a rozjel se tak divoce, že jsme v zatáčce jen o vlásek unikli srážce s velkým vozem taženým dvěma silnými shireskými koňmi, který vezl fůru hnoje.

"Nevzpomínám si, že bych se s ním dohodl na společné sebevraždě," vykřikl Larry, křečovitě se držící dveří.

"Ne tak rychle," volala Margo. "Jedeš moc rychle!"

"Vzduch!" zasténal Jack. "Musím mít vzduch, abych se zbavil toho pylu!"

Po několika kilometrech šílené jízdy, zpestržené ječením maminky i Margo a Larryho varovnými výkřiky, dostal Jack do nosu dostatek vzduchu, který nějak pomohl utišit jeho trápení. Zpomalili jsme a pokračovali dál klidnějším tempem.

"Já to věděl! Nikdy jsem se neměl do Anglie vracet," stěžoval si Larry. "Nejdřív to jsou bacily, pak senná rýma a potom tahle vražedná jízda. Skoro jako z Ben Hura. Kdybyste byli v mém věku, dostali byste z něčeho takového infarkt."

Těsně před polednem jsme zjistili, že jsme se ztratili v bludišti úzkých cest mezi živými ploty. Ve snaze najít Lulworth Cove jsme dočista zabloudili. Nakonec jsme se však dostali na cestu, která vedla ke kruhovitému zálivu chráněnému vysokými útesy. Moře v zálivu ozářeném sluncem bylo modré a klidné, a tak jsme se rozhodli, že tu zastavíme a dáme si oběd. Kromě starší dvojice, která na břehu cvičila psa, byla pláž úplně opuštěná.

"To je ale štěstí," pochvalovala si maminka. "Máme celou pláž pro sebe. Bála jsem se, že pěkné počasí sem přitáhne spousty lidí."

"Pojďme kousek dál po břehu, tak do poloviny zálivu," navrhl Leslie. "Není to daleko a bude odtamtud lepší výhled."

Všichni jsme souhlasili, zaparkovali jsme rollsku a vrávorajíce pod nákladem jídla, pití a rohoží na sezení, vydali jsme se přes oblázkovou pláž.

"Musím být o něco opřená, když sedím," upozornila nás maminka. "Jinak mě budou hrozně bolet záda."

"Ano, musíš se usadit civilizovaným způsobem," souhlasil Larry, "jinak se ti zauzlujou střeva. Začnou ti hnít vnitřnosti a jídlo ti začne propadávat do dutiny břišní."

"Larry, zlatíčko, teď před jídlem ne," zaprosila maminka.

"Co kdybychom se opřeli o útes?" ozvala se Margo.

"To je nápad!" přikývla maminka. "Támhle, jak je takový ten chráněný koutek."

Vydala se přes pláž směrem k místu, které vybrala. Náhle se z útesu uvolnil velký kus kamene a s obrovským rachotem se zřítíl na pláž, následován šumivým vodopádem drobnějších kamínků.

"Pěkně děkuju," zašklebil se Larry. "Jestli tam chceš sedět, tak si tam sed' sama. Netoužím po tom být pohřben zaživa."

"Podívejte támhle na ten velký černý balvan, hned uprostřed pláže," ukazoval Leslie. "O ten se můžete bezvadně opřít."

Spěchal napřed k balvanu. Když tam dorazil, odhodil na zem věci, které nesl, zahalil balvan dekou, obložil ho polštáři a připravil tak pro maminku pohodlné místo k sezení. Maminka k němu doklopýtala přes pláž a usadila se. Larry se uvelebil vedle ní. My ostatní jsme si roztáhli další deky a rohože okolo nich a vybalili jsme obrovské množství potravy.

"Strašně divně to tady páchne," stěžoval si Larry s pusou plnou kari kuliček.

"To jsou mořské řasy," vysvětloval Leslie. "Ty vždycky trochu smrdí."

"Je to prý velmi zdravé," řekla Margo. "Všude, kde je vzduch cítit mořskými řasami, je to zdravé na plíce."

"To by mě nikdy nenapadlo, že takovýhle zápach je zdravý na plíce," podivila se maminka. "Je to trochu... no, je to trochu... silné."

"Přichází to v takových vlnách," poznamenal Larry. "Asi to přináší vítr."

"Aha, ano, už je to i tady," vyhrkla Margo, zavřela oči a zhluboka se nadechovala. "Já úplně ""cítím"", jak mi to dělá dobře na plíce."

"Mě to teda moc dobře nedělá," prohlásil Larry.

"Vítr se pravděpodobně za chvíli otočí a ponese to jiným směrem," vložil se do hovoru rozjařený Leslie a ukrojil si pořádný kus zvěřinové paštiky.

"To doufám," povzdechla si maminka. "Je to vážně dost pronikavé."

Chvíli jsme jedli mlčky a pak Larry zavětril.

"Zdá se mi, že to sílí," oznámil nám.

"Ne, to byl jenom prudší závan větru," uklidňoval ho Leslie.

Larry se zvedl a rozhlédl se.

"Žádné mořské řasy nikde nevidím. Pár jich je až támhle ve vodě u břehu."

Přešel k místu, kde jsme seděli my ostatní, a znovu začichal.

"No to se nedivím, že ""vy"" si nestěžujete," pronesl hořce, "tady u vás to totiž skoro ani není cítit. Zdá se, že se to koncentruje v místech, kde sedíme já a máti."

Vrátil se k mamince, která popíjela víno a pochutnávala si na cornvalském pirohu, a začal místo pečlivě prohlížet. Náhle ze sebe vydal srdcervoucí výkřik a pak vztekle zaburácel, až jsme všichni vyskočili a maminka upustila sklenici s vínem do klína.

"Dobrý Bože všemohoucí, koukněte se!" ječel. "Jen se koukněte, kam nás ten pitomý cvok Leslie usadil! Není divu, že je tu tak odporný smrad! Pravděpodobně všichni zemřeme na tyfus!"

"Larry, zlatíčko, nepřeju si, abys takhle řval," napomenula ho maminka a utírala si kapesníkem víno ze šatů. "Můžeš nám to přece říct klidně."

"Ne, nemůžu," vztekal se Larry. "Nikdo nemůže zůstat klidný tváří v tvář takovému... takové ohavnosti!"

"Jaké ohavnosti, zlatíčko?" zeptala se maminka.

"Víš, o co se opíráš? Víš, co to je, to tvoje opěradlo, které ti vybral tvůj vlastní syn?"

"Co?" maminka se trochu nervózně ohlédla přes rameno. "To je balvan, zlatíčko."

"To není balvan," prohlásil Larry s nebezpečným klidem. "Není to ani hromada písku, ani zaoblený kus skály, nebo zkamenělá dinosauří pánev. Nejedná se zase o tak starý geologický útvar. Víš, o co jsme se ty a já poslední půlhodinu opírali?"

"O co, zlatíčko?" zeptala se maminka, teď už pořádně vyděšená.

"O koně," odpověděl Larry, "o hnusnou mrtvolu obrovského koně."

"Blbost!" zvolal Leslie nevěřičně. "Je to balvan."

"Mají balvany zuby?" tázal se Larry sarkasticky. "Mají oční důlky? Mívají snad balvany zbytky uší a hřívý? Díky tvé pitomosti nebo zlovolnosti sklátí matku a mě nějaká strašlivá, osudná nemoc. To ti povídám!"

Leslie vstal a šel se podívat. Připojil jsem se k němu. Zpod jednoho konce deky zcela zřetelně vyčuhovala hlava, která kdysi nepopíratelně patřila koni. Všechna srst už mu opadala a kůže působením mořské vody ztmavla do temně hněda a oblýskala se. Ryby a raci vyprázdnili oční důlky a kůže na pyscích se stáhla do grimasy, z níž jako náhrobní kameny trčely vyceněné zažloutlé zuby.

"To je sakra divný," bručel Leslie. "Přísahal bych, že je to balvan."

"Všem bys nám ušetřil spoustu opravdu nepříjemných trampot, kdyby sis pořídil brýle," utrl se na něj Larry.

"No, ale jak jsem to měl vědět?" tvářil se Leslie popleteně. "Taky bys, hergot, přece nečekal, že na pláži bude ležet velkej mrtvej kůň, nebo jo?"

"Naštěstí jsou moje znalosti o zvycích koní omezené," odpověděl Larry. "Z toho, co vím, mě napadá, že možná dostal infarkt, když se tu koupal. To však v žádném případě neomlouvá tvou tupost a zabeďněnost, s níž jsi tuto hnijící mrtvolu přeměnil v pohovku pro mě a pro máti."

"To je sakra blbost," bránil se Leslie. "Vždyť to vypadalo úplně jako balvan. Když je to mrtvej kůň, tak by tak měl taky vypadat. A ne jako pitomej balvan. Já za to nemůžu."

"Nejenže to jako mrtvý kůň vypadá, ale taky to tak smrdí," pokračoval Larry. "Kdyby tvé čichové buňky, stejně jako tvůj intelekt, nebyly zakrnělé už od narození, tak by sis toho všiml. Už jen ta sytá a lahodná vůně by tě upozornila, že je to kůň."

"Ale no tak, zlatička, přece se nebudete hádat kvůli koni," prosila je maminka, která mezitím popošla pár kroků proti větru. Na nose si přidržovala kapesník.

"Hele, koukej," obhajoval se Leslie rozzlobeně, "já ti to hergot předvedu."

Odhodil polštáře stranou, strhl deku a odhalil zčernalou, napůl mumifikovanou mrtvolu koně. Margo zaječela. Samozřejmě, když člověk věděl, že je to kůň, bylo těžké vidět v tom něco jiného. Ale abych byl k Lesliemu spravedlivý - kůň měl nohy zabořené v oblázcích pláže a jeho zčernalé oblýskané torzo se dalo velmi snadno zaměnit za balvan.

"Tady to vidíš," vykřikl Leslie vítězoslavně. "Vypadá to úplně jako balvan!"

"Balvanu se to ani vzdáleně nepodobá," odvětil Larry chladně. "Vypadá to přesně jako to, co to je - dokonale mrtvý kůň. Jestli se to dá s něčím splést, tak snad jedině s nějakým starším členem Jezdeckého klubu."

"To chcete strávit celé odpoledne tím, že se budete hádat o mrtvého koně?" zeptala se Margo. "Z vás mužů je mi fakticky nanic."

"Ano, Larry, zlatičko," řekla maminka, "pojdme odsud někam pryč. Najdeme si jiné místo a dojíme oběd."

"Leslieho pošleme napřed," navrhl Larry. "Možná že tentokrát splaší krávu nebo pár ovcí. Kdo ví, jaké další voňavé trofeje na nás ještě čekají. Skvělým a chutným přínosem k našemu menu by bylo utopené prase."

"Larry, prosím tě, přestaň s tím," zarazila ho maminka rázně. "Ten zápach je dost nepříjemný sám o sobě, i bez tvých řečí."

"Ale to není ""moje"" chyba," odpověděl Larry rozčileně. Všichni jsme se zatím vydali dál po pláži. "Za to může Leslie! To on našel toho rozkošného polorozpadlého vítěze Derby. Proč se nenavážíš do něj?"

Šli jsme stále podél břehu. Mořský vzduch, nepřítomnost zápachu a hádka, vyvolaná objevem mrtvého koně, silně povzbudily naši chuť k jídlu, takže jsme ještě jednou s radostí zaútočili na naše zásoby potravin. Za chvíli jsme byli zcela přesyceni a vína jsme možná vypili o kapičku víc, než bylo nutné, a tak jsme všichni usnuli. Spali jsme dlouho a tvrdě. Díky tomu si nikdo z nás nepovšiml změny počasí. První jsem se vzbudil já. Nejdřív jsem si myslel, že už je večer, protože celý záliv byl temný a pochmurný, ale když jsem se podíval na hodinky, zjistil jsem, že je teprve pět. Stačil jediný rychlý pohled na oblohu a hned mi došlo, proč se mi zdálo, že už padl soumrak. Než jsme usnuli, obloha byla bledá, ale čistě modrá a moře se třpytilo. Teď však bylo nebe téměř bídlícově šedé a moře s ním drželo krok, potemnělo do indigové modři a nepřívětivě se vzdouvalo v poryvech větru. Pohlédl jsem směrem, odkud přicházely mraky. Obzor byl černý jako smůla, protínaly ho nitky blesků a k mým uším se doneslo nepřiliš vzdálené dunění hromu. Hned jsem strhl poplach. Všichni se posadili a ještě napůl spící kolem sebe mžourali zalepenýma očima. Chvíli jim trvalo, než vstřebali meteorologický obrat, k němuž došlo.

"Páni," ozvala se maminka, "a ministerstvo slibovalo..."

"Tohle je "příšerná" země," nadával Larry. "Žít tady, to může těšit jen plnokrevného masochistu. Všechno je tu absolutně nelidské - vaření, předpisy o podávání alkoholu, ženy i počasí."

"Radši bychom se měli rychle vrátit k autu. Za chvíli začne slejvák," řekl Leslie.

Ve spěchu jsme sbalili svých pět švestek a vydali se na cestu k autu. Hádka o mrtvého koně nás předtím tak zaujala, že jsme došli po pláži mnohem dál, než jsme chtěli. Teď jsme se museli k autu vracet notný kus cesty. Když jsme byli tak v půli, začalo pršet. Nejdříve spadlo několik těžkých kapek a pak jako by se déšť konečně rozhodl zaměřit přímo na nás. Mraky se roztrhly a chrlily na zem přívaly vody, doslova jednotlivý proud. Za pár vteřin jsme byli všichni promočeni až na kůži. Déšť byl ledový. S drkotajícimi zuby jsme utíkali do kopce k rollsce, kde nás čekalo další smutné překvapení. Jack omámený jasným slunečním svitem nechal otevřenou střechu, takže vnitřek auta byl mokrá.

"Hergot," křičel Larry a svým řevem přehlušil hukot deště, "myslí tady vůbec někdo hlavou?"

"Jak jsem asi měl vědět, že bude pršet?" zeptal se Jack ukřivděně.

"Protože tady sakra vždycky prší! Tenhle ostrov je nasáklý jako houba," odpověděl Larry.

Leslie a Jack se snažili střechu zvednout, ale brzy se ukázalo, že zařízení z nějakého důvodu odmítá fungovat.

"To je k ničemu," prohlásil nakonec udýchaný Leslie. "S tím neheme. Budeme si muset sednout do auta a jet se fofrem někam schovat."

"Skvělé!" zavolal Larry. "Vždycky jsem si přál jet v otevřeném voze za monzunových deštů."

"Proboha, přestaň už fňukat," vyštěkl Leslie, "všichni jsme přece mokrá stejně."

Naskládali jsme se do rollsky a Jack nastartoval. Ve snaze odvézt nás co nejrychleji někam do úkrytu, jel zpočátku na plný plyn, ale brzy ho výkřiky a ječení ze zadního sedadla přinutily zpomalit. Při trochu rychlejší jízdě nás totiž provazy deště šlehaly do tváří jako bič. Ujeli jsme asi tak kilometr, když nás známé otřesy karosérie upozornily, že jsme píchli. Klející Jack zastavil a s Leslieem vyměnili pneumatiku, zatímco my ostatní jsme seděli v mokřém tichu. Déšť padal. Margo si ráno s takovou péčí upravila vlasy a teď jí visely kolem tváří jako myši ocásky. Maminka vypadala, jako by právě přeplavala Atlantik. Ze všech nejvíc však déšť poznamenal Larryho. Ačkoliv si přetáhl čepici přes uši, stálý proud vody mu jako miniaturní Niagara padal z kšiltu do klína. Silný tvíd jeho saka nasával vodu s horlivostí saharské pískové duny. Sako muselo být těžké samo o sobě, ale když nasáкло pár desítek litrů dešťové vody, stahovalo Larryho k zemi jako brnění.

"Rád bych, máti, věděl jednu věc. Co proti mně máš?" poznamenal Larry, když Jack s Leslieem nastoupili do auta a znovu jsme vyrazili.

"Jak to myslíš?" zeptala se maminka. "Nic proti tobě přece nemám. Neblázni!"

"Nedokážu uvěřit, že tohle všechno je jen náhoda," řekl Larry. "Připadá mi, že to bylo dobře naplánované. Jako bys měla nějaké hluboké a neovladatelné nutkání mě zničit. Proč jsi mě prostě neudusila polštářkem, když jsem byl ještě v kočárku? Proč jsi s tím čekala, až budu v nejlepších letech?"

"Mluvíš nesmysly, Larry. Kdyby tě slyšel někdo cizí, mohlo by ho ještě napadnout, že to myslíš vážně."

"Ale já to myslím vážně," vykřikl Larry. "No, to nevádí, mým nakladatelům se taková publicita bude líbit. "Slavný spisovatel zavražděn vlastní matkou: 'Udělala jsem to, protože jsem věděla, že trpí!'"", šklebil se Larry.

"Prosím tě, buď už zticha, Larry," ozvala se znovu maminka. "Už mě s těmi svými řečmi rozčiluješ."

"Ale tenhle piknik, to byl tvůj nápad," upozornil ji Larry.

"Ale ministerstvo..." začala maminka.

"Ušetři mě toho," žádal ji Larry. "Jestli se ještě jednou zmíniš o ministerstvu, začnu ječet. Osobně doufám, že je tam všechny zasáhl blesk."

Dojeli jsme na vrcholek útesů. Bylo šero skoro jako za soumraku a vzdouvající se záclony deště poletovaly a zmítaly se v poryvech větru, takže se dalo jasně vidět jen na velmi malou vzdálenost. Zlatavý zámit blesku,

následovaný dunivým zahřměním, vyvolal v mamince a Margo výkřik plný strachu. Právě v tu chvíli jsme píchli podruhé.

"Tak, a je to," pronesl Jack filosoficky a zajel s autem ke kraji silnice. Chvíli bylo ticho.

"Co tím myslíš? Jaké a je to?" zeptal se Larry. "Proč nevyměníš pneumatiku? Možná uniklo tvé pozornosti, že tady vzadu stále prší!"

"Nemůžu," odpověděl Jack stroze. "Měli jsme jen jednu náhradní."

"Jen jednu náhradní pneumatiku?" zvolal Larry nevěřičně. "Pane Bože! To je organizace! To je plánování! Uvědomuješ si, že kdyby to takhle vedl Stanley, ještě by pořád hledal Livingstona? Nikdy by ho nezachránil!"

"Nedá se nic dělat," pokrčil rameny Jack. "Jinou náhradní pneumatiku už nemáme. Přece bys nečekal, že píchne hned dvakrát za sebou."

"Tajemstvím úspěchu je být připraven na nečekané," řekl Larry.

"Ano, a tohle je nečekané," popíchla ho Margo. "Takže když jsi tak chytrý, tak si s tím porad."

"Poradím," prohlásil k našemu překvapení Larry. "Když má člověk okolo sebe samé mamlasy, jediné, co se dá dělat, je, že se ujme velení."

Na ta slova pracně vylezl z auta.

"Kam jdeš, zlatíčko?" divila se maminka.

"Támhle," mávl Larry rukou. "Támhle na poli je nějaký muž. Neptej se mě, co tam může v takovém lijáku dělat. Pravděpodobně to je místní idiot. Ale možná se od něj dovím, kde je nejbližší dům nebo hostinec s telefonem. Můžeme tam pak zajít a zavolat havarijní vůz."

"To je chytrý nápad!" pronesla maminka obdivně.

"Ne tak docela," odpověděl Larry. "Když je člověk obklopen pitomostí, jakákoliv logická úvaha mu připadá jako záblesk geniality." Pochodoval dolů po silnici a já ho následoval, rozhodnutý nenechat si nic ujít. Došli jsme až k poli, na jehož vzdálenějším konci kráčel onen muž mezi řádky nějaké čerstvě rašící plodiny. Vesele si pískal. Ramena si před deštěm chránil pytlím a další pytel měl přehozený přes hlavu. Tu a tam se zastavil, sehnul se pečlivě prohlížel nějakou rostlinku a pak ji vytrhl. Začal jsem uvažovat, je-li to opravdu místní idiot. Vydali jsme se k němu přes brázdy. Černá hlína byla lepkavá jako melasa a dlouho předtím, než jsme k muži došli, vláčeli jsme s Larrym na každé botě tak tři kila hlíny.

"Když se vleču s tímhle sakem, které váží nejmíň pět metrů, a se vším tím bahnem na botách, tak by mě ani nepřekvapilo, kdybych dostal infarkt," funěl Larry.

"Hej, vy tam!" zavolali jsme na muže, jakmile jsme mu byli na doslech. Napřímil se a pohlédl na nás. Byl celý zabahněný, voda z něj jen kapala.

"Brý vodpoledne," křikl.

"Člověk by řekl, že po takových zkušenostech s počasím si Angličané mohli vymyslet jiný pozdrav, neždá se ti?" podotkla Larry. "Je to neskutečně absurdní, říct dobré odpoledne za dne, jehož klimatické podmínky by dělaly starosti i Noemu."

Když jsme k muži došli, Larry se pokoušel zapůsobit co nejlepším dojmem. V jeho směšném kostýmu to však nebylo zrovna snadné.

"Moc se omlouváme, že vás obtěžujeme," začal, "ale rozbilo se nám auto. Napadlo nás, jestli byste nebyl tak hodný a neřekl nám, kde je nejbližší telefon, abychom si mohli zavolat pro havarijní vůz."

Muž si nás pečlivě prohlížel. Měl maličká mžouravá očka a orlí nos, který mu čněl z placatého obličej, červeného jako podzimní jablko.

"Telefon?" divil se. "Tady nikde telefon není. Vodsud se vopravdu volat nedá, pane. Tady telefon není."

"Ano, rozumím," odpověděl Larry trpělivě. "Ale kde je ""nejbližší"" telefon?"

"Nejbližší? Nejbližší telefon... Počkejte, nechte mě přemejšlet... Už je to pěkně dlouho, co sem někam volal... Ale já si za chvíličku vzpomenu... Aha, támhle dole v údolí bydlí Geoff Rogers, ale ten žádnéj nemá... A paní Charltonová, ta bydlí ""támhle"" nahoře, taky ne... Nejlepší podle mě bude, pane, když půdete na křižovatku a tam zahnete doprava. To pak dojdete k Býkovi - to je hospoda, pane, a tam maj telefon. Aspoň ho měli, když jsem tam byl loni na jaře."

"Chápu," přikývl Larry. "A jak se odsud dostaneme na tu křižovatku?"

"Je to pěkná procházka, pane. Bude to dobrejch pět kilometrů."

"A nemohl byste nám říct, jak se tam dostaneme?" nedal se odbýt Larry.

"Je to pěkná procházka - skoro celou cestu do kopečka," pokračoval muž.

"No dobře," povzdechl si Larry, "to není tak důležité. Kdybyste nám spíš mohl říct, kudy..."

"Můžu vám pučit Molly," nabídl muž. "Budete tam rychlejc."

"Ani ve snu by nás nenapadlo obtěžovat s tím vaší ženu..." začal Larry, ale muž ho přerušil burácivým smíchem.

"Moji ženu!" zajíkal se. "Moji ženu! No to mě teda podržte! To je vopravdu švanda, pane. Molly ""není"" moje žena, pane. To je můj kůň."

"Aha," řekl Larry. "To je od vás sice moc laskavé, ale já jsem na koni neseseděl roky. Navíc jsme už dnes s koněm měli jeden dost nešťastný zážitek."

"Ne, to ne. Na ní byste nemoh' ject," vysvětloval muž. "Ta jenom tahá bryčku."

"Tak dobře," souhlasil Larry, "ale jak vám ji pak vrátíme?"

"S tím si nedělejte starost, pane. Až ji nebudete potřebovat, tak jenom pěkně zlehka přivážete otěže ke kozlíku a vona se ke mně vrátí. Jo, jo, ta se ke mně dycinky vrátí. Je hodná jako žencká, pane, a to nemyslím jako urážku mý starý. Když jdu v sobotu do hospody a trochu to tam přeženu, strčej mě do bryčky a Molly mě vodveze domu, to vám nelžu, pane."

"Inteligentní zvíře," poznamenal Larry. "Uveze ta bryčka šest lidí?"

"Ano, pane, když pojedete pomalu a když pár z vás pude do prudkýho kopce za vozem."

V ohradě jsme našli Molly, přikrytou pytlí. Zamyšleně žvýkala cosi ve svém ovesníku. Byla statná jako exmoorský poník, ale dvakrát větší. Bryčka vypadala pěkně a bylo v ní dost místa. Venkovan Molly odvázal a předal otěže Larrymu, který je rychle dal mně.

"Ty jsi v naší rodině považován za zoologa. Ty budeš řídit," přikázal.

Muž nám vysvětlil cestu. Jako u všech venkovanů, byly i jeho pokyny plné matoucích detailů: projedete kolem tý jedle, co do ní tenkrát uhodilo, vezete to kolem vovčí koupele nebo to vobjedte lesem, jestli chcete... Přiměli jsme ho, aby nám vše dvakrát zopakoval a pak, štědře mu děkujíce, jsme nasedli do bryčky. Molly muselo být v ohradě nejspíš zima, protože horlivě reagovala na mé povzbuzující mlaskání a vydala se směrem k silnici svižným klusem. Zbylí členové rodiny přivítali náš příjezd s posměchem a nedůvěrou.

"Co s tím chcete dělat? Odtáhnout auto?" ptal se Leslie.

"Ne," odpověděl Larry stroze, "tato bryčka nás odveze do sucha a k telefonu. Když na kola přivážeme nějaké jídelní nože, Margo může předstírat, že je Boadicea, a s trochou štěstí třeba srazíme nějakého vesničana a uřízneme mu nohy."

Po chvíli dohadů jsme všechny přesvědčili, aby opustili mokrou rollsku a přisedli si do stejně mokré, ale pojízdnější bryčky. Déšť se teď zmírnil. Pouze jemně mžilo, což však často člověka zmáčí víc než prudký liják. Molly s ušima nastraženými, aby slyšela mé pochvalné poznámky o své zdatnosti, táhla usilovně vůz, takže jsme po úzkých cestách postupovali tempem rychlé chůze. Asi za dvacet minut jsme se ocitli v nám naprosto neznámých a zcela opuštěných končinách.

"Opravdu doufám, že víš, kam jedeme, zlatíčko," starala se maminka.

"No jistě, to víš, že ano," odvětil Larry netrpělivě. "Instrukce toho muže jsou zapsány v mém mozku ohnivým písmem. Tady, Gerry, zahne doprava, u toho dubu, a pak na další odbočce doleva."

Pár minut jsme kodrcali mlčky, až jsme se dostali na křižovatku, která měla jednu malou vadu - chyběly na ní jakékoli ukazatele směru. Než mohl Larry vydat instrukce, Molly o své vlastní vůli zabočila doleva.

"Tak to vidíš," prohlásil Larry vítězoslavně, "ten kůň se mnou souhlasí! To hloupé selské zvíře pozná rozeného vůdce. Navíc, jeho majitel chodí do té hospody zřejmě pravidelně, takže kůň zná cestu."

Vnořili jsme se do vlhkého lesa. Holubi hřivnáči na nás mávali křídly a straky podezíravě skřehotaly. Cesta se klikatila mezi deštěm zmáčenými stromy.

"Už brzy dorazíme k té báječné staré venkovské hospodě," zasníl se Larry, který byl čím dál tím poetičtější. "Bude tam obrovský krb plný praskajících polen. U něho se nádherně zahřejeme. Dáme si velkou horkou whisky s citrónem. Ta nás taky zahřeje, zevnitř. Hostinský, prostý venkovan, bude skákat radostí, že může vyhovět našim přáním. A zatímco se budeme opékat u krbu..."

Vyjeli jsme ze zatačky a Larry ztichl. Padesát metrů před námi dřepěla v bahně naše rollska. Ať už měla Molly jakékoliv chyby, cestu ke svému pánovi znala.

PANENSKÁ PLAVBA

Možná, že umíte zacházet se slovy velmi obratně, ale ve chvíli, kdy se pokusíte popsat náměstí Sv. Marka v Benátkách, zalité narcisově žlutým měsíčním svitem, ocitnete se v koncích. Budovy zbarvené těmi nejnádhernějšími odstíny hnědé, červené a jemnými tóny podzimní růžové vypadají, jako by byly uhnětené z drobného přeslazeného marcipánu. Můžete sedět a fascinovaně pozorovat dva mouřeniny, kteří se objevují na věži chrámu sv. Marka a odbíjejí každou čtvrt hodinu. Zvuk zvonu se pokaždé nese celým náměstím a rozechvívá ho.

Za onoho krásného večera kazila úchvatnou a neopakovatelnou nádheru těchto míst jen přítomnost naší rozhádané rodiny, která se shromáždila okolo dvou stolků, posetých sklenicemi s vínem a aperitivy. Maminka totiž dostala báječný nápad. Ale jak se jí naneštěstí stávalo po celý život, většina toho, co kdy vymyslela pro naše potěšení, se už v samých počátcích zvrtila ve fiasko. Pomalu ale jistě jsme k ní proto začali shlížet s určitou shovívavostí a nedůvěrou, což je obvyklý postoj, který dospělé děti zaujímají ke svým rodičům.

"Dost bych uvítal, kdybys měla tu slušnost a řekla mi to dopředu. Když už mám riskovat život, mohl jsem aspoň letět letadlem," pronesl můj starší bratr Larry a díval se přitom skličene na sklenici, kterou před něj postavil protivně rozjařený číšník. "Co tě to proboha napadlo, kupovat lístky na třídní plavbu ""řeckou"" lodí? Podle mě je to asi taková pitomost, jako kdybys objednala lístky na ""Titanik""."

"Myslela jsem, že to takhle bude veselejší a potom, Řekové jsou přece dobří námořníci," bránila se maminka. "Navíc je to panenská plavba. První plavba na téhle trase."

"Nemaluj zase čerta na zeď, Larry," vložila se do hovoru Margo. "Myslím, že to byl od maminky skvělý nápad."

"Musím se přiznat, že souhlasím s Larrym," přidal se Leslie s neochotou, jakou jsme projevovali vždy, když jsme museli dát za pravdu našemu staršímu bratrovi. "Všichni přece víme, jaké jsou řecké lodě."

""Všechny"" takové nejsou, drahoušku," tvrdila maminka. "Některé jsou určitě v pořádku."

"No, teď už s tím hergot nic nenaděláme," trdomyslně uzavřel debatu Larry. "Odsoudilas nás k příšerné cestě plavidlem, na které by nevstoupil nikdo, ani Coleridgeův Starý námořník v největším poblouznění smyslu nebo opilosti."

"Nesmysl, Larry," prohlásila maminka. "Ty vždycky přeháníš. Ten pán v kanceláři Cookovy společnosti mluvil o té lodi velmi pochvalně."

"Povídal, že v lodním baru je skvělá zábava," vykřikla Margo vítězoslavně.

"Prokristapána," zvolal Leslie.

"Pro povzbuzení skleslého ducha nám zřejmě nabídnou ten nejodpornější výběr řeckých vín. Známe to, všechna připomínají krev starého a hodně nemocného velblouda!"

"Larry, nebuď nechutný," okřikla ho Margo.

"Tak hele," protestoval Larry vehementně, "vytáhli jste mě z Francie, abych s vámi absolvoval tenhle nešťastný podnik a znovu navštívil místa našeho mládí. Přijel jsem proti svému nejlepšímu přesvědčení. Už toho začínám litovat, a to jsme se nedostali dál než do Benátek. Hergot! Místo poctivého beaujolais musím pít to jejich ""Lacrima christi"" a ten kousek jater, co mi ještě zbývá, začíná už pěkně tvrdnout. Každá návštěva místní restaurace je zatěžkávací zkouškou pro moje smysly. Ty hromady špaget... místo abych si pochutnával na steaku ""charolais""." Vždyť to zdejší jídlo je jenom dokonalá živná půda pro tasemnice."

"Larry, prosím tě, takhle nemluv," řekla maminka. "Nemusíš být hned vulgární."

Přestože na třech rozích náměstí hrály tři různé kapely tři rozdílné melodie a celým prostranstvím šuměly hlasy Italů i turistů, smíšené s ospalým vrkáním náměsíčných holubů, zdálo se, že polovina Benátek naslouchá jako v transu naší rodinné potyčce.

"Uvidíte, že se nám na té lodi bude líbit," tvrdila Margo. "Vždyť přece budeme mezi Řeky."

"Myslím, že právě to dělá Larrymu starost," poznamenal Leslie pochmurně.

"Takže," pronesla maminka a do hlasu se jí vloudil falešný optimistický tón, "měli bychom vyrazit. Do přístavu pojedeme vaporiserem."

Zaplatili jsme účet, vydali se ke kanálu sv. Marka a nastoupili do jednoho z motorových parníků, kterým má matka se svou mistrnou znalostí italštiny zatvrzele říkala vaporisery. Italové, kteří byli méně informovaní, je nazývali ""vaporetta"". Náš parníček s bafáním projížděl okolo nádherných budov, jejichž světla se zrcadlila ve zčeřelé vodě. Benátky vypadaly úchvatně. Dokonce i Larry musel přiznat, že je to o něco zajímavější než světla nočního Blackpoolu. Konečně jsme dopluli do přístavu. Ten se moc neliší od jiných přístavů na světě - všechny vypadají, jako kdyby je navrhl Dante ve chvílích volna při práci na svém Pekle. Schoulení v záplavě matných světél, připomínali jsme postavy z nějakého raného holywoodského hororu. V té záři zcela utonul svit měsíce, který měl nyní pouze lehký stříbrný nádech, jako kdyby byl opředený pavoučí sítí. Náladu nám nezlepšil ani pohled na naši drobnou maminku, která se pokoušela přesvědčit tři dravé benátské nosiče, že opravdu nepotřebujeme pomoci s naší pestrou kolekcí zavazadel. Hádky byla vedena v primitivní angličtině.

"My Angličani. My nemluvit italsky," vykřikovala maminka zoufale a pak je zasypala podivnou směsicí slov z hindštiny, řečtiny, francouzštiny a němčiny, mezi nimiž neexistovala žádná souvislost. Tímhle způsobem maminka vždycky komunikovala se všemi cizinci, ať to byli afričtí domorodci nebo Eskymáci, ale většinou to bylo dobré jen k tomu, že nám to trochu zvedlo náladu.

Dívali jsme se k přístavišti, kde měla kotvit naše loď. Náhle nám padlo do oka plavidlo, které by ani ta největší suchozemská krysa nemohla považovat za schopné provozu; plavidlo, které by se i ve svých slavnějších letech hodilo nanejvýš tak pro říční dopravu. Musela to být ošklivá loď už v dobách, kdy byla nová a čerstvě natřená. Teď však, ve strašidelně blikajícím světle, smutně postrádala jakýkoliv půvab. Čerstvý nátěr už nepoznala roky a po celé délce trupu ji jako ošklivé boláky a jizvy hyzdily rezavé skvrny. Silně se nakláněla na pravobok. Podobala se ženě, která si vyšla na příliš vysokých podpatcích a měla tu smůlu, že se jí jeden ulomil. Vypadala velmi zanedbaně, ale největší důkaz o tom, jak nešetřně se s ní zacházelo, se nám objevil před očima, když zabočila k doku. V její přídi zela obrovská trhlina v šířce dvou rolls-royců postavených vedle sebe. Tato deflorace působila o to strašněji, že se lodi očividně nikdo nepokusil poskytnout ani tu nejprimitivnější první pomoc. Plech byl v těch místech vmáčklý dovnitř a jeho okraje roztřepené tak, že výsledek připomínal květ obrovské chryzantémy. Úplně oněmělí jsme zírali, jak se k nám loď blíží. Nad obrovskou dírou na přídi stálo její jméno: ""Poseidon"".

"Dobrý bože," vydechl Larry.

"To je úděsná loď," řekl Leslie, nejzkušenější námořník v naší rodině. "Koukněte, jak je nakloněná."

"Vždyť to je ""naše"" loď!" zapištěla Margo. "Mami, to je našel loď!"

"Nesmysl, drahoušku, to není možné," tvrdila maminka. Upravila si brýle a znovu se s nadějí upřeně zadívala na blížící se loď.

"Prožít tři dny na tomhle," prohlásil Larry, "to bude horší než všechna dobrodružství Starého námořníka, pamatujte na moje slova."

"Doufám, že snad něco udělají s tou strašnou dírou, než se vydáme na moře," pronesla maminka ustaraně.

"Co asi tak čekáš, že s tím udělají? Myslíš si, že to zacpou dekou?" zeptal se Larry.

"Kapitán si toho už jistě ""všiml""," řekla maminka zaraženě.

"Myslím, že dokonce i řecký kapitán si musel všimnout, že jeho loď docela nedávno málem ztroskotala," ušklíbl se Larry.

"Co když se dovnitř dostane voda?" zasténala Margo. "Nechci mít v kajutě vodu. Zničily by se mi šaty."

"Řekl bych, že všechny kajuty musejí být zatopené už teď," poznamenal Leslie.

"To se nám ty naše šnorchly a ploutve budou bezvadně hodit," podotkl Larry. "To je fakt originální, hezky si doplavat na večeři. Už se těším."

"Hned jak se nalodíme, musíš zajít za kapitánem. Promluvíš si s ním," rozhodla maminka. "Je klidně možné, že nebyl na lodi, když se to stalo, a nikdo mu to třeba neřekl."

"Teda mami, ty mě fakt štveš," odsekl Larry podrážděně. "Co bych tomu chlapovi podle tebe měl říct? Promiňte, kapitáne, ale nezdá se vám, že máte v přídí červotoče?"

"Larry, ty musíš vždycky dělat potíže," napomenula ho maminka. "Víš přece, že neumím řecky, jinak bych za ním došla sama."

"Pověz mu, že nechci mít v kajutě vodu," naléhala Margo.

"Když máme odjet dneska večer, tak to asi těžko stihnou spravit," poznamenal Leslie.

"Přesně tak," přitakal Larry. "Ale máti si zřejmě myslí, že jsem všemohoucí."

"No dobře, ještě si o tom musíme promluvit, až budeme na palubě," dodala maminka útočně, když jsme vcházeli na přístavní můstek.

Na konci můstku stál romanticky vyhlížející řecký námořník (s očima něžnými jako temné květy macešek) ve zmačkaném zašedlém saku, které kdysi bývalo bílé a na němž chyběla většina knoflíků. Ze zašlých nárameníků bylo patrné, že je to vedoucí stevard. Úsměv, s nímž žádal po cestujících pasy a lodní lístky, čpěl česnekem tak silně, že maminka zavrávala a musela se opřít o zábradlí. Dočasně to v ní utlumilo dotazy na díru v lodi.

"Mluvíte anglicky?" zeptala se Margo, která statečně (a rychleji než maminka) ovládla své čichové buňky.

"Mála," odpověděl s úklonou.

"Tak poslouchejte, nechci mít v kajutě vodu," prohlásila Margo odhodlaně. "Zničilo by mi to šaty. Takové pěkné už těžko seženu!"

"Se-ženu? Dáme všechno, co vy potřebovat, když chtít ženu, pošlu vám ""svou"" ženu. Je..."

"Ne, ne," zvolala Margo, "vodu. Rozumíte... voda."

"V každé kojotě teče sprcha... teplá a studená voda," odpověděl důstojně. "A taky tu máme vanu a noční kloub. Tam tancování, víno a voda."

"Larry, byla bych moc ráda, kdyby ses přestal smát a trochu nám pomohl," prohlásila maminka přitom si na nose přidržovala kapesník, aby se uchránila před pronikavým zápachem česneku, který byl takřka hmatatelný. Člověk měl až dojem, že se kolem stevardovy hlavy vznáší jakýsi chvějící se oblak.

Larry se vzchopil. Plynulou řečtinou (která stevarda okouzila) vyloudil z muže v rychlém sledu informace, že loď se nepotápí, že v kajutách není voda a že kapitán o nehodě ví, protože je za ni dokonce zodpovědný. Tento poslední údaj Larry mamince moudře nesdělil. Larry také zjistil, jak se dostaneme do baru. Takže když se Margo s maminkou nechaly stevardem odvést do kajut, přemoženy jeho ochotou a osobitou vůní, my ostatní jsme zamířili na skleničku.

Když jsme bar konečně našli a vstoupili dovnitř, oněměli jsme. Vypadalo to tam jako v recepci nějakého silně omšelého londýnského klubu. Mahagonem obložená místnost byla přečpaná čokoládově hnědými koženými křesly a pohovkami, mezi nimiž stály ohavné stolečky z mořeného dubu. Všude podél stěn překážely velké mosazné nádoby, v nichž rostly zanedbané a zaprášené palmy. Uprostřed téhle pohřební nádohery se tísnil miniaturní taneční parket sevřený mezi barem, obsahujícím velmi nebezpečný výběr alkoholických nápojů, a malým vyvýšeným pódiem, obklopeným hustým lesem palem v květináčích. Na pódiu, jako mouchy ukryté v jantaru, seděli tři truchliví hudebníci v redingotech. Měli celuloidové náprsenky a kolem pasu šerpy, které musely pocházet z konce minulého století. Jeden hrál na staříčké pianino a na tubu, druhý s teatrálními pózami trápil housle a třetí střídal bubny a pozoun. Když jsme vstoupili, toto neuvěřitelné trio právě hrálo pro zcela prázdný sál ""Růži z Pikardie"".

"Tohleto nevydržím," zanařikal Larry. "To není loď, to je něco jako plovoucí Cadena Café z Bournemouthu. Z toho všichni zešílíme."

Když Larry promluvil, hudebníci přestali hrát a na tváři kapelníka se rozzářil zlatozubý úsměv na přivítanou. Uklonil se a ukázal na své dva kolegy, kteří se rovněž uklonili a usmáli. My tři jsme nemohli udělat nic jiného, než jim také vyseknout zdvořilostní poklonu. Pak jsme se vydali k barovému pultu. Orchester se nyní, když měl konečně publikum, pustil do ""Růže z Pikardie"" s ještě větší zuřivostí.

"Prosím vás, dejte mi uzo do té největší sklenice, kterou tu máte. To mě, doufám, umrtví," požádal Larry barmana, malého scvrklého muže ve špinavé zástěře.

Barmanova tvář, svraštělá jako vlašský ořech, se rozzářila, když zjistil, že před ním stojí cizinec, který nejen umí řecky, ale je také natolik bohatý, že si může dovolit pít tak velké uzo.

"Amessos, kyrie", odpověděl. "Dáte si to s vodou nebo s ledem?"

"Jednu kostku ledu," vymínil si Larry. "Jenom aby uzo zbělelo."

"Promiňte, pane, ale led nemáme," omlouval se barman. Larry si dlouze a zhluboka povzdechl.

"Takovýhle rozhovor můžete vést jedině v Řecku," sdělil nám anglicky. "Připadám si jako bych se ocitl ve světě Lewise Carrolla a ten barman byl přestrojená kočka Šklíba."

"Vodu, "kyrie"?" zeptal se úslužně barman, který z Larryho tónu správně vycítil spíš kritiku než pochvalu.

"Ano, vodu," odpověděl Larry řecky, "ale jen velmi málo."

Barman přistoupil k veliké láhvi uza, čistého jako gin, nalil pořádnou dávku, pak přešel k malému dřezu a pustil do sklenice vodu z kohoutku. Uzo se okamžitě zakalilo, získalo mléčně bílou barvu a až k nám se donesla vůně anýzu.

"Páni, vypadá pěkně silně," poznamenal Leslie. "Pojdme si dát taky."

Souhlasil jsem. Barman před nás postavil sklenice. Zvedli jsme je, abychom si připili.

"Na "Poseidon" a na všechny blázny, kteří se na něm plaví," prohlásil Larry a zhluboka se napil uza. Za vteřinku ho vyplivl na zem prudkým gejzírem, který by dělal čest i umírající velrybě, zavrával, opřel se o pult a sevřel si rukou hrdlo. Do očí mu vyhrkly slzy.

"Ááááá," zakřičel. "Ten pitomej cvok do toho uza dal "vařící" vodu!"

Protože jsme vyrůstali mezi Řeky, byli jsme zvyklí na podivné chování, ve kterém si libují. Ale aby člověk dal do svého národního nápoje vroucí vodu, to bylo i na Řeka příliš výstřední.

"Proč jste do toho uza nalil horkou vodu?" zeptal se Leslie útočným tónem.

"Protože studenou nemáme," odpověděl barman, překvapený, že se Leslie k této odpovědi logicky nedopracoval sám. "Proto taky nemáme led. Tohle je panenská plavba, kyrie, a proto nemáme v baru jinou vodu než horkou."

"Tomu nevěřím," sípal Larry přerývaně. "Tomu prostě nevěřím. Panenská plavba a loď má v přidi obrovskou díru. Ty palmy, ten orchestr sedmdesátníků. A v baru jenom horká voda!"

V tu chvíli se objevila maminka. Na první pohled bylo vidět, že je dost nervózní.

"Larry, potřebuju s tebou mluvit," vyhrkla udýchaně.

"Co jste našli? Ledovou kru v kajutě?"

"No, v kajutě byl šváb. Margo na něj hodila lahvičku s kolínskou, ta se rozbila, takže to tam teď voní jako v kadeřnictví. Ale myslím, že ani to tomu švábovi nijak neublížilo," vyprávěla maminka.

"Tak to mě těší, že se takhle dobře bavíte," odpověděl Larry. "Dej si vařící uzo, ať důstojně zahájíš plavbu na téhle nekonformní lodi."

"Ne, nepřišla jsem na skleničku."

"Snad jsi mi nepřišla vyprávět o švábovi plovoucím v kolínské. Tvoje konverzační témata začínají být velice výstřední. A to i na řecké poměry."

"Ne, jde o Margo. Šla... novíškam a zasekl se jí zámek."

"Novíškam? Co to je?"

"Přece záchod. Nedělej, že mi nerozumíš."

"Nevím, co ode mě čekáš. Nejsem zámečnick, řekl Larry.

"To nemůže přelézt dveře?" zeptal se Leslie.

"Ne," odpověděla maminka. "Zkoušela to, jenže nahoře je jen malá skulina a dole pod dveřmi taky."

"No, ale aspoň tam nějaké skuliny jsou," upozornil ji Larry. "Podle mých zkušeností člověk na řeckých záchodech potřebuje vzduch. Navíc můžeme Margo těmi škvírami během plavby krmit."

"Nemluv hlouposti, Larry," napomenula ho maminka. "Musíš něco udělat."

"Zkuste do toho otvoru na peníze dát jinou minci," navrhl Leslie. "Tím to občas bývá."

"To už jsem udělala," řekla maminka. "Dala jsem tam liru, ale stejně to nefunguje."

"To proto, že je to řecký záchod a přijímá jenom drachmy," upozornil ji Larry. "Proč jste nezkusili librovou bankovku? Má vyšší kurs."

"Podívej, chci, abys našel stevardku, která Margo pomůže ven," žádala ho maminka. "Už je tam celé věky. Nemůže tam zůstat až do rána. Co kdyby se uhodila do lokte a omdlela? Víš, že se jí to stává." Maminka měla sklon vidět všechno černě.

"Podle toho, co vím o řeckých záchodech," poznamenal Larry, "člověk omdlí obyčejně okamžitě, hned jak tam vejde, a ani se nemusí uhodit do lokte."

"Tak už proboha něco ""udělej""," vykřikla maminka. "Jen tu nestůj se skleničkou v ruce!"

Konečně nás dovedla k dotyčnému záchodu. Leslie energicky vešel do chodbičky a zalomcoval dvířky kabiny.

"Já uvězněná. Já Angličanka," křičela Margo zpoza dveří. "Najděte stevardku!"

"Já vím, ty cvoku. To jsem já, Leslie," zavrčel.

"Jdi okamžitě pryč! Tohle je dámský záchod," ozvala se Margo.

"Chceš se dostat ven, nebo ne? Jestli ano, tak buď zticha," usadil ji Leslie výhruzně.

Chvilí bezvýsledně manipuloval se zámkem a šeptem u toho klel.

"Byla bych moc ráda, kdybys nemluvil sprostě, zlatíčko," krotila ho maminka. "Pamatuj, že jsi na dámské toaletě."

"Měla by tam být taková klika, zkus za ni zatáhnout," radil Leslie. "Taková jako západka."

"Už jsem tahala za všechno," odpověděla Margo rozhořčeně. "Co si myslíš, že jsem tady dělala poslední hodinu?"

"No tak za to zatahej ještě," navrhoval Leslie. "Já budu zatím odsud tlačit."

"Dobře, už za to tahám," souhlasila Margo.

Leslie vypjal svá mohutná ramena a vrhl se proti dveřím.

"Tohle je scéna jako z grotesky," poznamenal Larry a upíjel uzo, které si chytře přinesl s sebou a které už zatím vychladlo. "Jestli nebudeš dost opatrný, uděláme v lodi další díru."

"Není to k ničemu," funěl Leslie. "Dveře jsou moc pevné. Budeme muset sehnat stevarda nebo někoho takového."

Opustil nás a vydal se hledat odborníka na mechaniku zámků.

"Moc tě prosím, pospěš si, je tady strašný vzduch," volala za ním Margo.

"Neomdli," vykřikla maminka vyděšeně. "Snaž se dýchat pravidelně!"

"A neprašti se do lokte," dodal Larry.

"Larry, ty mě opravdu zlobíš," řekla maminka. "To se nemůžeš chovat rozumně?"

"Dobře, mám jí přinést horké uzo? Můžeme jí ho strčit pod dveřmi," navrhoval ochotně.

Před maminčiným hněvem ho zachránil příchod Leslieho, který za sebou jako loutku vlekl malého a rozčileného muže se sklíčenou tváří.

"Dámy vždycky udělají to," stěžoval si mamince mužík a výmluvně krčil rameny. "Vždycky tam zůstat. Ukážu vám. Je lehké. Proč se dámy to nenaučí?"

Šel ke dveřím, chvíli manipuloval se zámkem a dveře se otevřely.

"Díkybohu," vydechla maminka, když se před našimi zraky objevila Margo. Než se však stačila vrhnout do náruče svých nejbližších, malý mužík zvedl panovačně ruku.

"Zpátky!" rozkázal. "Já vás naučit."

Nikdo z nás nestačil dost rychle zareagovat. Mužík strčil Margo zpět na záchod, vešel tam za ní a s bouchnutím zavřel dveře.

"Co to provádí?" vyjekla maminka poplašeně. "Co to ten mužíček provádí? Larry, podnikni něco!"

"To je v pořádku, mami," křičela Margo, "jen mi ukazuje, jak se to dělá."

"Co jak se dělá?" ptala se maminka vyděšeně.

Odpovědi však bylo dlouhé a hrozivé ticho, které nakonec přerušil příval řeckých nadávek.

"Margo, pojď hned ven," přikázala maminka, teď už doopravdy polekaná.

"Nemůžu," fňukala Margo. "Oba nás tu zamkl."

"Nechutný chlap," vykřikla maminka. Pak se ujala velení: "Dej mu facku, zlatíčko, dej mu facku! A Larry, ty jdi pro kapitána!"

"Myslím, že teď ty dveře taky nedokáže otevřít," hlásila Margo.

"Prosím vás, najít vedoucí stevard," kňoural mužík. "Prosím najít vedoucí stevard, aby otevřít dveře."

"No a kde ho najdeme?" zeptal se Leslie.

"To je neskutečné," rozčilovala se maminka. "Jsi v pořádku, Margo? Stoupni si od něj co nejdál, zlatíčko!"

"Stewarda najít v jeho kanceláři, na první paluba," volal uvězněný odborník.

Tomu, kdo nezná povahu Řeků a jejich schopnost udělat z docela normální situace něco tak absurdního, že Angličanovi zůstává rozum stát, bude následující scéna připadat neuvěřitelná. Dokonce ani my, kteří známe Řeky dobře, jsme nevěřili vlastním očím. Leslie se vrátil se stewardem, který k atmosféře na záchodě přispěl svým česnekovým pachem. Nejdříve složil kompliment Larrymu za to, že pije uzo, a Lesliemu za jeho řecký přízvuk. Potom obdaroval maminku věkým karafiátem, který vytáhl zpoza ucha. Pak počastoval chudáčka mužíčka, zamčeného v kabině s mou sestrou, takovým proudem nadávek, až jsme se divili, že se pevné kovové dveře pod jejich přívalem neroztavily. Chvilí dveřmi lomcoval, tloukl do nich pěstmi a kopal do nich. Pal se otočil k mamince a uklonil se.

"Madam," usmál se, "žádný strach. Vaše dcera jako panna v bezpečí."

Tato poznámka maminku zcela zmátla. Obrátila se s žádostí o vysvětlení ke mně, protože Larry, který se podobným situacím radši vyhýbal, odešel s Lesliem do baru pro další nápoje. Řekl jsem, že podle mě tím steward myslel, že Margo vyjde ven nedotčená jako panna.

"To tím nemhl myslet," pochybovala maminka. "Vždyť Margo má dvě děti."

Už jsem se v tom přestával orientovat. To se mi stává vždy, když hovořím s nějakým Řekem. Zhluboka jsem se nadechl, abych se pustil do podrobného výkladu, když mě svým příchodem šlechtěně zachránila trojice našich spolucestujících. Byly to mohutné venkovské ženy s velkým poprsím, tlustýma nohama a hustými knírky pod nosem. Na sobě měly černé vlněné šaty, asi tak třikrát menší, než by bylo potřeba. Páchly česnekem, nějakou odporně sladkou voňavkou a potom, ode všeho tak stejným dílem. Prodrady se mezi maminkou a mnou a vstoupily na toaletu. Když spatřily stewarda, jak rozčileně poskakuje kolem dveří a buší do nich, zastavily se jako těžcí vojenští koně, kteří ucítili bitvu.

Kdyby byly jakékoliv jiné národnosti, asi by si začaly stěžovat, že v této ženské svatyni nacházejí stewarda a ještě navíc mě, cizince. Ale právě tímhle se Řekové tak báječně liší od jiných národů. Venkovanky pochopily, že se jedná o SITUACI. A právě něco takového Řekové a Řekyně milují nade vše. Přítomnost tří mužů na dámském záchodě (počítáme-li i toho neviditelného, uzavřeného s Margo), jim vůbec nevadila. Důležitější pro ně byla SITUACE.

Oči se jim zatřpytily, kníry naježily; jako neprostupná stěna obklíčily stewarda a chtěly vědět, co se děje. Jako obvykle, když nastane SITUACE, mluvili všichni přítomní najednou. Teplota na dámském záchodě rázem stoupla asi tak na sedmdesát stupňů a z té změti hlasů se člověku začala točit hlava. Znělo to, jako by někdo hrál na plechový sud hlučnější pasáže pochodu z "'Valkýry"'.

Ženy brzy pochopily základní prvky SITUACE, s nimiž je seznámil nešťastný steward. Tyto tři silné dámy, každá stavěná jako profesionální zápasník, smetly stewarda stranou svýma lopatovitýma rukama s červeně nakakovanými nehty a vykasaly si sukně. S ohlušujícími výkřiky 'Hej rup! Hej rup!' zaútočily na záchodové dveře. Součet jejich hmotností musel dosahovat takových tří set šedesáti kilogramů živé váhy. Dveře však zůstaly neoblomné a naše tři dámy skončily v chumlu na podlaze. S menšími obtížemi se postavily na nohy a začaly se hádat, jakým způsobem bude nejlepší dveře rozbít.

Jedna z nich, ta nejméně těžká, se rozhodla demonstrovat svou metodu na dveřích vedlejšího záchodu. Tyto dveře však naneštěstí nebyly zamčené, takže jimi překvapivou rychlostí proletěla a ošklivě si pohmoždila stehno, protože plnou parou narazila do záchodové mísy. Ačkoliv se její teorie nepotvrdila, vůbec jí to nezkazilo náladu, zvláště když se v ten okamžik objevil Larry a barman nesoucí podnos s nápoji.

Chvilí jsme družně popíjeli uzo, navzájem si přiřukávali a vyptávali se jeden druhého, zda jsme ženatí či vdané a kolik má kdo dětí. Čerstvý zájem o SITUACI podnítil svým příchodem Leslie, který s sebou vedl jakéhosi muže. Později se ukázalo, že jde o lodního tesaře. Všichni teď zapomněli na uzo a vykládali mu své teorie. Tesař však s nikým nesouhlasil a tvářil se jako člověk, který ví, co má dělat. Potom si s gestem kouzelníka vyhrnul rukávy a přistoupil ke dveřím. Nastalo naprosté ticho. Vytáhl z kapsy šroubováček a strčil ho do otvoru v zámku. Ozvalo se cvaknutí, pak obdivné vzdechy a dveře se rozletěly.

Poodstoupil od nich a rozpráhl ruce jako varietní umělec, jemuž se vydařilo číslo.

Ze dveří se vynořili malý mužíček a Margo, oba vypadali jako by přežili roky v kalkatské věznici. Stevard popadl mužíčka, třásl s ním, bušil do něj a zasypával ho nadávkami. Pak přišla tesařova chvíle. Koneckonců, dveře otevřel on. S respektem jsme naslouchali jeho výkladu o problematice zámek obecně a tohoto obzvláště. Vypil uzo a pokračoval ve své ódě na zámky, které, jak se ukázalo, byly jeho koníčkem. Se svým šroubováčkem nebo vlásenkou, ohnutým hřebíkem a dokonce i s kouskem umělé hmoty dokáže otevřít jakýkoliv zámek. Načež vzal malého mužíčka a stevarda za zápěstí a odvedl je na záchod jako jehňata na porážku. Než jsme ho dokázali zastavit, zabouchl dveře kabiny. Všichni (celá naše rodina i tři tlusté dámy) jsme čekali se zatajeným dechem. Ozývalo se divné škrábání a cvakání a pak bylo dlouho ticho. To vystřídala smršť stevardových a mužíčkových nadávek, smíšená se zmatenými omluvami a vysvětlováním z úst experta na zámky. Když jsme se nenápadně plížili pryč, tři dámy už připravovaly další útok na dveře.

Tak skončilo první jednání této panenské plavby.

Raději se nebudu šířit o dalších událostech onoho večera, neboť se vyznačovaly zejména rostoucím rozčilením všech členů naší rodiny. Z jakéhosi záhadného důvodu spjatého s řeckým protokolem se nemohla podávat večeře v nepřítomnosti vedoucího stevarda. Trvalo to dost dlouhou dobu, než opakované útoky na dveře nenapravitelně poničily zámek, a pak se muselo čekat, až se z nějaké pitky na břehu vrátí lodmistr a přepiluje dveřní závěsy. Nakonec jsme to vzdali. Vyšli jsme na břeh, dali si něco menšího k jídlu a s náladou hluboko pod bodem mrazu jsme se uchýlili do svých kabin.

Následujícího rána jsme šli do jídelny, abychom se pokusili nasnídat. Dlouhá léta milosrdně vymazala naše vzpomínky na běžný řecký přástup ke kuchyni. V Řecku jsou samozřejmě místa, kde se můžete výborně najíst, musíte je však usilovně hledat, protože jsou vzácná jako šafrán. Řecko sice oplývá spoustou vynikajících surovin a přísad potřebných k vytvoření chutných pokrmů, ale tamní obyvatelé tráví všechn čas hádkami, takže už jim nezbývá ani chvilka na to, aby se vydali po vyšlapaných cestičkách "haute cuisine".

Čtyři mladí číšníci v jídelně nebyli žádnou výjimkou. Neustále se mezi sebou o něco hlučně přeli jako hejno vrabců naštečících se o nejlepší sousto. Výzdoba jídelny, pokud výzdoba není příliš silné slovo, značně připomínala interiér baru, kterému zde všichni, jak jsme zjistili, říkali noční kloub. Nade vším vládl mořený dub. Mosazné doplňky byly vyleštěné jen s velkým povrchním zájmem a stoly pokrývaly zašlé, kdysi bílé ubrusy, okrášlené stíny starých skvrn, které se v jakési zapadlé prádleně v Pieru nepodařilo odstranit. Maminka si kradmi, ale velmi odhodlaně vyčistila příbor kapesníkem a nabádala nás, abychom učinili totéž. Protož jsme byli v jídelně jediní hosté, číšníci neviděli žádný důvod, proč by měli přestat se svým dohadováním, dokud Larry, jehož trpělivost byla těžce zkoušena, nezařval: "Se parakalo!". Zaječel s takovou vervou, že maminka upustila Margin příbor na zem. Kakafonické zvuky, které vydával hlouček číšníků, okamžitě ztichly a všichni čtyři muži s ukázkovou úslužností obklopili náš stůl. Maminka ke své radosti zjistila, že jeden z číšníků, sympatický mladík, strávil nějakou dobu v Austrálii a má základní znalost angličtiny.

"Takže," zaměřila se na svého oblíbence, "já bych si dala velkou konvici horkého čaje. Ale ujistěte se, že konvice je nahřátá a vado opravdu vroucí. A nechci nic takového, jako jsou ty čajové sáčky. To je příšerně nehygienické. Ta špína, co pak zůstane v konvici!"

"Pořád se nemůžu zbavit vzpomínek na vodu v Ganze a BrahmaPutře po epidemii," poznamenal Larry.

"Larry, zlatíčko, prosím tě, ne u snídálně," bouřila se maminka a pak znovu promluvila k číšníkovi: "Také bych si dala topinku s grilovanými rajčaty."

Opřeli jsme se a čekali, co bude dál. Přes své letité zkušenosti se maminka nikdy nevzdala dojemné naděje, že jednoho dne najde Řeka, který jí bude rozumět. Jak se dalo očekávat, číšník zcela pustil z hlavy maminčiny instrukce týkající se čaje. Čaj prostě roste v sáčcích a číšník měl pocit, že pokoušet se bojovat proti přírodě by mohlo mít pro všechny zúčastněné strašlivé následky. Avšak maminka mu nečekaně zkomplikovala život tím, že po něm chtěla druh jídla, který neznal.

"Rolovaná rajčata?" ptal se nejistě. "Co to?"

"Rolovaná rajčata?" opakovala maminka jako ozvěna. "Říkala jsem grilovaná rajčata. Víte, grilovaná rajčata na topince."

Číšník se chytil jediného slova, kterému rozuměl - topinky. "Madam chtít topinku," řekl rozhodně, ve snaze držet maminku přizemi, "čaj a topinku."

"A rajčata," dodala maminka ze zřetelnou výslovností, "grilovaná rajčata."

Číšníkovi se na čele objevila malinká kapička potu.

"Co je 'rolo-vaná rajčata', madam?" zeptal se Kruh se uzavřel.

My ostatní jsme už uvolněně seděli kolem stolu, snídani dávno v klidu objednanou, a teď jsme pozorovali maminku, jak se pouští do bitvy.

"Přece," začala vysvětlovat, "znáte rajčata... ty... takové ty červené věci jako jablka. Ne, ne, myslím švestky."

"Madam chtít švestky?" zeptal se popletený mladík.

"Ne, to ne, ""rajčata""," odporovala maminka. "Určitě přece znáte rajčata."

Tvář mladého Řeka se rozzářila. Dáma si přeje rajčata.

"Ano, madam," odpověděl s úsměvem.

"Tak tedy," prohlásila maminka vítězoslavně, "rajčata grilovaná na topince."

"Ano, madam," přikývl poslušně a odešel do rohu jídelny, kde se začal důvěrně radit s vedoucím stevardem.

Řecká gestikulace je pozoruhodná svou silou a výmluvností. Za maminčinými zády jsme sledovali pantominu mezi číšníkem a stevardem. Stevard zjevně zastával názor (tvářil se u toho velmi nekompromisně), že pokud mladík neví, co to jsou rolovaná rajčata, musí se jít znovu zeptat. Číšník se sklíčeně vrátil, aby se ještě jednou utkal s maminkou.

"Madam," zeptal se truchlivě, "jak dělat rolo-vane?"

Až do té chvíle měla maminka dojem, že se jí podařil zásadní průlom, že konečně odstranila bariéry, které před ní Řekové celá léta neustále stavěli. Teď však propadla pocitu zmaru.

"Co to je rolo-vane?" zeptala se číšníka. "Nemluvím řecky."

Vypadal ohromeně. Koneckonců, byl to přece původně její nápad. Přišlo mu, že od ní není hezké, když to teď hází na něj. Objednala si rolo-vane, a jestli ona sama neví, co to rolo-vane je, tak kdo to má sakra vědět?

"Rajčata madam chtít," řekl a začalo to znovu.

"Na topince," opakovala maminka.

Rozladěně se odloukal ke stevardovi a jejich další prudká výměna názorů skončila tím, že ho stevard přísně vykázal do kuchyně.

"Opravdu," posteskla si maminka, "člověk hned ví, že je zase zpátky v Řecku. Nikdo tu nic nedělá pořádně."

Těšili jsme se na další kolo. Hlavní zásadou v Řecku je počítat s tím, že všechno dopadne špatně, a snažit se bavit čekáním na výsledek.

Po dlouhé chvíli se číšník vrátil s jídlem, které jsme si objednali. Před maminku prudce postavil konvici s čajem a podnos, na němž ležel krajíc chleba a dvě rozkrojená syrová rajčata.

"Ale tohle jsem si neobjednala," stěžovala si maminka. "Jsou syrová a tohle je chleba."

"Rajčata," číšník trval umíněně na svém. "Madam řekla rajčata."

"Ale grilovaná," protestovala maminka. "Víte, pečená."

Mladík na ni zíral.

"Podívejte," promluvila maminka důrazně, jako by něco vysvětlovala debilnímu dítěti, "nejdřív uděláte topinku, rozumíte? Uděláte topinku!"

"Ano," odpověděl mladík sklíčeně.

"No vidíte," řekla maminka. "Pak na tu topinku dáte rajčata a grilujete ji. Chápete?"

"Ano. A tohle vy nechtít, madam?" zeptal se a ukazoval na podnos s chlebem a rajčaty.

"Ne, takhle ne. Chci to grilované."

Mladík se odloukal i s podnosem a podstoupil další ostrou hádku se stevardem, který teď celý znervózněl příchodem spousty řeckých pasažérů, mezi nimiž byly i naše tři tlusté dámy. Všichni vyžadovali pozornost.

Fascinovaně jsme sledovali číšníka, jak položil podnos s rajčaty na stůl v rohu jídelny. Pak na něj rozprostřel papírový ubrousek. Tvářil se u toho jako kouzelník, který se chystá provést velice složitý trik. Náš hypnotizovaný pohled

upozornil maminku a Margo, že se něco děje. Otočily se právě ve chvíli, kdy číšník pečlivě pokládal doprostřed ubrousku chléb a rajčata.

"Co to proboha dělá?" ptala se maminka.

"Předvádí nějaký starobylý řecký rituál," vysvětloval Larry.

Číšník teď zabalil chleba s rajčaty do ubrousku a vydal se s ním přes jídelnu.

"Snad mi to nenese takhle?" vydechla maminka ohromeně.

Jako v transu jsme sledovali mladíka slavnostně nesoucího své břímě přes celou jídelnu až k velkým naftovým kamnům, která stála uprostřed místnosti. I když bylo jaro, v kamnech se topilo, protože počasí bylo dost studené. Vlastně byla kamna do ruda rozžhavená a vydávala příjemné teplo. Myslí, že jsme všichni vytušili, co chce číšník udělat, ale nedokázali jsme uvěřit, že by něco takového bylo možné. Před našimi fascinovanými zraky opatrně položil ubrousek s chlebem a rajčaty na žhnoucí poklop kamen, pak podstoupil, aby se podíval, co se bude dít. Chvilíčku se nedělo nic. Potom ubrousek a hned po něm chleba vzplály jasným plamenem. Číšník vyplašený tím, že jeho novátorství v oblasti přípravy pokrmů je neúspěšné, sebral z blízkého stolu další papírový ubrousek a hodil ho na kamna ve snaze plameny uhasit. Ubrousek se, celkem přirozeně, okamžitě vznítit také.

"Nevím sice o jakou pochoutku se jedná," podotkl Larry, ale vypadá to opravdu delikátně. Navíc příprava probíhá "téměř" u stolu."

"Ten hoch se musel zbláznit," vykřikla maminka.

"Doufám, že to nebudeš jíst," řekla Margo. "Nevypadá to moc hygienicky."

"Tohle je opravdu jediný skutečně pikantní způsob přípravy rajčat," trval na svém Larry. "A představ si, co užiješ zábavy, až si pak budeš ze zubů vytahovat kousky zuhelnatělého ubrousku."

"Nebud' nechutný, Larry," okřikla ho maminka. "Tohleto přece nebudu jíst."

K mladíkovi se připojili další dva číšníci a všichni se pokoušeli uhasit plameny pomocí ubrousků. Kousky rajčat a hořícího chleba létaly všemi směry. Přistávaly rovným dílem jak na stolech, tak na hostech okolo. Jedna z našich tlustých dam byla zasažena štavnatým kusem rajčete a postaršímu pánovi, který se právě posadil ke stolu, připíchl kravatu k tělu kus hořícího chleba, podobný iníánskému zápalnému šípku. Z kuchyně se vynořil stevard a jedním pohledem odhadl situaci. Popadl velký džbán vody, přiběhl ke kamnům a vodu na ně vylil. Plameny to sice spolehlivě uhasilo, ale všechny okolní stoly byly v tu chvíli zahaleny párou. Po celé jídelně se vznášela oblaka kouře páchnoucího po rajčatech, spáleném chlebu a hořících ubrouscích.

"Voní to jako italská zeleninová polévka," pochvaloval si Larry. "Myslím, že když se ten kluk tak moc snažil, měla bys aspoň trochu ochutnat, máti."

"Nech toho, Larry," vykřikla maminka. "Podívejte se na ně, vždyť oni jsou snad všichni blázni!"

"Ne," upřesnil Leslie. "Jsou to Řekové."

"Copak to nejsou synonyma?" podotkl Larry.

Jeden číšník teď z nějakého nevysvětlitelného důvodu uhodil svého kolegu a stevard popadl původce celého neštěstí za klopky, třásl s ním a křičel. Celou scénu oživovaly hlučné a rozčilené výkřiky od okolních stolů. Bylo fascinující sledovat výhrušná gesta, postrkování a hlasité nadávky, ale protože všechno má svůj konec, vřava v jídelně po čase utichla. Stevard dal našemu číšníkovi pohlavek, číšník si strhl služební odznak a potom i zašpiněné bílé sako a mrštil jím po stevardovi. Ten ho po něm hodil zpátky a přikázal mu opustit jídelnu. Úsečně poručil zbylým dvěma číšníkům, aby uklidili nepořádek. Zamířil k našemu stolu a cestou hlasitě uklidňoval rozrušené hosty. Zastavil se u nás, vypjal hruď, vytáhl z knoflíkové dírký na klopě čerstvý karafiát a položil ho mamince do levé dlaně. Zároveň jí políbil pravou ruku.

"Madam, jsem omluvný. Nemůžeme dát grilovaná rajčata. Co jiného budete chtít ano, ale grilovaná rajčata ne."

"Proč ne?" zeptal se Larry zvědavě.

"Náš gril v kuchyni je rozbitá. Víte," dodal na vysvětlenou, tohle panenská plavba."

"Mně to teda jako panenská plavba vůbec nepřipadá," poznamenal Leslie.

"Povězte mi," vyptával se Larry, "proč se ten číšník pokoušel grilovat na kamnech?"

"Ten muž velmi hloupý," vysvětloval stevard. "My mít na lodi jen zkušební personál. Ten muž bude v Pieru odstraněn."

"Jak odstraňujete číšníky?" zeptal se Larry fascinovaně.

"Larry, zlatíčko, pan vedoucí stevard má spoustu práce, tak ho nezdržuj," řekla maminka spěšně. "Dám si jenom vejce na měkko."

"Na tvém místě bych se spokojil se syrovými rajčaty," varoval maminku Larry. "Vidělas přece, čeho jsou schopni. Úplně mě děsí pomyšlení na to, jak asi budou připravovat vařená vejce."

"Nesmysl, Larry," opověděla maminka. "Na vařených vejcích nemůžou nic zkazit."

Mýlila se. Když před ní o deset minut později postavili dvě vajíčka, nejenže byla úplně natvrdo, ale někdo je také láskyplněma, ale špinavěma rukama zbavil skořápek."

"Vidíš?" zvolal Larry. "To je lahůdka! Jsou přesně akorát. A nad těmi otisky by zaplesal i Sherlock Holmes."

Maminka musela skrýt tyto podivné ptačí ostatky do kabelky a po snídani je vyhodila přes palubu. Nejdřív se však ujistila, že se nikdo nedívá, protože, jak poznamenala, nerada by ranila něčí city.

"Ale jednu výhodu tohle všechno má," sdělil nám Larry, když pozoroval maminku, jak hází vajíčka do vody. "Po třech dnech diety sestávající pouze z vařícího uza pořádně zhubneme a budeme opilí jak praví námořníci."

Ale v tom se také mýlil.

Večeře byla na řecké poměry přímo epikurejská. Tvořily ji tři chody, první z nich byl studený záměrně - jednalo se o předkrm, druhé dva byly studené, protože byly podávány na studených talířích za obvyklých průtahů způsobených hádkami mezi číšníky. Avšak všechno bylo požitelné a menší rozruch způsobila jedině Margo, když ve svém předkrmu objevila sépií očko. Nemoudře jsme vypili moc vína a v blahosklonné náladě jsme trochu nejistě vstali od stolu.

"Vy jít do noční kloub?" zeptal se stevard, když nás s úklonou vyprovázel.

"Proč ne?" usmál se Larry. Ten návrh ho zaujal.

"Pojďme si udělat orgii pod palmami. Máti, pamatuješ se ještě, jak se tancuje čtverylka?"

"Nechci se tam předvádět," odpověděla maminka důstojně. "Ale dám si kávu a možná i malou brandy."

"Tak tedy vstříc ďábelským nástrahám, číhajícím mezi palmami nočního kloubu," pronesl Larry a trochu vrávoravě vedl maminku po palubě. "Kdo ví, třeba nás tam čekají opiem zmámené orientální tenečnice. Máme s sebou nějaký vhodný šperk do Margina pupku?"

U večeře jsme se zdrželi dost dlouho a teď jsme překvapeně zjistili, že noční bar mezitím výrazně ožil. Naše tři tlusté dámy společně s dalšími cestujícími bojovali za sladkých tonů vídeňského valčíku o místo na maličkém parketu, podobni rybám v kruhové vlečné síti. Ačkoliv se na první pohled zdálo, že všechny přepychově nepohodlné pohovky a křesla jsou obsazené, objevil se u nás horlivý stevard a odvedl nás ke slavnostně vyzdobenému a osvětlenému stolu na čestném místě sálu. Stevard nám sdělil, že tento stůl pro nás nechal rezervovat sám kapitán. To v nás vyvolalo úlek, který vzápětí vystřídala malomyslnost. Už jsme se chystali protestovat, že bychom radši měli nějaký nenápadný stůl v temném koutě sálu, když te se naneštěstí objevil kapitán osobně. Byl to jeden z těch opravdu velmi snědých Řeků, typ romantického milovníka, sice trochu při těle, ale to mu jenom dodávala jakési zvláštní přitažlivosti pro opačné pohlaví. Něco podobného občas vidáme u Levantinců.

"Madam," oslovil maminku a pokusil se jí složit poklonu: "Jsem okouzlen, že na palubě naší lodi, při panenské plavbě, mohu přivítat vás a vaši krásnou sestru."

Kdyby měl kapitán v úmyslu pobouřit maminku i Margo, jen stěží by mohl vymyslet příhodnější poznámku. Maminka si pomyslela, že je to přesně ten typ člověka, který vždycky dost nejasně nazývala 'jistý druh mužů'. Naproti tomu bylo zřejmé, že Margo, i když matku velmi miluje, cítí, že je mezi nimi přece jen nějaký věkový rozdíl. Mamince bylo něco přes sedmdesát a Margo byla dobře zachovalá třicátnice. Na chvíličky vesel kapitánův osud na vlásku. Pak se mu maminka rozhodla prominout, protože to byl, koneckonců, cizinec, a Margo mu odpustila, protože byl opravdu fešák. Leslie se na něj však díval s podezřením. Asi mu připadalo, že díra v přídí lodi nevyovídá příliš lichotivě o kapitánových námořnických schopnostech. Larry dosáhla pomocí alkoholu onoho stavu veselí a laskavosti, kdy mu každý připadá snesitelný. Se starosvětskou zdvořilostí a uhlazeností vrchního nás kapitán usadil ke stolu. Sám se uvelebil mezi maminku a Margo, zářivě se usmíval a zlaté plomby mu přitom svítily ve

snědé tváři jako svatojánské mušky. Objednal všem u stolu pití a pak maminku k jejímu zděšení požádal o první tanec.

"Ale ne, to ne," bránila se. "Obávám se, že ty časy, kdy jsem tancovala, jsou dávno pryč. Takovou zábavu už nechávám na své dceři."

"Ale madam," úpěnlivě ji prosil kapitán. "Jste přece můj host. Musíte tancovat." Přesvědčoval ji tak vehementně, že se maminka k našemu úžasu zvedla jako králíček hypnotizovaný krajtou a dovolila, aby ji doprovodil na taneční parket.

"Ale máti přece netancovala od roku 1926, kdy umřel táta," vydechla Margo.

"Zbláznila se," zamručel Leslie. "Dostane infarkt a budeme ji muset pohřbít do moře."

Maminka trávila dost času vybíráním vhodných míst svého posledního odpočinku a pohřeb do moře byl zatím jejím nejnovějším nápadem.

"Spíš ji udupou k smrti. Podívej, hned vedle ní jsou ty tři obrovské ženské," poznamenal Larry. "Tanec na tomhle parketu může být osudný. Je to jako vstoupit do arény plné rozdivočelých slonů."

Parket byl opravdu tak přeplněný, že taneční páry sotva přešlapovaly na místě. Kapitán používal maminky jako beranidla a pomáhal si také svými širokými rameny. Podařilo se mu prorazit si cestu mezi masou lidských těl a nyní byli s maminkou pevně sevřeni v davu. Maminku jsme kvůli její drobounké postavě ani neviděli, ale občas jsme letmo zahlédli kapitánovu tvář a záblesky jeho zubů. Konečně dozněly poslední melodické tóny ""Povídek z vídeňského lesa"" a udýchaní, supějící a zpocení tanečníci opustili parket. Rozzářený kapitán odvedl maminku, celou zničenou a v tváři zarudlou, zpět ke stolu. Svezla se do křesla zadýchaná tak, že nemohla mluvit, a začala se ovívat kapesníkem.

"Valčík je velmi hezký tanec," řekl kapitán a napil se uza. "Je to nejen příjemné, také je to dobré cvičení pro všechny svaly v těle."

Zřejmě si neuvědomoval, že maminka sotva dechu popadá, že má překrvené tváře, zkrátka, že vypadá jako někdo, komu se právě podařilo uniknout ze spárů King Konga.

Příště přišla řada na Margo, ale protože byla mladší, pohyblivější a čilejší než maminka, přežila tanec v trochu lepším stavu.

Když se Margo s kapitánem vrátili z parketu, maminka kapitánovi přemrštěně poděkovala za jeho pohostinnost a dodala, že má za sebou namáhavý den a raději si půjde lehnout. (Ve skutečnosti však strávila celý den zabalená v dekách na vratkém lehátku na palubě a stěžovala si na studený vítr a neklidné moře.) Nyní se tedy vydala na elegantní ústup. Do kajuty ji doprovodil Leslie. Než se vrátil, Margo využila všech svých nepochybných půvabů a přesvědčila kapitána, že ačkoliv jsou vídeňské valčíky dobré jako cvičení na posílení svalů, žádná řecká loď hodná svého jména (navíc při panenské plavbě) nemůže jen tak pominout kulturní dědictví Řecka, jehož ztělesněním jsou řecké národní tance. Kapitána velmi oslnila jak Margo sama, tak její myšlenka, a než jsme se stačili zorientovat, rozhodl se, že vezme ochranu řeckého kulturního dědictví do svých rukou. Ráznými kroky došel až k orchestru a hlasitě se hudebníkům otázel, jaké že krásné staré řecké kulturní melodie znají. Písňe národní, písňe prostého lidu. Písňe, které vypovídají o krásách Řecka, o chrabrosti jeho obyvatel, písňe zachycující bolest a slávu řeckých dějin, nádheru architektury, hloubku a moudrost mytologie, písňe opěvující dobu, kdy Řecko vládlo světu, melodie připomínající velikost Platóna a Sokrata, slávu řecké minulosti, současnosti a budoucnosti.

Houslista odpověděl, že znají jen jednu takovou melodii, a tou je píseň ""V neděli ne"".

Kapitán málem dostal záchvat mrtvice; nikdy jsem neviděl, že by tomu byl někdo bliž. Žíly na spáncích mu prudce pulsovaly, když se otočil, rozpráhl ruce a promluvil ke shromážděné společnosti. "Slyšel někdy někdo," položil řečnickou otázku, "o řecké kapele, která nezná jedinou řeckou píseň?"

Dav jen neurčitě zahučel, jak davy obvykle dělávají, když se setkají s něčím, čemu zcela nerozumějí.

"Pošlete pro prvního důstojníka!" zařval kapitán. "Kde je Jani Papadopoulos?"

Jak tak stál uprostřed parketu se zaťatými pěstmi a vyceněnými zlatými zuby, vypadal dost hrozivě, takže číšníci honem odklusali hledat prvního důstojníka. A ten se také bleksurychle objevil. Vypadal trochu vylekaně, provděpodobně se bál, že se v přídi objevila další díra.

"Papadopulosi," vyšťekl kapitán, "Nepatří snad lidové písně k tomu nejlepšímu v řeckém národním dědictví?"

"Jistě," zvolal Papadopoulos, jemuž se očividně ulevilo, protože z rozhovoru zatím nevyplývalo, že by jeho místo bylo bezprostředně ohroženo. Pochopil, že se pohybuje na bezpečné půdě. Ani nejpotrhlejší kapitán ho nemůže stíhat za kvalitu řeckých lidových písní.

"A proč jste mi tedy nikdy neřekl," pokračoval kapitán a ďábelsky se přitom mračil, "že tahle ta kapela žádné řecké písně neumí, co?"

"Ale umí," tvrdil první důstojník.

"Neumí," zaburácel kapitán.

"Ale já jse slyšel," protestoval první důstojník.

"A co hráli?" zeptal se kapitán zlověstně.

""V neděli ne""," odpověděl první důstojník vítězoslavně.

Slovo ""scata"", označující v řečtině výkaly, má tu báječnou vlastnost, že když je člověk ze sebe opakovaně chrlí, uleví se jeho podrážděným nervům.

""Scata, scata""! řval kapitán. "Já kašlu na to vaše ""V neděli ne""! Mluvím o kulturním dědictví Řecka a vy mi nabídnete odrhovačku o nějaké děvce. Copak to je kultura? Copak máme tohleto zapotřebí?"

"Myslím, že mužstvo nevěstky potřebuje," upozornil ho první důstojník. "Já osobně jsem šťastně ženatý člověk, ale jiní..."

"Nechci už slyšet nic o žádných děvkách!" vyšťekl kapitán. "Copak na téhle lodi není nikdo, kdo by uměl nějaké opravdu řecké písně?"

"No," zadumal se první důstojník, "máme tu toho elektrikáře, Takino, ten má buzuki... a myslím, že jeden ze stojníků hraje na kytaru."

"Přiveďte je!" zaječel kapitán. "Přiveďte každého, kdo umí hrát řecké písně."

"A co když to umějí všichni?" napmítl první důstojník, pro kterého byla kapitánova slova zákonem. "Kdo bude řídit loď?"

"Přiveďte je, pitomče," zahřměl kapitán s takovou vehemencí, že první důstojník zbledl a zmizel.

Když kapitán takto předvedl, jakou má autoritu, vrátila se mu dobrá nálada. Celý rozzářený přišel zpět k našemu stolu a objednal další pití. Za okamžik z podpalubí vyklopýtala nesourodá skupinka neupravených mužů. Většina z nich byla svlečená do půl těla. Nesli tři mandolínám podobné nástroje zvané buzuki, flétnu a dvě kytary. Dostaví se dokonce i jeden muž s foukací harmonikou. Kapitán byl potěšený, ale harmonikáře hned odmítl, což se nebohého námořníka dotklo.

"Ale kapitáne, hraju docela dobře," protestoval.

"To není řecký nástroj," odsekl kapitán stroze. "Myslíte si snad, že v dobách, kdy jsme stavěli Akropoli, hrávali naši hudebníci na italské nástroje?"

"Ale já hraju vážně dobře," trval na svém muž. "Umím zahrát ""V neděli ne""."

Naštěstí se vedoucímu stevardovi podařilo vyvést hudebníka z nočního klubu dříve, než se mohl dostat kapitánovi do rukou.

Zbytek večera proběhl báječně. Došlo jen k několika nehodám, které trochu narušily kulturní atmosféru panující v sále. Lelie si strhl záda, když se pokoušel vyskočit do vzduchu a plesknout se přes paty při jedné ze svých oblíbených náročných tanečních figur, se kterou až dosud slavil vždy úspěchy. Larry si vyvrkla kotník, protože uklouzl na melounových jádérkách, které někdo chytře odložil na taneční parket. Totéž, ale v mnohem bolestivější podobě, osud připravil barmanovi. Ten se pokoušel tančit s plnou sklenicí na hlavě, uklouzl a spadl na záda. Slenice se mu převrhla do obličeje. Naneštěstí neobsahovala vodu, jak se domníval, ale uzo, tekutinu, která sice vypadá podobně, jenže má daleko škodlivější účinky, vychrstne-li si ji člověk do očí. Zrak mu byl zachráněn pouze díky duchapřítomnosti stevarda, který popadl sifonovou láhev a do obou očí nebohého barmana zamířil tak silný proud sodovky, až byl léčebný účinek tohoto oparnění zastíněn skutečností, že prudký přívál vody pacientovi div nerozdrtil oční bulvy. Sténajícího barmana odvedli do kajuty a tanec pokračoval. Tančilo se až do rozbřesku. Teprve tehdy začala zábava zvolna pomasínat, tak jako mihotavě dohořívá plamen svíčky, než docela zhansne. Do postelí jsme se unaveně dovlekli až ve chvíli, kdy opálová barva oblohy začala blednout v modrou a po moři se povalovaly závoje mlhy.

Když jsme se vyhrabali z kajut, všude okolo nás panoval ruch a shon. Dostavili jsme se do jídelny, kde se za chvíličku objevil vedoucí sevard.

Nejdříve se uklonil mamince a Margo. Potom řekl, že kapitán se nechává poroučet a byl by moc rád, kdybychom všichni přišli na kapitánský můstek a podívali se, jak loď vjíždí do přístavu. Maminka přislíbila účast na této významné události s takovou grácií, jako by ji požádali, aby sama řídila loď. Dopřáli jsme si uspěchanou a typicky řeckou snídaní (studená topinka, studená slanina, studená vejce, to vše podávané na ledových talířích a doplněné vlažným čajem, ze kterého se nakonec vyklubala káva, nepochopitelně podávaná v čajové konvici). Pak jsme se shromáždili na můstku.

Kapitán sice vypadal po náročné noci trochu unaveně, ale jinak neztratil svůj šarm. Radostně nás přivítal a obdaroval maminku a Margo karafiáty. S pýchou nám ukázal kormidelnu a vzal nás také do míst, kterým Larry zarputile říkal ubytovací paluba. Odsud byl nádherný výhled přes před i přes zád lodi. První důstojník stál u navijáku kotevního lana, vlastně řetězu, který vypadal jako nějaký podivný zrezivělý náhrdelník. Vedle prvního důstojníka stáli nejméně tři námořníci, kteří nám předešlé noci hráli k tanci. Všichni mávali na Margo a posílali jí polibky.

"Margo, zlatíčko, neměla by ses s těmi námořníky tak přátelit," vyčítala jí maminka.

"Ale máti, nebud' tak staromódní," odpověděla Margo a posílala námořníkům hojné polibky zpět. "Koneckonců, jsem přece rozvedená a mám dvě děti."

"Jen jestli na tom takhle nejsi právě proto, že posíláš cizím námořníkům polibky," poznamenala maminka ponuře.

"A teď," prohlásil kapitán a zuby se mu ve slunci zatřpytily, "pojdte se mnou, slečno Margo, a já vám ukážu náš radar. Máme radar, takže se můžeme vyhnout skalám, srážkám a katastrofám. Kdyby měl něco takového Odysseus, tak by doplaval dál, co? Až za Hérakleovy sloupy, až do Atlantiku, co? Pak bychom my Řekové objevili Ameriku... Pojdte."

Zavedl Margo do kormidelny a pilně jí ukazoval radar. Loď nyní mířila přímo do přístavu. Plula přibližně takovou rychlostí, jakou asi vyvine starší muž na kole. První důstojník měl oči upřené na kapitánský můstek. Jako pes připravený vyskočit a aportovat prvního tetřívka sezóny, čekal horlivě na rozkazy. Uvnitř kabiny na kapitánském můstku jeho velitel zatím vysvětloval Margo, jak by s radarem Řekové bývali mohli objevit Austálii i Ameriku. Leslie si začal dělat starosti, protože jsme už byli dost blízko doku.

"Poslyšte, kapitáne," zavolal Leslie. "Neměli bychom spustit kotvu?"

Kapitán se přestal zářivě usmívat na Margo, pootočil se a uzemnil Leslieho mrazivým pohledem.

"Nedělejte si, prosím, starosti, pane Durrelle. O všechno se postaráme."

Pak se otočil úplně. V té chvíli spatřil neúprosně se přibližující dok, který se před námi vynořil jako cementový ledovec.

"Matko boží, pomoz mi!" zařval a vyběhl z kormidelny.

"Papadopulosi!" zaječel. "Spust'te kotvu!"

To byl signál, na který důstojník čekal. Propukla horečná činnost. Ozýval se křik, rachot řetězu odvíjeného těžkou kotvou z navijáku, mohutné šplouchnutí kotvy o hladinu a pak znovu další a nekonečné řinčení odvíjeného řetězu. Ale loď plula nezadržitelně vpřed. Řetěz dál a dál rachotil a loď se přesto nezastavila. Bylo jasné, že kotvu uvolnili příliš pozdě a loď nestačí včas zabrzdit. Kapitán se i v této zoufalé situaci zachoval s duchapřítomností a opovředností, náležející k jeho hodnosti. Skočil do kormidelny, s nesmírnou razancí odstrčil kormidelníka, dával signály směrem vzad a prudce otáčel kormidlem. Bohužel, jeho skvělý odhad situace, jeho rychlé reakce ani jeho velkolepé manévry už nás nemohly zachránit.

"Poseidon", jehož kotevní řetěz se ještě stále odvíjel, narazil do doku a ozvala se strašlivá rána. Myslel jsem si, že v rychlosti, jakou plujeme, pocítíme jenom slabý otřes. Mýlil jsem se. Bylo to, jako bychom najeli na minu. Všichni jsme se svalili. Tři tlusté dámy, které právě sestupovaly po kajutních schůdkách, byly smeteny dolů a jako těžká lavina se zřítily na palubu. Upadli vlastně všichni včetně kapitána. Larry utřil ošklivou ránu do čela, maminka si narazil žebra a Margo si jenom roztrhla punčochy. Když se kapitán velmi čile postavil znovu na nohy, provedl nějaká technická opatření u kormidla, vyslal signály do strojevně a pak s tváří černou hněvem vypochoďoval na můstek.

"Papadopulosi!" zařval na ubohého prvního důstojníka, který se otřeseně sbíral ze země a otíral si krev z nosu, "ty děvko, ty imbecile, ty tupče! Ty parchante tureckého kreténa! Proč jsi nespustil kotvu?"

"Ale kapitáne," bránil se první důstojník a jeho hlas byl tlumený zakrváceným kapesníkem, "vy mi nikdy neřeknete včas."

"Copak tady mám dělat všechno?" ječel kapitán. "Mám stát u kormidla, hlídat strojovnu, sestavovat kapelu, která umí řecké písně? Matko boží!" S plesknutím se chytil za hlavu.

Všude okolo nás se ozývala kakofonie zvuků, které Řekové vydávají, když se ocitnou v SITUACI. Tato zvuková kulisa a kapitánova tragická postava v popředí působily jako nějaká scéna z bitvy u Trafalgaru.

"No teda," prohlásil Larry a utíral si krev z obličeje, "to byl fakticky skvělý nápad, máti. Opravdu ti gratuluju. Myslím, že nazpátek ale poletím. Teda v ""případě"", že se dostanu na břeh živý."

Konečně směli všichni ranění, kteří mohli chodit, odejít na břeh. Prodrali jsme se tedy na přístavní můstek. Odtud jsme viděli, že ""Poseidon"" má v trupu další díru. Téměř stejnou jako ta původní, ale na druhé straně přídě.

"No, alespoň je to teď souměrná loď," podotkl Leslie zachmuřeně.

"Jé, podívejte!" vykřikla Margo, když jsme se octli na přístavním molu. "Támhle jsou ty chudáci starý muzikanti."

Zamávala jim a tři staříci se uklonili. Všimli jsme si, že houslista má poraněné čelo a hráč na tubu nos zalepený náplastí. Hudebníci se znovu uklonili. Přítomnost naší rodiny zjevně pochopili jako znamení k tomu, aby zvonu zkusili získat svou ztracenou čest, tak surově pošlapanou předešlé noci, kdy je kapitán ostudně odmítl. Všichni tři se otočili, podívali se směrem k můstku a vzdorně zvedli tubu, trombón a housle. Pak spustili.

Začaly se k nám snášet tóny písně ""V neděli ne"".

PLODY NEJDRAŽŠÍHO VZDĚLÁNÍ

Benátky jsou jedním z nejkrásnějších evropských měst, a ačkoliv jsem je v minulosti mnohokrát navštívil, nikdy jsem se tam nezdržel. Vždycky jsem totiž jel někam jinam, takže jsem neměl moc času na důkladnější prohlídku města. Když jsem jednoho horkého léta pilně pracoval, cítil jsem se unavený a potřeboval jsem změnu. Vzpomněl jsem si na Benátky. Rozhodl jsem se, že tam na týden zajedu, odpočinu si a přitom se s městem seznámím. Připadalo mi, že přesně to potřebuji - poklidnou dovolenou v takovém prostředí. Jen málokdy jsem pak svého rozhodnutí tolik litoval. Kdybych věděl, co se mi přihodí, radši bych utekl do New Yorku, nebo do Buenos Aires, anebo třeba až do Singapuru, a do tohoto nejkrásnějšího z měst bych nikdy nevkročil.

Projel jsem nádhernou a jedinečnou Francií, spořádaným Švýcarskem, vysokými horskými průsmyky, kde podél silnic ještě ležely ošklivé hromádky špinavě šedého sněhu. Pak jsem sjel do Itálie a vydal se za svým cílem. Počasí bylo skvělé, dokud jsem nedojel na silnici vedoucí k Benátkám. Tu se obloha se zázračnou rychlostí změnila z modré v černou a objevily se na ní propletené nitky sytě modrých a bílých blesků. Začala chrlit tak mohutné přívaly deště, že stěrače na předním skle byly zcela k ničemu a stejně jako já, musel zastavit celý řetěz aut. Stovky hystericky netrpělicích Italů uzavřených ve znehynělých vozech, které stály natlačeny těsně za sebou, se snažily ulevit svému rozčilení kakafonickým troubením na klaksony a ječením nadávek na ostatní řidiče, což přehlušovalo i hukot deště.

Po velmi zdoluhavé jízdě (postupoval jsem skutečně krokem) se mi podařilo dostat auto do garáží, u nichž silnice končila. Když jsem auto pečlivě zaparkoval, našel jsem si statného nosiče. V prudkém lijáku jsme utíkali jako o závod k přístavišti, kde už čekal rychlý motorový člun. Patřil hotelu, ve kterém jsem si objednal pokoj. Moje zavazadla byla úplně promočená. Naložili jsme je do člunu, dal jsem nosiči zpropitné a nastoupil jsem. Lehký tropický oblek jsem měl mokrá, takže vypadal jako splihlý hadr. Ve chvíli, kdy se člun vydal na cestu, déšť ochabl a změnil se v mírné mrholení, které viselo nad kanály jako jemný závoj z batistu, tlumící červenohnědé, hnědé a růžové fasády budov tak, že připomínaly nádherně vybledlý obraz od Canaletta.

Rychle jsme ujížděli Grand Canalem, dorazili jsme k hotelu a člun zamířil k molu. Motor zadržával, až docela utichl. V tu chvíli nás míjela gondola se dvěma cestujícími, řízená sklíčeným a zmoklým gondoliérem. Oba cestující se chránili před nevlídností počasí velikánským deštníkem, takže jsem jim neviděl do tváří. Když však gondola proplula okolo mola a zamířila úzkým kanálem k domu

Marca Pola, zaslechl jsem zpod deštníku pronikavý ženský hlas - zjevně produkt Roedeanu, té nejdražší ze všech anglických souromých škol.

"Jistě, Neapol je jako Benátky, jen tam není tolik vody," poznamenal hlásek flétnovým tónem.

Stál jsem jako přikovaný k molu před hotelem a zíral na gondolu mizící v dáli. To se mi jistě jenom zdálo, přesvědčoval jsem sám sebe. Zkušenost mi však říkala, že na větě je jenom jeden takový hlas, jenom jediný, navíc schopný takového směšného výroku. Ten hlas patřil mé bývalé přítelkyni, kterou jsem neviděl už dobrých třicet let, Ursule Pendragon-Whiteové. Právě ji jsem ze všech svých přítelkyň zbožňoval nejvíc, ale také jsem se kvůli ní nejvíc trápil.

Netýrала mne pouze svým komolením angličtiny (to ona tvrdila o své kamarádce, že musela jít k pánbičkářce, aby neměla nemanželské dítě), ale těžce jsem také nesl její neustálé zasahování do života širokého okruhu jejích známých. Když jsem se s ní napsledy setkal, snažila se právě napravit jednoho svého přítele, který, abych ji přesně citoval, pil tolik, že mu hrozilo opití.

Ale ne, pomyslel jsem si, to nemohla být Ursula. Ta se přece šťastně provdala za jednoho velmi nudného mladíka a žije teď někde bezpečně daleko v Hampshire. Co by proboha dělala v Benátkách? Navíc v tomhle ročním období, kdy všechny vzorné manželky farmářů pomáhají svým mužům se sklizní, nebo organizují ve vsi dobročinné bazary. V každém případě, uvažoval jsem dál, i kdyby to ""byla"" Ursula, nechtěl bych se nechat znovu vtáhnout do nějakého z jejích podniků. Přijel jsem si užít klidu a míru a ze zkušeností, které jsem měl s Ursulou, jsem věděl, že blízký kontakt s ní by mi přinesl všechno možné, jen ne pohodu. Dobře jsem si pamatoval, jak jsem kdysi musel během koncertu Mozartových skladeb honit přeplněným sálem štěně penkinéze. Už jsem zkrátka věděl, že Ursula každého zaplete do těch nejpříšernějších trampot, aniž se o to nějak snaží. Ne, ne, pomyslel jsem si znovu, to nemohla být Ursula. A ""jestli"" to byla ona, tak si mě díkybohu nevšimla.

Hotel byl luxusní a moje veliká přepychová ložnice s výhledem na Grand Canal byla skutečně nesmírně pohodlná. Svlékl jsem si mokré oblečení, vykoupal se a dal si skleničku. Všiml jsem si, že počasí se zatím změnilo.

Přestalo pršet a sluncem zalité Benátky zářily nádhernými barvami. Vyšel jsem do úzkých ukiček, kráčel přes maličké mosty nad kanály, až jsem nakonec došel k velkému náměstí Sv. Marka, obklopenému po celém obvodu kavárnami, z nichž každá měla svůj vlastní orchestr. na jaskné obloze nad náměstím se míhaly a kroužily stovky holubů. Lidé nakupovali pytle zrní a sypali tyto štědré dary na mozaikovou dlažbu. Proplétal jsem se hejny holubů a zamířil k Dóžecímu paláci, kde se nachází sbírka obrazů, které jsem chtěl vidět. Palác byl přečpaný stovkami turistů mnoha národností, od Japonců, kteří byli ověšeni jako vánoční stroměčky drahými fotoaparáty, přes tělnaté Nemce s hrdelními hlasy, až po mrštné blondaté Švédy. Unášen proudem lidí, procházel jsem pomalu místnost za místností a obdivoval plátna. Náhle jsem zaslechl v davu před sebou vysoký flétnový hlas.

"Vloni ve Španělsku," říkal hlas, "jsem se byla podívat na všechny ty obrazy od Goudy... takové pouré, spousty mrtvol a tak. Byly velice depresivní, ne jako tyhle. Opravdu si myslím, že Tymian je můj skutečně nejoblíbenější italský malíř. Je epesní."

Teď jsem již beze stínu pochybností věděl, že to je Ursula. Žádná jiná žena by nebyla schopna tak nesmyslně poplést sýr a koření se dvěma malíři. Opatrně jsem se sunul davem, až jsem zahlédl její charakteristický profil. Měla velké akvamarínově modré oči, dlouhý nos ohnutý vzhůru tak, že jeho konec vypadal jako useknutý - což jí jen přidávalo půvabu. Kolem hlavy se jí jako oblak vznášela hustá hříva vlasů, k mému překvapení tmavých, ale prokvetlých stříbrem. Vypadala kouzelně jako vždy, čas se k ní zachoval milosrdně.

Doprovázel ji muž středního věku, který se tvářil velice zmateně. Když slyšel její kulinářsko-výtvarnou poznámku, údivem zamrkal. Z jeho ohromení jsem usoudil, že je to její úplně nový známý, protože každý, kdo Ursulu jen trochu znal, by se s jejím posledním tvrzením snadno vypořádal.

Ačkoliv byla Ursula nádherná a okouzlující, cítil jsem, že pro klid mé duše bude bezpečnější, když svou známost s ní nebudu obnovovat. Báł jsem se, aby mi nějaký z jejích dábelských kousků nepřekazil prázdniny. Jen nerad jsem opustil palác, odhodlaný vrátit se tam druhý den, kdy, jak jsem tušil, už bude Ursula obrazů nasycena. Vyšel jsem na náměstí Sv. Marka, vybral si příjemnou kavárničku a posadil se k zasloužené sklenice brandy a sodovce. Všechny kavárny

kolem náměstí byly plné lidí. Myslel jsem, že v takovém davu snadno uniknu pozornosti. Navíc jsem byl přesvědčený o tom, že by mě Ursula stejně nepoznala, protože jsem byl o pár desítek kilo těžší, než když mě viděla naposledy, vlasy mi zešedivěly a začal jsem si pěstovat bradku.

Byl jsem klidný. Seděl jsem, vychutnával si brandy a poslouchal nádherné Strausovy valčíky, které hrála nejbližší kapela. Sluneční svit, příjemné pití a uklidňující hudba mě ukolébaly k falešnému pocitu bezpečí. Úplně jsem zapomněl na to, že Ursula má zvláštní dar - smysl silně vyvinutý u všech žen, ale v jejím případě opravdu dosahující neskutečných rozměrů - vejít do přeplněné místnosti, jen se po ní letmo rozhlédnout a všimnout si všeho. Pak dokáže nejen vyjmenovat, kdo tam byl, ale také, kdo měl co na sobě. Takže jsem vlastně ani neměl být překvapený a zaskočený, když jsem náhle v hučení davu a hluku, který vydával orchestr, zaslechl její ječivý hlas.

"Miláčku, miláčku," křičela a běžela ke mně mezi stoly. "Miláčku, Gerry, to jsem ""já"", Ursula!"

Zvedl jsem se, abych důstojně čelil svému soudu. Ursula vběhla do mé náruče, přimkla svá ústa k mým a věnovala mi dlouhatánský polobek doprovázený mlaskavými zvuky, polibek, který by si spíše zasloužil soukromí ložnice (a to i v téhle, rozhodně ne puritánské době). Za okamžik, když už mě napadlo, že by nás mohla zatknout italská policie za neslušné chování na veřejnosti, Ursula jen nerada odtrhla své ústa, poodstoupila a přitom pevně svírala mé ruce.

"Miláčku," vrkala a její obrovské modré oči začaly přetékat slzami radosti, ""miláčku""... nemůžu tomu ""uvěřit""... setkat se s tebou po všech těch ""letech""... to je zázrak... jsem tak šťastná, miláčku. To je epesní, zase tě vidět!"

"Jak jsi mě poznala?" hlesl jsem.

"Jak jsem tě poznala, miláčku? Ty jsi ale hloupý... vždyť ses ""ani trochu nezměnil"", lhala. "Kromě toho jsem tě, miláčku, viděla v televizi a na obálkách tvých knih, takže se nediv, že jsem tě poznala."

"No to jsem rád, že tě zase vidím," pokračoval jsem opatrně.

"Miláčku, jsou to už celé ""věky"", řekla. "Je to tak strašně dávno."

Všiml jsem si, že ji nedoprovází její zmateně vyhlížející společník.

"Posaď se a dej si něco k pití," navrhl jsem.

"Jistě, zlatíčko, moc ráda si něco dám." Elegantní a štíhlá jako proutek se usadila k mému stolku. Kývl jsem na číšníka.

"Co piješ?" zeptala se.

"Brandy se sodou."

"Fuj!" vykřikla a mírně se otrálsa. "To je tedy opravdu odporné. Neměl bys to pít, miláčku, nebo skončíš s migrénou jater."

"O moje játra se nestarej," odvětil jsem trpělivě. "Co budeš pít ty?"

"Dám si fleret."

Číšník na ni rozpačitě zíral. Neměl tu výhodu jako já a pro konverzaci s Ursulou mu chyběl trénink.

"Madam by si dala klaret," pomohl jsem mu. "A já si dám další brandy."

Pohodlně jsme se uvelebili. Ursula se ke mně naklonila, nádherně a něžně se na mě usmála a vzala mou ruku do dlaní.

"Miláčku není to ""romantické""?" zeptala se. "Ty a já se setkáváme po tolika letech v ""Benátkách"". To je ten nejromantičtější příběh, o kterém jsem kdy slyšela. Nemáš taky ten dojem?"

"Ano," souhlasil jsem opatrně. "Jak se má tvůj manžel?"

"Tak ty to nevíš? Já jsem rozvedená."

"To je mi tedy líto."

"Ale ne, to je v pořádku," vysvětlovala. "Takhle je to opravdu lepší. Víš, od té doby, co měl Toby tu kulhavku a slintavku, už to vůbec nebyl on."

Ani mé dřívější zážitky s Ursulou mě nepřipravily na něco takového.

"Toby měl kulhavku a slintavku?" divil jsem se.

"Ano... bylo to něco ""příšerného"", povzddechla si. "A potom už to nikdy nebyl on."

"To bych se teda nenadál. Lidé tuhle nemoc dostávají jen výjimečně, ne?"

"Lidé?" zeptala se s vykulenýma očima. "Co tím myslíš?"

"No říkalas, že Toby..." začal jsem a Ursula vyprskla smíchy.

"Ty jsi ale ""hloupý"", hihňala se. "Přece všechen jeho dobytek dostal slintavku a kulhavku. Celé to jeho čistokrevné stádo. Trvalo mu roky, než je vypěstoval. Musel jich spoustu zabít a to ho dost poznamenalo, ubožáčka. Začal

se stýkat s velmi podivnými ženami, opíjel se v nočních barech a vůbec dělal hrozné věci."

"Nikdy jsem si neuvědomil, že slintavka a kulhavka má takové dalekosáhlé následky. Jestlipak o tom vědí na ministerstvu zemědělství?"

"Máš pocit, že by je to zajímalo?" zeptala se Ursula ohromeně. "Mohla bych jim o tom napsat. Myslíš, že bych měla?"

"Ne, ne," odpověděl jsem rychle. "Jenom jsem si dělal legraci."

"Tak mi něco pověz o svém manželství," vyzvala mě.

"Jsem taky rozvedený," přiznal jsem se.

"Opravdu? Miláčku, vždyť jsem ti hned říkala, že tohle je naprosto romantické shledání," vydechla se zamženými očima. "Oběma se nám rozpadlo manželství a teď se setkáváme v Benátkách. To je jako v románě, miláčku."

"No, myslím, že bychom tomu neměli přikládat nějaký zvláštní význam."

"Co děláš v Benátkách?" zeptala se.

"Nic," odpověděl jsem neopatrně. "Jsem tady jenom na dovolené."

"No to je báječné, miláčku, tak to mi můžeš pomoci," vykřikla.

"Ne!" vyhrkl jsem rychle. "Nepomůžu ti."

"Miláčku, vždyť ani nevíš, o co tě chci požádat," zanaříkala.

"Je mi jedno, co to je, stejně to neudělám."

"Zlatíčko, tak my se sejdeme po tolika ""letech"", a ty jsi na mě ošklivý. A to jsme ještě ani nezačali," prohlásila rozhořčeně.

"To mi je jedno. Já ty tvoje pikle moc dobře znám a nehodlám dovolenou strávit tím, že se zapletu do nějakých strašných akcí, které podnikáš."

"Ty jsi ale sprostý," vzlykla a oči modré jako len se jí zalily slzami. Její červená ústa se chvěla: "Ty jsi teda dokonale sprostý... Jsem tady v Benátkách bez manžela a ty pro mě ani nehneš prstem, když jsem v nesnázích... Ty jsi ""hrozný"", ""nerytířský""... a... ""sprostý""."

Zasténal jsem. "No dobře, dobře, tak mi o tom vyprávěj. Ale varuju tě. Nechci s tím mít nic společného. Přijel jsem, abych si užil klidu a míru."

"Tak já ti to povím," řekla Ursula, otřela si oči a napila se. "Jsem tady kvůli takové záležitosti, ty bys to nejspíš nazval milosrdná služba. Celá ta věc je hrozně komplikovaná a týká se internací spousty lidí."

"Internací?" zeptal jsem se, proti své vůli zaujat.

Ursula se rozhlédla, aby se ujistila, že jsme sami. Protože nás obklopovalo pouze takových pět tisíc hodujících turistů, přišlo jí, že se mi může s klidem svěřit.

"Jsou do toho zainternované nejvyšší kruhy," zašeptala. "Nesmíš o tom nikomu říct."

"Nemyslíš spíš zainteresované?" zeptal jsem se, protože jsem chtěl náš rozhovor dostat do poněkud srozumitelnější roviny.

"Myslím to, co říkám," odsekla Ursula chladně. "Byla bych ráda, kdyby ses mě nepokoušel opravovat. To bývala kdysi jedna z tvých nejhorších a nejtypičtějších vlastností, že jsi mě pořád a ""pořád"" opravoval. To je hrozně nepříjemné, miláčku. Hrozně mě to rozčiluje."

"Omlouvám se," prohlásil jsem kajícím, "tak už začni a vyprávěj, kdo ve vysokých kruzích hodlá koho internovat."

"Takže," začala znovu šeptat, až jsem jí v té směsici hluků kolem nás skoro neslyšel, "týká se to vévody z Tolpuddle. Musela jsem kvůli tomu přijet do Benátek, protože já jsem ""jediný"" člověk, kterému budou Reggie a Marjorie věřit. A Perry taky, alespoň pokud se téhle záležitosti týče. To víš, vévoda, on je absolutní zlatíčko, ale přirozeně je z celé té věci tak rozrušený, rozumíš, ten skandál a všechno kolem... Takže chápeš, když jsem řekla, že přijedu, s radostí to přijali. Ale nesmíš o tom nikomu říct ani slovo, ""nikomu"", slibuješ?"

"O čem nesmím říct ani slovo?" zeptal jsem se jako ve snu a mávl jsem na číšníka, aby přinesl další pití.

"Vždyť jsem ti to teď povídala," sykla Ursula netrpělivě. "To o Reggie, Marjorii a Perry. A samozřejmě o vévodovi."

Zhluboka jsem se nadechl: "Ale já ""neznám"" Reggieho a Marjorii a Perryho. ""Ani"" vévodu."

"Ty je neznáš?" zeptala se Ursula ohromeně.

V tu chvíli jsem si vzpomněl, jak ji vždy hrozně překvapovalo, že neznám každého člověka z širokého okruhu jejích neuvěřitelně nudných známých.

"Neznám. Jistě tedy pochopíš, že je pro mě dost těžké téhle záležitosti porozumět. Podle informací, které jsem zatím získal, se to může týkat čehokoliv. Například toho, že všichni mají lepru ve velmi pokročilém stádiu, nebo že vévoda byl přistižen, jak provozuje pokoutní palírnu."

"Neblázni, miláčku," zvolala šokovaná Ursula. "Tohle jsou přece úplně normální lidi."

Povzdechl jsem si. "Podívej, jen mi řekni, kdo co komu udělal. A pamatuj přitom na to, že nikoho z těch lidí neznám, a mám pocit, že ani nechci znát."

"Dobře. Perry je vévodův jediný syn. Je mu teprve osmnáct, a i přes to všechno je to velice milý chlapec."

"I přes co?" zeptal jsem se nechápavě.

"I přes to cizoložství," odpověděla Ursula a já nebyl o nic moudřejší. Rozhodl jsem se, že se to nebudu pokoušet rozluštit.

"Pokračuj," vyzval jsem ji, doufaje, že se všechno vyjasní.

"Tak tedy Perry byl v St Jonah's... víš, to je ta děsně hogofogo škola. Říká se, že je lepší než Eton nebo Harrow."

"To je ta škola, kde se platí deset tisíc liber za pololetí? Ano, slyšel jsem o ní."

"Můj milý, jenom ti nejbohatší lidé si mohou dovolit posílat tam své děti," řekla Ursula. "Je to něco tak exkluzivního jako... jako..."

"Harrods?"

"No, více méně," souhlasila Ursula s pochybami.

"Takže Perry byl v St Jonah's?" pobídl jsem ji.

"Ano, a dařilo se mu tam děsne dobře, tak to aspoň tvrdil ředitel. A pak zjasnačista přišel ten blesk," ztišila hlas až do pronikavého šepotu.

"Blesk?" nechápal jsem. "Jaký blesk?"

"Z modrého, miláčku," pokračovala Ursula netrpělivě. "Víš přece, jak se blesky objevují. Byla bych ráda, kdybys mě přestal přerušovat a nechal mě dokončit ten příběh."

"Taky bych rád, kdybys pokračovala. Zatím jsem se toho moc neozvěděl. Cizoložný syn nějakého vévody a blesk. Jak mám vědět, o co jde? Je to nějaká nemoc nebo přírodní úkaz, nebo co?"

"Tak buď zticha a já ti to povím. Když na chvíli přestaneš mluvit, mohla bych to vzít zkratkou."

Povzdechl jsem si.

"Dobře, už budu zticha," slíbil jsem.

"Díky, miláčku," usmála se Ursula a stiskla mi ruku. "Tak jak už jsem řekla, Perry se tam učil děsne dobře, když najednou přišel ten blesk. V té škole se objevili Reggie a Marjorie. Reggie tam dostal místo jako učitel výtvarného umění, protože, víš, dělá hrozně výborná olejová plátna a lepty a tyhle věci. I když já si myslím, že je dost výstřední. Taky mě překvapilo, že ho v St Jonah's vzali, opravdu, protože je to fakt taková hogofogo škola, kde si na výstřední lidi zrovna nepotrpí, jestli chápeš co tím myslím."

"Proč je výstřední?"

"No, můj milý, nemyslíš, že je trošku výstřední mít nad krbem v ""obýváku"" obraz, na kterém je tvoje manželka ""nahá""? Řekla jsem Reggii, že si myslím, že by se to víc hodilo do koupelny, když už to teda ""musel"" pověsit. A on mi odpověděl, že to původně chtěl umístit do ložnice pro hosty. Tak se tě ptám, miláčku, jestli ""tohle"" není výstřední, tak potom co?"

Pocítil jsem k Reggii záchvěv sympatie, ale nechal jsem si to pro sebe.

"Takže ten blesk, to byl Reggie?" zeptal jsem se.

"Ne, miláčku, ""Marjorie"" byla ten blesk. Ve chvíli, kdy ji Perry spatřil, divoce se do ní zamiloval, protože ona je dost hezká - jestli se ti tedy líbí ten typ žen z jižních moří, jaké maloval Chopin."

"Gauguin?" navrhl jsem.

"Asi ano," souhlasila Ursula neurčitě. "Ale i když je opravdu docela hezká, myslím si, že je maličko hloupá. Víš, v té záležitosti s Perrym se zachovala dost pitomě, protože ho v tom podporovala. A pak přišel další blesk."

"Další blesk?" zeptal jsem se a obrnil se trpělivostí.

"Ano, můj milý, ta hloupá holka se do Perryho zamilovala. A jak víš, je jí skoro tolik, že by mohla být jeho matkou, a navíc má dítě. No, možná že by zrovna nemohla být jeho matkou, ale jemu je osmnáct a jí třicet. A ani o den miň. I když se vždycky zapřísahá, že jí je dvacet šest. Ale to je jedno, to nic

nemění na faktu, že celá ta záležitost je nanejvýš nevhodná. Reggie je z toho přirozeně naprosto zoufalý."

"Mohl by ten problém přece snadno vyřešit. Proč nedá Perrymu ten Marjoriin obraz?"

Ursula na mě upřela káravý pohled.

"To není žádná legrace, to jsou vážné věci, miláčku," řekla přísně. "Jsme z toho všichni úplně pryč. Jako bychom dostali palicí do hlavy."

Fascinovala mě představa, jak nějaký vévoda dostává palicí do hlavy, ale nedal jsem to na sobě znát.

"A co se tedy stalo?" zeptal jsem se.

"Reggie si otevřeně promluvil s Marjorií a ona se přiznala, že se do Perryho zamilovala a že spolu něco měli za tělocvičnou. Lepší místo si už fakt najít nemohli. Takže není divu, že to Reggieho příšerně rozzlobilo. Udělal Marjorii monokl, což teda opravdu nemusel, to jsem mu taky řekla. Pak šel hledat Perryho, aby udělal monokl i ""jemu"", aspoň myslím. Ale Perry díkybohu odjel na víkend domů, takže ho Reggie nenašel. To měl Perry opravdu štěstí, protože on není moc silný, chudáček. Zato Reggie je stavěný jako býk a má příšerně výbušnou povahu."

Teď, když se přede mnou celá zápletka začala odkrývat, pocítil jsem proti své vůli zvědavost.

"Pokračuj! Co se stalo pak?"

"To nejhorší," dramaticky zašeptala Ursula. Napila se a rozhlédla, aby se ujistila, že nás nikdo tajně neposlouchá. Celé Benátky se nyní totiž shromáždily okolo nás na aperitiv. Naklonila se a přitáhla si mě za ruku k sobě. Nahnul jsem se přes stůl a ona mi pošeptala do ucha: "Uprchli!" Pak se opřela, aby dobře viděla, jaký měla její slova účinek.

"Chceš říct, že Perry a Reggie uprchli?" zeptal jsem se s předstíraným úžasem.

"Pitomče," pronesla Ursula naštvaně. "Víš ""moc"" dobře, jak to myslím. Uprchli Perry a Marjorie! Prosím tě, opravdu si z toho přestaň dělat legraci, tohle jsou ""nesmírně"" vážné věci."

"Promiň a už prosím tě mluv dál."

"Tak dobře," pokračovala Ursula, trochu uchlácholená mou omluvou. "To byla samozřejmě voda na Reggieho mlýn. Reggie prostě zuřil, protože Marjorie nejenže uprchla, ale vzala si s sebou i dítě a chůvu."

"To musel být tedy opravdu hromadný útěk."

"Perryho otec," vyprávěla Ursula, "to přirozeně velmi těžce nese. Asi si dovedeš představit, že pro takového vévodu není snadné přimnouřit oko nad cizoložstvím vlastního syna."

"Ale cizoložství obvykle znamená, když se proti věrnosti proviní ženatý muž nebo vdaná žena," protestoval jsem.

"Mně je jedno, ""kdo"" se provinil," řekla Ursula rozhodně, "pořád je to cizoložství."

Povzdechl jsem si. Problém sám byl dost složitý a Ursula ho svou interpretací ještě víc zamotávala.

"Každopádně jsem Marjorii řekla, že je to stejné jako incest."

""Incest""?"

"Ano," prohlásila Ursula, "konockonců, ten hoch ještě není plnoletý. A ona moc dobře ví, že cizoložství musejí provádět dospělí."

Pořádně jsem se napil, abych se uklidnil. Bylo zřejmé, že s Ursulou se to za ta léta ještě zhoršilo.

"Co kdybych tě teď radši pozval na oběd? Tam mi dopovíš zbytek."

""Opravdu"", miláčku? No to je skvělé. Ale nesmím se moc zdržet. Musím jít za Marjorií, protože vůbec nevím, kde je Reggie. A taky má přijet vévoda."

"Chceš tím říct," zeptal jsem se pomalu a opatrně, "že všichni tihle lidé, o kterých jsi teď mluvila, jsou tady v Benátkách?"

"Ale jistě, zlatíčko," odpověděla udeveně, "proto přece chci, abys mi ""pomohl"". To jsi ""nepochopil""?"

"Ne, nepochopil! Ale dobře si vzpomínám, že jsem ani v nejmenším neměl v úmyslu nechat se do celé té záležitosti nějak zaplést. Pojdme si dát oběd... kam bys chtěla jít?"

"Ráda bych šla k 'Veselé kočce'."

"Kde to sakra je?"

"Nevím, ale slyšela jsem, že je to dobrý podnik," prohlásila a přitom si pudrovala nos.

"Dobře, zjistím to." Zavolal jsem na číšníka, zaplatil účet a zeptal se ho, jak se dostaneme k 'Veselé kočce'. Ukázalo se, že tam snadno dojdeme pěšky. Bylo to jen kousek od náměstí Sv. Marka - malá, elegantně zařízená restaurace, která, soudě podle faktu, že většina zákazníků byli Benátčané, slibovala nabídku vydatných jídel. Našli jsme si příjemný stůl na chodníku pod markýzou a já objednal slávky na smetaně a petrželi a po nich nadívané kúzlečí plecko s ořechovým pyré na korsický způsob. Naštěstí jsme už stačili spořádat kúzlečí (které se jen rozplývalo na jazyku) a právě jsme uvažovali o tom, že si dáme nějaký zákusek a po něm nejspíš ovoce, když se Ursula podívala přes mé rameno a vyjekla hrůzou. Otočil jsem se a uviděl, že se k našemu stolu blíží velmi mohutný a nesmírně opilý muž, kolébající se ze strany na stranu jako jachta na moři.

"Och, panebože, to je Reggie!" zděsila se Ursula. "Jak se dozvěděl, že jsou Marjorie a Perry v Benutkách?"

"Díky bohu, že nejsou právě tady," upozornil jsem ji.

"Jenže oni za minutku přijdou," zanaříkala Ursula. "Dohodla jsem se s nimi a s vévodou, že se tady sejdeme. Co si počneme? Rychle, miláčku, vymysli něco!"

Nedalo se nic dělat. Teď už jsem byl do celé té absurdní ságy zatažen. Pořádně jsem se napil vína, abych se uklidnil, a zvedl jsem se. Reggie právě s notnou dávkou štěstí doklopýtal k našemu stolu.

"Reggie, drahoušku!" vykřikla Ursula. "To je tedy ""nádherné"" překvapení. Co děláš v Benátkách?"

"'hoj, Ursulo," zamumlal Reggie. Mírně se pohupoval ze strany na stranu a zjevně mu dělalo potíže zaostřit pohled a zřetelně vyslovovat. "Sem v Ben... Benátkách, abych zabil tu špinavou krysu... tu špinavou, zavšivenou, malou krysu. Proto jsem v Benátkách... proto, víš?"

Nejenže to byl opravdu mohutný muž s proporcemi zápasníka ve volném stylu, ale měl také obličej jako pithecanthropus erectus a rozčuchané vousy a kníry. Byl napůl plešatý a zbylé vlasy mu spadaly až na ramena. Jeho mimořádně nepřitažlivý vzhled zvýrazňovalo oblečení - jasně zrzavý, špatně padnoucí oblek, rudý rolák a sandály. Zkrátka a dobře, vypadal, že by byl docela klidně schopen zabít mladého Perryho, kdyby ho dostal do rukou. Začal jsem se vážně zabývat problémem, jak toho obra odlákat z restaurace, dřív než se dostaví další protagonisté.

"Reggie, drahoušku, tohle je můj přítel Gerry Durrell," pípla Ursula se zatajeným dechem.

"Mocmitěši," zafuněl Reggie, napřáhl ruku velkou jako uzená kýta a málem mi rozdrtil dlaň.

"Dáte si něco k pití?" navrhl jsem a Ursula ke mně vyslala varovný pohled. Mrkl jsem na ni.

"Něco k pití," opakoval po mě Reggie chraplavým hlasem a ztěžka se opřel o stůl. "To bych si dal... piti... spoustu piti... a všechno do velkéjch skenic... Dám si dvojitou whisky a vodu."

Přisunul jsem mu židli a on na ni nemotorně dosedl. Kývl jsem na číšníka a objednal whisky.

"Myslíš, že bys měl ještě pít?" zeptala se Ursula nemoudře. "Připadá mi, že už jsi měl dost, drahoušku."

"Chceš snad naznačit, že jsem opilý?" zeptal se Reggie výhruzně.

"Ne, to ne," vyhrkla Ursula, která si uvědomila svou chybu. "Chtěla jsem jen říct, jestli to je nejlepší nápad, dávat si další sklenku."

"Já," prohlásil Reggie a prstem velikosti banánu si ukázal na hrud', aby nebylo žádných pochyb, o kom mluví, "sem přece úplně střík... stříkli... stříklivej."

Číšník přišel s nápojem a postavil ho před Reggieho.

"Jo, piti... si dám rád," řekl Reggie a trochu nejistě zvedl sklenku. "Tak na smrt všech miz... mizernejch, hnusnejch, aris... aristokratickejch smradů."

Vypil skenici do dna a na jeho tváři se rozhostil spokojený výraz. "Pojďte, dáme si eště," navrhl radostně.

"Co kdybychom si procházkou vyšli na náměstí Svatého Marka a dali si něco dalšího k pití tam?" nadhodil jsem mírně.

"Jé, ano, to je výborný nápad," přidala se Ursula.

"Já nejsem vybírávej," prohlásil Reggie vážně. "Mně je úplně fuk, ""kde"" piju."

"Správně, takže půjdeme," rozhodl jsem a kývl na číšníka, aby přinesl účet.

Avšak než to číšník mohl udělat, přišel další blesk z modrého, jak by nepochybně řekla Ursula. Slyšel jsem, jak zoufale a vyděšeně zalapala po dechu, a když jsem se otočil, stál za mými zády vysoký, štíhlý pán aristokratického vzezření. Trochu připomínal šedou kudlanku nábožnou. Měl na sobě luxusní šedý oblek ze Savile Row, nablýskané boty, které si zřejmě nechal dělat na zakázku a Lobbse, kravatu v barvách Etonu a z kapšičky saka mu vykukoval do trojúhelníku složený bělostný kapesníček. Měl stříbřitě šedé vlasy, stříbřitě šedou tvář a na jednom stříbřitě šedém oku měl stříbřitě šedý monokl. Tohle, usoudil jsem, může být jedině vévoda z Tolpuddle.

"Ursulo, mé drahé dítě, velice se omlouvám, že jdu pozdě, ale to nešťasté vaporetto se rozbilo. Hluboce se omlouvám," řekl a usmál se na Reggieho i na mě. Dobré vychování a šarm z něj jen čišely. Stál tam, jistý si tím, že když v jeho žilách koluje modrá krev, musí být vždy a všude vítán, ať přijde jakkoli pozdě.

"Ale to přece... nestojí za řeč," namítla Ursula rozpačitě.

"A kdo jsou vaši přátelé?" zeptal se vévoda vlídně, připraven jednat se mnou a s Reggie, jako bychom i my patřili k lidskému pokolení. S pocitem nádherného zaostiučinění jsem si uvědomil, že vévoda a Reggie se neznají. Opřel jsem se a zářivě se usmál na Ursulu, která ně mě svýma velikánskýma ustaranýma modrýma očima vrhala zoufalé pohledy.

"Představíš nás, miláčku?" neodpustil jsem si.

"Ano," řekla konečně, "tohle je můj starý přítel Gerry Durrell a tady... tohle... tohle je Reggie Montrose."

Vévoda ztuhl, vlídný výraz mu na chvílku zmizel z tváře. Pak se napřímil a přitiskl si monokl pevněji k oku, připraven zachovat se na úrovni.

"Kkdo to... je?" zajímal se Reggie a s obtížemi se snažil na vévodu zaostřit.

Ursula na mě vrhla další zoufalý pohled. Pokrčil jsem rameny. Nemohl jsem udělat nic, čím bych katastrofu odvrátil.

"Cco je to za chlapa?" zeptal se Reggie a ukázal svým velkým prstem na vévodu.

"To je... to je... je... vévoda z Tolpuddle," přiznala Ursula přiškrceným hlasem.

Trvalo chvíli, než tato informace pronikla přes alkoholovou clonu k Reggieho mozkovým buňkám, ale nakonec se tam dostala.

"Tolpuddl... Tolpuddl," mumlal Reggie. "Chceš říct, že to je... otec toho malého... parchanta?"

"Poslyšte," ozval se vévoda a rozhlédl se kradným pohledem po restauraci. Jako pravý anglický gentleman nesnášel jakékoliv výměny názorů na veřejnosti. "Poslyšte, příteli, krotte se trochu. Není důvod mluvit takhle vulgárně před dámami."

Reggie se pomalu a nejistě zvedl a zašermoval vévodovi prstem pod jeho orlím nosem.

"Tty mi nebudeš říkat, jak mám mluvit!" zaútočil. "Jen mi... nedávej žádný rady! Proč nejdeš a neporadíš tomu... malému parchantovi, cos ho zplodil... Jestlis ho teda zplodil ty, protože jak tak na tebe koukám, připadá mi, že bys byl schopnej... zplodit leda tak debilního trpasličího pudla."

K mé úlevě si pak znovu sedl. Trochu ztěžka - na chvíli jsem si myslel, že se s ním židle převrhne. Po určitém úsilí se mu však podařilo udržet rovnováhu. Vévoda byl celý rudý. Muselo ho rozčilovat vědomí, že Reggie, přestože se chová neslušně, je koneckonců v právu a vina že spočívá na jeho synovi.

"Myslím," prohlásil vévoda se sebeovládáním, v němž zazněla staletí aristokratické výchovy a kultivovanosti, "myslím, že bychom se měli posadit a o celé záležitosti jednat civilizovaným způsobem. A neuchylovat se k hrubým urážkám."

"Hovno!" pronesl Reggie zřetelně a nahlas.

"Reggie, drahoušku, prosím tě, chovej se slušně," žádala ho Ursula.

"Cco..." začal Reggie vážně, jako by hledal odpověď na nějakou prázakladní otázku, "co si sakra tendle starej prdola vo sobě myslí, co?"

"Tak se k nám přece posadte," vyzval jsem vévodu srdečně.

Ursula na mě vrhla pohled, který by mě - kdybych se tak skvěle nebavil - úplně zpražil.

"Děkuji," odpověděl vévoda chladně, "ale zdá se, že tu není žádná volná židle. Kromě toho mi váš přítel dává víc než zřetelně najevo, že tu jsem přinejmenším nadbytečný."

"Já vám židli seženu," prohlásil jsem pohostinně a kývl na číšníka. Když číšník obstaral židli, vévoda se posadil. Bázlivě, jako by čekal, že se židle pod jeho váhou zhroutí.

"Nedáte si takjé skleničku, pane?" vžil jsem se do role horlivého hostitele.

"Sskleničku..." škytl Reggie s uspokojením, "spousty velkejch plnejch sklenic... celý sudy... vagóny whisky... Bez pití není žití..."

"Děkuji, dám si malé suché sherry, je-li to možné," řekl vévoda.

"Ten tvůj malej parchant vůbec nepije," blábolil Reggie. "Jediný, co pije, je coca-cola a mateřský mlíko... von vůbec nemá kou... kou... kousek charakteru... bezpáteřej člověk je to."

"Podívejte se, pane Montrosi," promluvil vévoda a přitom ťukal pečlivě ošetřenými prsty do stolu. Jeho trpělivost už byla zřejmě vyčerpána. "Nerad bych se s vámi hádal. Důvody, kvůli kterým jsem do Benátek přijel, nejsou nikterak zaměřeny proti vám. Pokud mi dovolíte, abych vám vše vysvětlil, myslím, že se situace vyjasní. A snad vás to do jisté míry uklidní."

"Mě může uklidnit jen jediná věc... Vytáhni toho svýho zatracenýho synáčka z postele mý ženy!" zařval Reggie útočně.

Vévoda se rozpačitě rozhlédl po restauraci. Italové, sedící kolem, nás pozorovali se živým zájmem a zvědavostí, protože u Anglosasů (zvláště pak Angličanů) nebyli zvyklí na takové směle výsupy na veřejnosti.

"Přijel jsem do Benátek, abych se přesně o tohle pokusil," řekl vévoda.

"Jak to chceš udělat?" zajímal se Reggie. "Najdeš mu snad manželku někoho jinýho?"

"Hodlám s ním jednat velmi tvrdě," pokračoval vévoda. "Mně se tato avantýra nelíbí stejně jako vám. A možná ještě více. Musí to skončit."

"Nemluv vo mý ženě jako vo ava... avan... avantýře," Reggie rozčilením zrudl tak, že vypadal, jako by mu hrozila zástava srdce. "Kdo si sakra myslíš, že seš, když si dovouješ mluvit vo mý ženě jako vo avantýře, co?"

"Nemyslel jsem to jako nezdvořilost," pokračoval vévoda chladně, "jistě se mnou však budete souhlasit, když řeknu, že celá ta záležitost je naprosto nevhodná. Nebudu mluvit o věkovém rozdílu. To už je samo o sobě otřesné. Ten chlapec je koneckonců dědicem titulu, takže se sluší, aby byl při výběru svých známostí opatrnější."

Reggie na něj dlouho zíral.

"Ty ses zaručeně ten největší hajzl, jakýho jsem kdy viděl. Hnusný smradlavý hovno seš," řekl pomalu.

"Reggie, drahoušku, takovéhle věci přece nemůžeš říkat ""vévodovi""," vložila se do hovoru šokovaná Ursula.

"Proč ne?" zeptal se Reggie rozumně. "Když si myslí, že moje žena není pro toho jeho posranýho synáčka dost dobrá, tak říkám, že von je to největší hovno pod sluncem. Absolutní hovno!"

Reggie a vévoda se do sebe zabodávali pohledy. Přesně v tu chvíli vydala Ursula další pronikavé zapištění, protože nás zasáhl další blesk z modrého. Do restaurace vstoupili ruku v ruce Perry a Marjorie. Marjorie byla pohledná dáma, která oprvdu vypadala jako dívky z Gauhinových obrazů, a Perry byl štíhlý, jemný a velmi hezký mladík Byronovského typu. To jsem však stačil pouze zaregistrovat, neboť Reggie zařval jako podrážděný lev, zvedl se na nohy a chvějícím prstem ukázal na šťastný páreček. Milenci zůstali stát na místě, ochrnuti hrůzou a překvapením z toho, že se tak náhle ocitli tváří v tvář Reggiemu.

"Tamhle je ten malej parchant i s tou svou avantýrou," zařval Reggie. "Já je prostě..."

Stoupl jsem si a položil jsem Reggiemu ruku na rameno, abych ho zadržel. Ukázalo se, že to nebylo nejmoudřejší.

"Počkejte, Reggie," snažil jsem se ho uklidnit. "Jste třikrát větší než on..."

Dál jsem se nedostal. Jednou svou velikou tlapou mě popadl za sako, zvedl mě jako pírkó a usadil přesně na vozík s dorty, se kterým kolem jako na zavalanou projížděl číšník. Můj kontakt s vozíkem způsobil nenapravitelnou škodu na několika pohárech Melba, velmi jemném jahodovém dortu, chutně vyhlížejícím šlehačlovém moučniku podivuhodně lepkavé konzistence a velkém množství

rozličných druhů zmrzliny. Perry se při pohledu na projev takového násilí probral. Pustil Marjoriinu ruku, otočil se a utíkal, co mu nohy stačily. Reggie ze sebe vydal další lví zařvání a rozběhl se za Perrym, přičemž projevil hbitost u člověka jeho postavy nečekanou. Za ním letěla Marjorie s výkřiky: "Ty vrahu, opovaž se ho dotknout!" a za ní běžel vévoda, který ječel: "Zkuste mu zkrivit vlásek na halvě a podám na vás žalobu!" Kapala ze mě zmrzlina, šlehačka a jahody, ale mohl jsem udělat jen jediné: hodil jsem na stůl plnou hrst bankovek, chytil jsem Ursulu za ruku a běželi jsme za ostatními.

Perry nepřiliš moudře zvolil k útěku jednu z uliček vedoucích na náměstí Sv. Marka. Kdyby zůstal v úzkých spletených uličkách, měl by šanci svého pronásledovatele setřást, ale jakmile se octl mezi hejny holubů na rozlehlém náměstí, ukázalo se, že Reggie je rychlejší. A to byl Perryho konec. Stihl doběhnout na vzdálenější stranu náměstí, podél níž protéká Grand Canal, ale pak ho Reggie dohonil a popadl za límec. Když jsme k nim v udýchaném houfu doběhli, Reggie třásl Perrym sem a tam jako hadrovou loutkou a nesouvisle na něj křičel. Věděl jsem, že bych měl nějak zasáhnout, ale protože už jsem měl důkaz o tom, že Reggie by takový krok nepovažoval za přátelskou službu a navíc hned vedle nás protékal Grand Canal, usoudil jsem, že sám sobě dlužím zachovat se zbaběle.

"Nechte ho být, vy surový lotře," křičel vévoda a snažil se popadnout dech.

"Nech ho, nech ho, nemá žádnou sílu," ječela Marjorie a bezvýsledně plácala dlaněmi do širokých zad svého manžela.

"Miláčku, to je všechno ""tvoje"" chyba!" otočila se na mě Ursula jako rozlícená tygřice. "Udělej přece něco!"

Než jsem stačil zaprotестovat proti takové věrolomnosti, Reggie si přitáhl Perryho až k sobě a nasupeně mu hleděl do tváře.

"Z toho tvýho podělaných fotra je mi na blití a z tebe taky," řval. "Tak ten tvůj fotr si myslí, že moje žena není pro tebe dost dobrá, co? Jo? Počkej, já ti ukážu! Rozvedu se s ní a pak si ji hergot klidně můžeš vzít."

Náměstí Sv. Marka je velmi oblíbená památka, která přitahuje zástupy turistů, takže se okolo nás brzy vytvořil dav asi pěti tisíc lidí všech možných barev pleti a různého náboženského vyznání. Všichni se zájmem očekávali, co se bude dít dál.

"Já se s ní rozvedu a pak si ji sakra můžeš vzít!" řval Reggie.

""Bravo! Quelle diplomatie""," poznamenal jakýsi Francouz v davu turistů.

"Můžete se spolehnout, že můj sy se zachová čestně," pronesl vévoda, který se zotavoval z šoku, jenž v něm vyvolalao Reggieho prohlášení. "Koneckonců byl přece vychován v těch nejlepších soukromých školách, takže ví, co se na gentlemana patří."

"Ale já si ji nechci vzít," udýchaně vyhrkl Perry.

"Cože?" vykřikl Reggie.

"Cože?" divil se vévoda.

"Cože?" dodaly Marjorie a Ursula téměř unisono.

""Il sont très drôles, les Anglais, n'est-ce pas""?" prohlásil onen Francouz v davu.

"Jsem na ženění ještě moc mladý," vyslvěloval Perry naříkavě. "Je mi teprve osmnáct."

"Chceš říct, že odmítáš udělat z mý manželky počestnou ženu?" zeptal se Reggie. Snažil se zřejmě srovnat si všechno v hlavě.

"Nevemu si ji, jestli tím myslíte tohle," odpověděl Perry nedůtklivě.

"Musím prohlásit, že s hochem souhlasím. Je to velmi nežádoucí poměr," vložil se mezi ně nemoudře vévoda.

Reggie se zblízka zadíval Perrymu do tváře, pak se otočil a upřel pohled na vévodu.

"Voba ste hovna, voba!" Než mohl kdokoliv z nás udělat něco rozumného, zvedl Perryho, jako by byl malé dítě, a hodil ho do Grand CAnalu, pak se obrátil, popadl vévodu a poslal ho za synem. Pohled na to, jak se opravdový vévoda a jeho jediný syn a dědic vynořili v Grand Canalu a prskali vodu, byl, musím přiznat, takovou raritou, že jsem si ho plně vychutnal. Dva karabiniéři, kteří až doposud stáli v davu a jako praví Italové se celým drametem dobře bavili, se teď velice váhavě rozhodli, že jako zástupci zákona a pořádku by měli udělat alespoň nějaké gesto. Oba dva, elegantní jako pávi, přikročili k Reggiemu.

"Promiňte, pane," řekl jeden z nich výbornou angličtinou, "máte nějaké problémy?"

To byla Reggieho velká chvíle a já jsem překypoval obdivem, jak se při této příležitosti vyznamenal.

"Je od vás laskavé, že se ptáte, ale nežádám od vás pomoc," odvětil důstojně, i když trochu vrávoral. "Moji ženu svedl syn jednoho vévody. Jsem tady, abych si ji odvezl zpátky domů, protože teď už věřím, že se ze svého poblouznění vyléčí. Vévoda a jeho syn, to jsou ti dva podivíni, co skotačí tamhle v Grand Canalu. Nepřeji si vznést proti nim žádné obvinění. Pojd', Marjorie, jdeme pryč!"

Na ta slova vzal zmatenou a pokornou Marjorii za ruku a odešel davem. Nechal nás tam s velmi mokrým a rozčileným vévodou, jeho synem a dvěma zdvořilými, ale zvědavými příslušníky italského četnictva. Trvalo nám dvě hodiny, než jsme jim vysvětlili, co se to dělo, kdo je vévoda, kdo Perry, kdo jsem já, kdo je Ursula a kdo (kdyby se je podařilo najít) jsou Marjorie a Reggie. Navíc jsme jim museli sdělit všechny další nezbytné informace, které byrokratická mašinerie vyžaduje: data narození, zda naše babičky měly zarostlé nehty na palcích u nohou a tak dále. Nakonec, celí skleslí a vyčerpaní, zanechali jsme vévodu a jeho jediného, neposlušného syna a dědice v péči policistů a uchýlili jsme se s Ursulou do jednoho příjemného baru na náměstí Sv. Marka.

"Miláčku, mylím, žes to s nimi vyřídil opavdu ""báječně""," pronesla a její obrovské modré oči změkly, když na mě upřela pohled. "Vyřídils to s těmi strašnými polocisty s takovou brevírou..."

"Bravurou," opravil jsem ji automaticky.

"To taky," souhlasila. "Byla jsem na tebe strašně pyšná."

"Díky. A co si dáme k pití?"

"Já si dám graffiti s ledem."

"Madam si dá martini s ledem a já dvojitou brandy se sodou," přeložil jsem číšníkovi.

"Jsem tak ráda, že se mi podařilo vyřešit Reggieho problém," oddechla si Ursula spokojeně.

"Já jsem měl dojem, že si ho vyřešil sám."

"Ale to ne, miláčku," vysvětlovala Ursula, "kdyby nebylo mě a vévody a samozřejmě také tvoji pomoci, Reggie by vůbec nevěděl, co má dělat."

"Proč se pořád pokoušíš pomáhat svým přátelům?" zeptal jsem se. "Proč je nenecháš na pokoji?"

"Nemůžu je nechat jen tak. Kdo ví, co by dělali, kdybych je nechala... Navíc musíš přiznat, že kdybych se do téhle záležitosti nevložíla, Reggie a Marjorie by se třeba takhle šťastně neshledali. V tomhle případě jsem zapůsobila tak trochu jako katapult."

"Myslíš katalyzátor?" navrhl jsem.

"Byla bych opravdu moc ráda, kdybys mě přestal opravovat, miláčku," povzddechla si Ursula. "Myslím, že jsi opravdu fantastický, ale to, jak mě soustavě opravuješ, to je hrozně protivné."

"Tak ty si myslíš, že jsem fantastický?" zeptal jsem se, protože mě to zaujalo.

"Vždycky jsem si o tobě myslela, že jsi fantastický. Ale opravdu nechápu, co to má společného s Reggie a Marjorií," dodala Ursula spěšně.

"Upřímně řečeno, v tuhle chvíli mě osud Reggieho a Marjorie nechává zcela chladným, ať už se s nimi v budoucnu stane, co chce. Podle mě si zasluhují jeden druhého. Taky si myslím, že vévoda a jeho syn by se měli vzít. Moc by jim to spolu slušelo. A víc už se touhle neuvěřitelně jalovou záležitostí nehodlám zabývat. Přijel jsem do Benátek, abych se rozptýlil, a ty jsi velmi krásná žena. Takže se přestaňme bavit o nesnesitelně zabeđených příslušnicích anglické šlechty. Radši mi pověz, co budeme dělat dnes večer. Ale varuju tě, musí to být sexy."

Ursula zrůžověla, částečně z rozpaků, částečně potěšením.

"No, já nevím. Říkala jsem si, že půjdu brzy do postele."

"Miláčku, nic lepšího jsi nemohla navrhnout!" zvolal jsem nadšeně.

"Víš moc dobře, jak to myslím," zaprotestovala.

"Když jsme teď vyřešili rozmanité problémy Reggieho, Marjorie, Perryho a vévody, tak bychom se měli pobavit a odpočinout si. Zajdeme si na děsně sexy večeri a pak se rozhodneš, jestli chceš následující dva dny v Benátkách strávit

v tom svém sešlém penziónu, nebo jestli chceš mít ložnici velikánskou jak taneční sál, navíc s výhledem na Grand Canal."

"Jé," vydechla. "Neříkej mi, že máš ložnici s výhledem na Grand Canal... ty proto, ty si teda žiješ!"

"Tak se skoč převléknout. Já si zatím zajdu do hotelu a zkusím tam někoho přemluvit, aby trochu zcivilizoval tenhle oblek. Vyzvednu tě v půl osmé. Do té doby se snad rozhodneš, jestli vyměníš svůj zchátralý příbytek za jednu z nejnádhernějších ložnic v Benátkách."

Dali jsme si skvělou večeři a Ursula byla v té nejlepší náladě. Když jsme zvolna popíjeli kávu a brandy, zeptal jsem se jí, jak se rozmyslela ohledně svého přestěhování.

"Miláčku, ty jsi tak ""romantický""," usmála se koketně. Úplně jako Casablanca."

"Kdo?" divil jsem se.

"No, vždyť víš, ten velký italský milovník."

"Nemyslíš Casanovu?"

"Miláčku, už mě zase opravuješ," upozornila mě Ursula chladně.

"Omlouvám se," pronesl jsem zkroušeně. "Hrozně mi lichotí, když si o mně myslíš, že jsem romantický jako Casablanca."

"Ty jsi byl vždycky romantický takovým zvláštním způsobem," řekla Ursula upřímně. "Pověz mi, je ta tvoje ložnice ""opravdu"" tak veliká a ""opravdu"" je z ní výhled na Grand Canal?"

"Na obě otázky odpovídám ano," přikývl jsem smutně, "ale musím se přiznat, že bych byl šťastnější, kdyby tě motivovalo spíš mé osobní kouzlo než velikost mého pokoj a výhledu z něj."

"Ty jsi fakt romantický," mumlala neurčitě. "Pojďme do tvého hotelu, dáme si skleničku před spaním a podíváme se na ten tvůj pokoj."

"To je báječný nápad," souhlasil jsem nadšeně. "Půjdeme pěšky?"

"Miláčku, teď se teda ale moc romanticky nechováš. Pojedem tam lodí, ano?"

"Jistě."

Trvala na tom, že nepoplujeme člunem, ale gondolou.

"Víš," rozkošnický si povzdechla, "přijela jsem do Benátek jen na čtyři dny, ale každou noc jsem měla gondoliéra."

Nechal jsem ji při tom. "Tak to hlavně nikomu nevykládej," usmál jsem se a políbil ji.

Ursula vypadala ve svých splývavých šatech tak přitažlivě, že silně zapůsobila dokonce i na gondoliéra (a přitom gondoliéři, jak je známo, patří ke zvláštní odrůdě savců, proslulé svou otrlostí až cynismem).

"Miláčku," zvolala Ursula a teatrálně zapózovala v záři lamp na přístavišti, "myslím, že se mi ten náš románek bude líbit."

Pak chtěla nastoupit do gondoly, ale ulomil se jí podpatek a spadla po hlavě do vody. Nejraději bych jí jen s mírným gentlemanským zájmem sledoval ze břehu a nechal ji, ať se z kanálu vyhrabe sama, protože jsem věděl, že umí plavat jako ryba. Jenže na sobě měla dlouhé nabírané šaty a ty jí, jakmile se namočily, omotaly nohy, ztěžkly a táhly ji ke dnu. Nedalo se nic dělat. Jen shodit sako, zout boty a skočit pro ni. Nakonec se mi, poté co jsem nedobrovolně vypil víc vody z kanálu, než bych považoval za nutné nebo rozumné, podařilo dostat Ursulu ke břehu a gondoliér mi ji pomohl vyháhnout.

"Miláčku, tys mě tak statečně zachránil... doufám, že ses moc nenamočil," šeptala.

"Jsem jen trochu navlhlý," řekl jsem a usadil ji do gondoly.

Než jsme se dostali do hotelu, celá se roztrásla, a tak jsem ji přinutil, aby si dala horkou lázeň. Když se vykoukala, ukázalo se, že má zvýšenou teplotu. Přestože tvrdila, že jí nic není, přiměl jsem ji, aby si lehla do postele v mé ložnici velikosti tanečního sálu. Do půlnoci měla tak vysokou horečku, že jsem si začal dělat vážné starosti a zavolal doktora. Ospalého a našťavaného Itala, který, jak mi přišlo, o Hypokratově přísaze zřejmě nikdy ani neslyšel. Dal jí nějaké prášky a řekl mi, že bude v pořádku. Další den jsem sehnal lepšího doktora a ten zjistil, že Ursula má zápal plic.

Pečoval jsem o ni oddaně dva týdne, dokud lékaři neusoudili, že se její stav zlepšil natolik, aby mohla odcestovat. Jel jsem ji vyprovodit na letiště. Když hlásili její let, otočila se ke mně a její veliké modré oči se zalily slzami.

"Miláčku, ten náš románek se mi opravdu líbil. Doufám, že tobě taky."

"Nenechal bych si to ujít za nic na světě," souhlasil jsem a políbil její horká ústa.

Připadalo mi, že ani Casablanca by nedokázal být laskavější než já.

POPRASK KOLEM HAVELOCKA

Pocházím z rodiny, ve které se knihy považují za základní životní potřebu stejně jako vzduch, jídlo a voda, a tak mě pokaždé poděsí, když si uvědomím, jak málo toho asi průměrný člověk za život přečte. Vždycky mi připadalo zvláštní, že většina diktátorů pohlíží na literaturu s takovou nedůvěrou, protože pro mě knihy odjakživa byly nejbližšími přáteli a trpělivými učiteli. Bylo mi jasné, že určitá díla - jako například "'O původu druhů'", "'Kapitál'" nebo "'Bible'" - mohou člověka do značné míry ovlivnit, ale nikdy mě nenapadlo, jaký poprask může nějaká kniha způsobit, dokud jsem v hotelu Royal Palace Highcliffe nepředstavil Havelocka Ellise.

Po příjezdu do Bournemouthu jsem se co nejrychleji vydal do svého oblíbeného obchodu, knihkupectví H. G. Cummin v Christchurch Road. Je to vysoký a úzký dům, v němž se nachází obrovská a fascinující sbírka nových i starých knih. V přízemí a v suterénu na vás z regálů uhrančivě hledí nové knihy v pestrobarevných přebalech. Když však vystoupíte po křivých vrzavých schodech do čtyř horních pater domu, ocitnete se rázem v úplně dickensovském světě. V každé místnosti se od podlahy až ke stropu tyčí hromady starých svazků. Lemují stěny úzkých schodišť a obklopují vás jako krásné, teplé a provoněné luno. Každá z knih má svoji vlastní vůni. Jedna voní prachem, druhá podzimmím lesem, třetí houbami, další záhonem rozkvetlých květin nebo pečenými kaštanů. Některé vydávají štiplavou vlhkou vůni páleného uhlí a jiné voní po medu. Kromě tisíců rozličných vůní si můžete vychutnat i dotek, polaskat se s těžkými koženými vazbami, hladkými jako tuleň, se zlatavě třpytivými písmeny prosvítajícími jako žíly z obléskaných hřbetů.

Jsou tu svazky objemné jako kmen stromu, knihy štíhlé jako proutek, knihy vytištěné na papíře silném a měkkém jako listy náprstníku, knihy na papíře tak bílém a křupavém, že připomíná led, nebo na jemném průsvitném papíře podobném ojíňené pavoučí síti. A pak barvy vazeb: barvy východu a západu slunce, zářivé odstíny podzimmích lesů, smutné tóny zimních vřesovišť, mramorované předsádky podobné vesmírným mlhovinám. A všechna tato potěšení smyslů vás omámí a rozradostní, ještě než prozkoumáte tituly: "'Velký rudý ostrov - Madagaskar'", "'Z Pekingu do Lhasy'", "'Brazilkou divočinou'", "'Sierra Leone - obyvatelstvo, hospodářství, tajné spolky'". Pak nastane onen skvělý okamžik, kdy otevřete první knihu. Máte pocit, jako byste mávli kouzelným proutkem a ocitli se v jiném světě.

Místnost kolem vás hned zmizí a vy náhle plujete s Wallacem po divoké Amazonce, pomáháte Mary Kingsleyové uzavírat obchody se slonovinou, spolu s du Challuem čelíte útočící gorile, milujete tisíce krásných žen v tisíci románech, kráčíte ke gilotině po boku Sidneye Carton, smějete se ve člunu s edwardiánskými gentlemany, cestujete do Číny s Markem Polem. A tohle všechno prožíváte na křivé dřevěné podlaze knihkupectví bez vydání jediného penny. Nebo bych měl spíš říct, že člověk může tohle všechno prožít bez vydání jediného penny. Já sám však zřejmě nejsem schopen vejít do knihkupectví s prázdnýma rukama a ve stejném stavu odejít. Moje šeková knížka přitom vždy trochu zhubne a obvykle si musím objednat taxi, aby mi pomohlo odvézt mé nákupy.

Toho dne už jsem za knihy utratil daleko víc, než jsem zamýšlel. Ale který muž činu a pevného charakteru by dokázal odolat publikaci o slonech nebo "'Anatomii gorily'"? Vtom jsem náhle spatřil, jak se na polici v úrovni mých očí mírumilovně krčí řada svazků, jež jsem si už dlouho přál získat. Knihy byly vázány v temném kaštanově hnědém plátně a kromě rozdílu v tloušťce jednotlivých dílů vypadaly všechny svazky stejně. Velká písmena názvu byla velmi slabě zřetelná, téměř nečitelná. Takže jsem tuto Pandořinu skříňku mezi knihami mohl klidně minout, kdyby se v tu chvíli do místnosti nezatoulal zaprášeným oknem zbloudilý paprsek zimního slunce a neosvětlil svazky a jejich titul: "'Halvelock Ellis - Psychologie sexuality'".

Každý, kdo se zajímá o vzácná zvířata a hlavně ten, kdo je chová, chápe, jak je sexualita důležitá. Ví také, že zkoumání sexuálního chování u zvířete, které dokáže mluvit a psát o svých zkušenostech a pocitech - u zvířete zvaného člověk, znamená obrovskou pomoc při studiu jiných příslušníků živočišné říše,

méně obdařených schopností komunikace. Ačkoliv vlastním dost rozsáhlou knihovnu na téma lidské sexuality, dlouho jsem postrádal jedno mistrovské dílo a celé roky jsem je sháněl - klasika Havelocka Ellise, vědce do značné míry již překonaného moderním výzkumem, autora, jehož průkopnické dílo však nepostrádá mnohé zajímavé informace.

Knihy mi pomohla odnést dolů k pokladně mladá prodavačka. Očividně si myslela, že muž v mém věku by si neměl kupovat devět svazků o sexu. John Ruston, majitel obchodu, který mě znal už spoustu let, byl chápavější.

"Ano," zabručel a pohupoval se ze strany na stranu jako tančící medvěd.

"Ano, Ellis, toho tu nemíváme často."

"Pokouším se ho sehnat už celou věčnost," přikývl jsem. "Mám z něj velkou radost."

"Je to slušná věcička," pochvaloval si John a velmi mne tím pobavil, neboť právě listoval svazkem týkajícím se homosexuality. "Všimněte si, jak je zachovalá."

Tak mi mého Havelocka Ellise zabalili spolu s několika knihami, které jsem koupil na poslední chvíli (kdo, jemuž koluje v žilách krev, by si nechal ujít ""Řeč opic"", ""Deník obchodníka s otroky"" nebo ""Patagonce""?). John Ruston mě odvezl do hotelu, kde jsem se celý další týden věnoval téměř výlučně Havelockovi. Nosil jsem ho všude s sebou, vždy jen jeden svazek, a tužkou jsem si zatrhl pasáže, o kterých jsem si myslel, že se dají všeobecně aplikovat na chování zvířat. Neuvědomil jsem si však jednu věc - že totiž uprostřed zimy v téměř opuštěném hotelu sleduje personál mé pohyby skoro stejně pečlivě, jako já studuji svá zvířata. Vidali mě stále hluboce začteného do jedné jediné knihy (protože všechny svazky vypadaly zcela stejně), v níž jsem si navíc neustále cosi podtrhával. Knihu jsem měl v ruce, když jsem se přesouval z baru do restaurace a z restaurace do opuštěné jídelny. Když mi v půl osmé přinesli snídani, ležel jsem v posteli a četl Havelocka a noční služba mě v něm našla pohrouženého ve dvě hodiny ráno. Na té knize určitě muselo něco být. Jinak by mne jistě nedokázala na tak dlouho izolovat od okolního světa.

Onoho zájmu, který vzbudila má soustředěná četba Havelocka, jsem si vůbec nevšiml, dokud Luigi, italský barman, nepoznamenal:

"To musí být velmi zajímavá kniha, ta, co jí čtete, pane Durrelle."

"To ano," opověděl jsem neurčitě. "Je to Havelock Ellis."

Víc už neřekl, nechtěl asi přiznat, že žádného Havelocka Ellise nezná. Později mne oslovil Stephon Grumo, zástupce ředitele hotelu:

"Ta kniha, co pořád čtete, je asi velmi zajímavá."

"Ano," přitakal jsem. "Je to Havelock Ellis."

Ani on si nepřál vypadat jako hlupák, a tak pouze moudře pokýval hlavou.

Byl jsem naprosto uchvácen nejen odbornou úrovní Havelockových výzkumů, ale také stylem knihy, který vypovídal o autorově charakteru - musel to být seriózní, svědomitý až pedantický vědec bez humoru, takový, jací dovedou být jediné Američané, když nějaké téma berou opravdu vážně. Jeho osobnost připomínala koktejl namíchaný z úzkostlivé pečlivosti pruského důstojníka, opravdovosti švédského umělce a opatrnosti švýcarského bankéře. Díky tomu všemu jsem si ani neuvědomoval skutečnost, že všude okolo mě jsou lidé, kteří umírají zvědavostí zjistit, co to vlastně čtu. Nevýrazná, temně rudá obálka a téměř nerozšifrovatelný titul jim neposkytovaly žádnou stopu. Pak se jednoho dne mé tajemství náhodou prozradilo a brzy se začal odvíjet pozoruhodný řetěz událostí. Všechno to začalo docela nevinně v restauraci. Při četbě Havelocka jsem spořádal avokádo a vynikající ""lasagne"" (restauraci výborně vedli Italové, ačkoliv část kuchyňského personálu tvořili Angličané). Mezi sousty těstovin štědře zasypaných spoustou parmezánu jsem si v Havelockovi četl o různých aspektech ženské krásy, o tom, co je v různých částech světa na ženách považováno za nejpřitažlivější. Došel jsem až k úsluví používanému na Sicílii, které by mi jistě poskytlo zajímavou látku k přemýšlení, kdybych měl alespoň matnou představu o tom, co vlastně znamená.

Trochu mě otrávil, že Havelock předpokládá u všech svých čtenářů dokonalou znalost italštiny a neopatřil tuto pasáž poznámkou s překladem. Chvíli jsem větu luštil a pak jsem si vzpomněl, že vrchní číšník, Innocenzo, pochází ze Sicílie. Aniž jsem si uvědomil, že tím zapaluji doutník k sudu se střelným prachem, zavolal jsem si ho ke stolu.

"Je všechno v pořádku?" zeptal se a pohled jeho oříškově hnědých očí těkal po stole.

"Jídlo bylo vynikající, ale kvůli tomu jsem vás nevolal. Neříkal jste, že pocházíte ze Sicílie?"

"Ano, jsem ze Sicílie," přikývl.

"Nemohl byste mi tohle přeložit?" požádal jsem ho a ukázal na příslušnou pasáž.

Mělo to na něj velmi zvláštní a dost nečekaný účinek. Při pohledu do knihy nevěřičně vykulil oči. Pak se podíval na mě, v rozpacích poodešel několik kroků od stolu, vrátil se a znovu si přečetl těch pár řádek. Opět na mě pohlédl a couvl, jako by mi najednou narostla druhá hlava.

"Co je to za knihu?" zeptal se.

"Havelock Ellis. ""Psychologie sexuality""."

"A to vy čtete celý týden?" řekl vyčítavě, jako by mě nechytal při nějaké nepřístojnosti.

"No, je toho devět svazků," vysvětloval jsem.

"Devět?" zvolal. ""Devět""? A všechny o sexu?"

"Ano. Je to široké téma. Ale teď mě spíš zajímá tohle úsloví. Je to pravda? Říkáte tohle na Sicílii o ženách?"

"Já? Ne, ""ne!"" vyhrkl Innocenzo spěšně a tvářil se přitom jako zosobněná nevinnost. "Já, já tohleto nikdy neříkám."

"Nikdy?" zeptal jsem se zklamaně.

"Možná to někdy mohl říct můj děda," odpověděl Innocenzo, "ale teď už se nic takového neříká. Ne, to opravdu ne. ""Teď"" už ne!" Fascinovaně zíral na knihu. "Povídáte, že ten člověk napsal devět knih? Všechny jsou o sexu?"

"Ano, o všech aspektech sexu."

"A tohle vy čtete celý týden?"

"Ano."

"Tak to už jste odborník" rozpačitě se zasmál.

"Ne, Havelock Ellis je odborník. Já se jenom učím."

"Devět knih," opakoval udiveně a pak si vzpomněl na své povinnosti. "Dáte si nějaký sýr, pane Durrelle?"

"Ne, děkuji. Ale dám si ještě víno."

Přinesl láhev, odzátkoval ji a nalil trochu vína do skleničky, abych ochutnal. Oči měl stále upřené na knihu. Přikývl jsem a Innocenzo mi nalil.

"Devět knih," přemítal nahlas a pečlivě sundával zátku z vývrtky. "Devět knih o sexu. ""Mama Mia!"""

"Ano," uzavřel jsem debatu. "Havelock to vzal důkladně."

Innocenzo mě opustil a já se vrátil k Havelockovi, který se vážně a puntičkářsky zabýval zkoumáním temperamentních Siciliánů. Zdejší temperamentní Sicilián mezitím zřejmě sdělil ostatním číšníkům novinku, že pan Durrell má devět knih o sexu, což je mezi hotelovými hosty bezesporu rekord. Zpráva se rozšířila po hotelu jako oheň letní krajinou. Když jsem se toho odpoledne vracel z výpravy za nákupy, přispěchali dva vrátní, aby mi podrželi dveře, a u recepčního pultu mě svým úsměvem neoslnila jedna, ale hned čtyři recepční s tvářemi krásnými jako záhony růží. Takový nadšený zájem o mou osobu mě trochu polekal, ale ve své bezelstnosti jsem si to nijak nespojoval s tím, že vlastním Havelocka. Šel jsem do svého pokoje, objednal si čaj, lehl jsem si s knihou na postel a četl. Za chvíli vstoupil do pokoje Gavin, vysoký, štíhlý mladík s jemným profilem, velikýma modrýma očima a křticí blondatých vlasů, podobných rozcuchané hřívě plavého koně. Nesl mi čaj.

"Dobré odpoledne," pozdravil s očima upřenými na mou knihu.

"Dobré odpoledne, Gavine. Dejte to, prosím vás, na stůl."

Položil podnos na stůl, stál a díval se na mě.

"Prosím?" zeptal jsem se. "Potřeboval jste něco?"

"Tak tohle je ta vaše sprostá kniha?"

"Sprostá kniha?" ozval jsem se rozhořčeně. "To je Havelock Ellis, odborná publikace o psychologii sexuality. Sprostá kniha! To určitě!"

"No, vždyť to říkám," přikývl Gavin. "Je o sexu."

"Ačkoliv si většina Angličanů myslí pravý opak, na sexu není nic sprostého," upozornil jsem ho trochu hrubším tónem.

"No teda... já vím, že ne," pokračoval Gavin. "Ale, no... víte, každý to tak bere, nebo ne?"

"Naštěstí existuje menšina, která má jiný názor," odsekl jsem a ironicky dodal: "Věřím, že k ní jistě patříte i vy."

"No... ano. Chci říct, já jsem taky pro. Podle mě si každý může dělat, co se mu líbí, teda do určitý míry, když to teda není nic takovýho že třeba... víte, jako zdrgovat holky a poslat je pak do Buenos Aires a tak... Když to není nic takovýho."

"Ano, i v sexu je třeba dodržovat určitá pravidla," souhlasil jsem vážně.

Gavin zkroutil ubrousek, který držel v ruce, a prudce se nadechl. Bylo zřejmé, že má něco na srdci.

"A co se tam píše?" zeptal se konečně.

"O čem?"

"No přece o sexu."

"Který aspekt sexuality máte na mysli?"

"Co tím myslíte? Aspekt?" vypadal zmateně.

"No, chcete něco vědět o běžném sexu, lesbismu, homosexualitě, sadismu, masochismu nebo onanii..."

"Cože?" přerušil mě Gavin. "Copak se tam píše o tomhle všem? Fakticky?"

"Ano. To všechno přece k sexu patří."

"Panebože," zvolal Gavin procitěně. "Jo... no jo, to asi máte pravdu. Každý má něco. Žít a nechat žít, to je moje řeč."

"Přesně tak."

Gavin udělal na ubrousku uzal a nervózně si jím popleskával o dlaň. Bylo zřejmé, že umírá zvědavostí a chce se na něco zeptat.

"Máte nějaký problém?" zeptal jsem se.

Gavin sebou trhl.

"Kdo? Já?" vykřikl a ustoupil ke dveřím. "Ne! Kdepak! Já nemám žádný problém. To ne. Žádný problém nemám."

"Takže vám doktor Havelock Ellis nemůže nijak pomoci?"

"Ne, já pomoci nepotřebuju, to ne!" vyhrkl Gavin. "Chci říct, já žádný problémy nemám. Myslím takový ty problémy, co mají některý lidi... Za chvíli si dojdou pro podnos, ano?"

Spěšně odešel.

Usoudil jsem, že celý hotel hučí další novinkou o Havelocku Ellisovi, podobně jako džungle pulsuje zvukem tam-tamů. Popíjel jsem čaj a zvědavě čekal. Za hodinku se Gavin vrátil.

"Chutnal vám čaj?" zajímal se.

Na to se mě nikdy předtím nezeptal.

"Ano," odpověděl jsem a čekal, co bude dál.

Chvíli bylo ticho. Gavinovy prsty obratně točily podnosem.

"Přečetl jste ještě kus?"

"Pár stránek."

Zhluboka se nadechl.

"Počítám, že je dobrý si tu knihu přečíst, když má člověk... no... nějaký problémy."

"Každého to rozhodně uklidní. Ta knížka pojednává o všech tématech opravdu citlivě, takže v nikom nevzbuzuje komplex viny."

"Jo, ano... to je dobře. Když má člověk takový komplex, tak mu to nesvědčí, že?"

"Je to škodlivé. Nesmírně škodlivé a nežádoucí."

Gavin mlčel. Přehodil si táč z pravé ruky do levé.

"No..." promluvil potom zamyšleně. "Já mám kamaráda a ten má takový komplex."

"Opravdu? A čeho se týká?"

"No, víte, špatně se to vysvětluje, jako... on je docela hezkej kluk... Prostě, chci říct... nevypadá nejhůř. Zkrátka... všem holkám se líbí. Vlastně, abych pravdu řekl, dvě se kvůli němu dokonce popraly," prohlásil se skromným uspokojením. "Dvě Portugalky, pokojský... Nijak si teda neubližily. Jenom se tahaly za vlasy a strkaly. Jsou dost temperamentní, tyhlety cizinky, nezdá se vám?"

"To máte pravdu. A v tom je problém toho vašeho přítele? Střídá se mu v posteli příliš mnoho temperamentních Portugalek?"

"Ne, to ne! Ne... tak to není. On je totiž nechce, víte."

"Chcete říct, že už nějakou dívku má?"

"Ne, to ne. Chci říct... jemu se prostě holky "nelíběj", chápete?" vyhrkl zoufale. "Myslím tím... jemu se nelíbí... no, víte... něco si s nima začínat."

"Chcete tím naznačit, že se mu líbí chlapci?"

Zrudnul.

"To ne... teda... no, on říká... že jako s klukama už něco měl... a říká..."

Hlas se mu nejistě rozplynul.

"Má dojem, že se mu chlapci líbí víc než dívky?"

"Jo... něco takovýho. Ano... to "říká"..."

"No, tak na tom přece není nic špatného. On se tím trápí?"

"Vy myslíte, že na tom nic není... jako, když je někdo přihřátej?"

"Když se tak někdo narodí, není to přece žádný hřích. S tím se zkrátka nedá nic dělat. Barvu očí si taky nezměníte."

"Aha," vydechl úplně oslněn touto myšlenkou. "Tak s tím se asi fakticky nedá nic dělat."

"Nechtěl by si ten váš přítel půjčit Havelocka Ellise a přečíst si, co se tam píše o homosexualitě?"

"To myslím, že by chtěl," souhlasil Gavin opatrně a hned dodal: "Teda já bych řekl, že by asi chtěl. Já... já se ho zeptám... jako... a pak vám to povím."

"Nechcete si tu knihu radši vzít hned, pro případ, že by si ji rád přečetl?"

"No," váhal, ale oči nespouštěl z knihy, kterou jsem držel v ruce. "No, možná bych to mohl vzít už rovnou... kdyby si to nechtěl přečíst... tak bych to... přines bych vám to zpátky. Co myslíte?"

"Dobře. A povězte mu, aby mi ji nepolíbil pivem."

"Ne, nebojte se," odpověděl a už vycházel ze dveří s knihou v podpaží. "Dám na ni pozor."

Za mým prvním pacientem se zavřely dveře.

Pátý den ráno mi Gavin přinesl snídani. Zvesela vstoupil do pokoje.

"Tak co?" zajímal jsem se. "Nalezl váš přítel v té knize nějakou útěchu?"

"Můj přítel?" zeptal se Gavin zaraženě.

"Ano, váš přítel, ten s tím komplexem."

"Aha, ten... Ano... Povídal, že je to hrozně zajímavý. Sám jsem se na to taky kouknul. Moc zajímavý. Chci říct, píše se tam o tom... no, dost rozumně. Jako, že nejste žádnéj hnusnej buzerant nebo něco takovýho."

"Tak to má být," přikývl jsem a napil se čaje.

"Ano," řekl Gavin. "Ale něco vám povím. Všechny holky z recepce jsou celý rozčilený z toho, co se tam píše o lesbismu."

"Vy jste jim to půjčil?" divil jsem se. "Uvědomil jste si, že kdyby vás chytil ředitel, vyhodil by vás? Ztratil byste práci kvůli pokoutnímu rozšiřování pornografické literatury."

"Ale, ne, ten mě nechytí," prohlásil Gavin s mírným despektem.

"No a co děvčata z recepce říkají?" zeptal jsem se a uvažoval, bude-li pro mě vůbec někdy bezpečné odvážit se sejít dolů.

"Znáte Sandru? Tu blondýnu? Takovou tu hezkou? No, tak ta má společný byt s Mary... Mary, to je taková ta trochu tlustá, co má brejle. No a když si Sandra přečetla, co se píše v té knize, tak řekla, že bude bydlet sama. Povíдалa, že jí bylo divný, proč jí Mary vždycky chce mejt záda, a teď že už to ví. A že už si nic takovýho nenechá líbit. Mary je z toho úplně zdeptaná... furt brečí a říká, že není žádná lesba. Tvrdí, že je to těžký, když si má člověk umejt záda sám a že se Sandře jen snažila pomoci. Jenomže Sandře se zdá, že má už dost trablů se svým přítelem i bez toho, aby jí Mary lezla do vany."

"Na tom něco je," poznamenal jsem uvážlivě. "A co ty druhé dvě?"

"No, víte, stará slečna Hempsová povíдалa, že bude klidně s Mary bydlet, protože jí by se líbilo, kdyby jí někdo drbal záda, a že na tom nevidí nic špatnýho. A Sandra řekla slečně Hempsový, že se asi snaží svíst Mary. A slečna Hempsová se hrozně rozčílila a řekla, že si radši nechá drbat záda od holky než předek od chlapa, což se prej zřejmě líbí Sandře. To Sandru pěkně rozzuřilo a prohlásila, že je panna zrovna tak jako slečna Hempsová, ale že je panna, protože chce, na rozdíl od slečny Hempsový, který "nic jinýho nezbejvá". Takže teď spolu všechny nepromluví ani slovo."

"To mě nepřekvapuje. Nemysllíte, že byste jim měl zanést svazek o mateřské lásce?"

"Ne, to bude dobrý," odmítl Gavin. "Taková hádka, to jim dělá dobře. Pročistí to vzduch."

"Ale taky to Mary připarví o její oblíbenou činnost," upozornil jsem ho.

"To bude v pořádku. Všechny jdou dneska na večírek. Takže budou zase v pohodě."

"Jdete na ten večírek taky?" zeptal jsem se a doufal, že ano a že budu mít zprávy z první ruky.

"Ne," trochu útočně se mi podíval do očí. "Vyrazím si se svým přítelem Rupertem."

"Tak si to pěkně užijte."

"To jo, to si pište," řekl Gavin a pyšně odkráčel z pokoje.

Později toho dne jsem si šel do recepce vyměnit šek a rozhádané dívky tam seděly se zarudlýma očima a sevřenými rty. Jednaly se mnou s mrazivou zdvořilostí, která by zastašila i ledního medvěda. Avšak kruh se ještě neuzavřel a Havelock zdaleka nedokončil celé dílo zkázy. Brzy jsem měl stálý přísun pacientů. Byl mezi nimi i mladý poslíček Dennis, milý, ale žalostně nepřitažlivý Skot. Na tomto hochovi se podepsaly hlavně dvě fyzické vady. Koktal a navíc měl ošklivě zanícené akné, které se mu jako plastická mapa prostíralo přes celý obličej, z něhož plaše vykukovaly kulaté hnědé oči. Přinesl mi telegram a pak se nervózně ošival u dveří.

"N-n-n-ebudete posílat ž-ž-ž-ádnou odpověď, pane?"

"Ne, děkuji vám, Dennisi."

"Mohu pro vás ještě něco u-u-u-dělat, p-p-pane?"

"Teď ne. Pokud tedy nemáte mimořádně krásnou sestru s uvolněnými mravy."

"N-n-ne, pane. Moje sestra je v-v-v-vdaná."

"Tak to dělá dobře," odpověděl jsem srdečně. "Je milé, když člověk slyší, že staré instituce stále přežívají. Člověka to zahřeje u srdce, asi jako když slyší o nálezu dinosaura."

"Ta k-k-k-kniha, co jste půjčil Gavinovi, pane... Píše se tam hodně o manželství?"

"Havelock Ellis se manželstvím zabývá dost zešíroka. Co máte konkrétně na mysli?"

"Píše tam taky něco o n-n-n-nabízení sňatku?"

"Nabízení sňatku? No, tím si nejsem moc jistý. Nemyslím, že by tam dával nějaké určité pokyny. Je to spíš taková všeobecná úvaha o tom, jak by se lidé měli po sňatku chovat."

"Ale nejdřív m-m-m-usíte p-p-p-požádat tu dívku o ruku," upozornil mě."

"Jistě, to je snadné. Koho byste chtěl požádat o ruku?"

"S-s-s-sandru."

Zmalomyslněl jsem. Sandra byla ta poslední dívka, u které mohl mít nějakou šanci, a to i kdyby vypadal naprosto skvěle, což se při jeho akné a bradě porostlé žlutým chmýřím (připomínal tím čerstvě vylíhnuté holoubě), rozhodně nedalo říct. Když se k tomu přičetlo jeho koktání, naděje získat Sandřinu ruku byla stejně mizivá jako pravděpodobnost, že se stane ministerským předsedou.

"Tak to je docela jednoduché," zvolal jsem bodře. "Vezmete ji někam ven, uděláte si hezký večer a v pravou chvíli nadhodíte tohle téma. Je to snadné. Teprve až řekne ano, nastane začátek skutečných obtíží."

"Ale já m-m-mám u-u-uhry," namítl Dennis zkormouceně.

"Každý má uhry," odpověděl jsem rychle. "Nebudu se tu kvůli vám svlékat, ale například já mám uhry po celých zádech. Vypadá to jako letecká fotografie vrcholků And."

"Ale to máte na z-z-z-ádech. Já je m-m-mám na o-o-bličeji."

"Skoro to ani není vidět," lhal jsem. "Kdybyste mě na to neupozornil, ani bych si toho nevšiml."

"A k-k-koktám. Jak můžu někoho p-p-p-požádat o ruku, když koktám?"

"To je jen lehčí vada," ujistil jsem ho rozhodně. "Až přijde onen velký okamžik, budete tak rozrušený, že koktat zapomenete."

"A t-t-taky se červenám," pokračoval Dennis, odhodlaný seznámit mne se všemi svými nedostatky.

"Každý se červená," zdůraznil jsem. "Já se taky červenám, ale není to vidět, protože mám bradku a knír. Červenání svědčí o milé a citlivé povaze. Za to se nikdo nemusí stydět. Teď si vzpomínám, Havelock se zmiňuje o červenání v osmém svazku."

"P-p-p-íše tam taky něco o k-k-koktání a o uhrech?" zeptal se Dennis hlasem plným naděje.

"O uhrech ne. To skutečně není jeho obor. Nechcete si tu knihu půjčit, abyste přesně věděl co a jak?"

"Ano, p-p-prosím," kývl Dennisk dychtivě.

Vzal si svazek osm a odcupital s ním. Náš rozhovor mě zcela vyčerpал. Připadal jsem si skleslý jako psychiater na sklonku náročného dne. Doufal jsem sice, že Havelock vyřeší Dennisovo trápení, protože Dennis byl milý a upřímný hoch, ale zároveň jsem o tom pochyboval. Osud mu rozdal příliš špatné karty.

Další osobou, která hledala radu u Havelocka, byl Giovanni, číšník z restaurace. Vysoký, snědý, štíhlý a pohledný muž s něžnými očima a elegancí antilopy. Čišelo z něj tak neotřesitelné sebevědomí, že se jen těžko dalo uvěřit, že by mohl mít vůbec nějaký problém, natož sexuální. Jednoho dne po obědě, kdy jsem se trochu zdržel a zůstal v restauraci jako poslední host, si mne vyčíhal. Zaujal pozici asi dva metry od mého stolu a upřeně na mně zíral, dokud jsem nepřestal psát.

"Copak?" povzdechl jsem si. "Jaký máte problém?"

"Víte," začal a dychtivě přistoupil blíž ke mně. "Já se jen chtěla zeptat... ten kniha, víte... píše se v něm taky o sadismo?"

"Ano. Proč se ptáte? Máte snad neodolatelné nutkání zbít Innocenza?"

"Ne, to ne. Já ne. To moje holka."

"Aha," řekl jsem opatrně. "A co má za problém?"

Nenápadně se rozhlédl, aby se ujistil, že jsme sami.

"Pokousává!" zašeptal syčivě.

"Okousává?"

"Ano."

"Co okousává?" zeptal jsem se mírně zmatený. Tohle totiž bylo to poslední, co jsem čekal.

"Mě okousává," vysvětloval.

"Aha!" Trochu mi to trvalo, protože ani Havelock Ellis mě nepřipravil na dívku, která okousává velké italské číšníky.

"Tedy vás kouše. A proč?"

"Žiká, že jí to chutná," prohlásil vážně.

"No a není to v pořádku?"

"Ne. To bolí," upozornil mě. "Někdy mám strach, že kouše žílu a já krvácím k smrti."

"To jistě ne. Člověk přeci nevykrvácí kvůli pár milostným polibkům."

"To není pár milostným polibkům," ohradil se dotčeně. "Ona je sadismo."

"Sadistka," opravil jsem ho.

"To taky," souhlasil.

"Ale takové vášnivé kousání je docela obvyklé," vysvětloval jsem. "Je to znamení hluboké náklonnosti a lásky."

Ještě jednou se rozhlédl, aby se ujistil, že jsme opravdu sami. Pak si rozepnul košili.

"Je tohleto láska, nebo je moje holka sadismo?" zeptal se a ukázal mi hrud' pokrytou porostem připomínajícím perziánový kožich, jímž prosvítalo několik jemných kruhovitých otisků zubů. Tu a tam byla kůže prokousnutá a na jednom místě se dokonce bělal čtvereček náplasti.

"Možná to je bolestivé," poznamenal jsem, "ale nemyslím si, že to svědčí o sadismu."

"Ne?" zeptal se rozhořčeně. "A co byste chtěla, aby dělala? Snědla mě?"

"Proč ji nekoušete taky?" navrhl jsem.

"To nemůžu. To by jí nelíbilo."

Rozhodně ho to trápilo, ale zdálo se mi, že jeho hlavní problém spočívá v tom, že nemá ani tu nejmenší představu, co je to skutečný sadismus.

"Chcete si půjčit svazek, který pojednává o sadismu?" zeptal jsem se. "Myslíte, že by vám to nějak pomohlo?"

"Ano!" zazářil. "Já jí to pak přečtu a ona nakonec pochopí, že je sadismo."

"No, neměl byste jí to číst všechno," dodal jsem obezřele. "Koneckonců, přece ji nechcete navést na nějaké bičování nebo něco podobného."

Na chvíli se zamyslel a pak přikývl: "Nejdřív to přečtu."

"Ano, být vámi, nejdřív bych to trochu zcenzuroval. Přinesu vám tu knihu dnes večer, Giovanni."

"Děkuji vám, pane Durrelle," řekl a s úklonou mě vyprovodil z jídelny, zapínaje si přitom košili.

O dva dny později mi vracel knihu a tvářil se ustaraně.

"Je v požádku," zašeptal.

"Jak to proběhlo?"

"Myslela, že jí ty věci čtu proto, že jí to chci dělat. Tak žikala, ne, to nikdy. Tak já jí řekl: 'Přestaň už být sadismo a já taky'."

"A souhlasila?"

"Ano, souhlasila."

"A funguje to?"

"Včera v noci," přimhouřil jedno oko a podíval se na mne, "včera v noci byla něžná jako ptáček, jako krásná malá ptáček... tak jemná."

"To je milé."

"Ne. Ona teď na mě zlobí."

"Proč?" nechápal jsem.

"Byla tak krásná, hebká, něžná, že jsem jí pokouzl," přiznal se. "Teď žiká, že už se mnou nebude spát."

"To si rozmyslí," utěšoval jsem ho. Ale zdálo se, že jsem ho nepřesvědčil. A skutečně, po zbytek mého pobytu v hotelu Giovannioho krásná kousavá milenka odolávala jeho naléhání.

V nešťastném případě dvou dalších členů personálu, pomocného kuchaře a sklepmistra, jsem se díky Havelockovi stal neúmyslně příčinou nebezpečného konfliktu, který měl naštěstí jediný nežádoucí důsledek - ministra, hustá italská zeleninová polévka, byla toho dne do černa připálená. Začalo to tím, že jsem si v suterénu hotelu našel zkratku, kterou jsem chodil ven přímo k útesům u moře a nemusel jsem se trmácet míle po silnici. Moje zkratka vedla kolem popelnic, kde jsem často potkával pomocného kuchaře i sklepmistra. Kuchař byl milý Ir s slíným úsměvem, velice modrýma očima a ježkem kaštanových vlasů. Tvář měl pihami kropenatou jako kosí vejce. Sklepmistr byl jeho pravým opakem - snědý a zasmušilý chlapík, jehož zakaboněná tvář vždy překvapivě zkrásněla, jakmile se usmál. Měl příjemný hluboký a chraptivý hlas a pravý dorsetský přízvuk. Zpráva, že vlastním nevyčerpatelnou studnici vědomostí o sexu (v podobě díla Havelocka Ellise) prosákla i do suterénu hotelu a oba tito sympatičtí mladíci se na mne obrátili se svými potížemi. První mne oslovil sklepmistr David.

"Koukněte, pane," mírně se zarděl a pokračoval, "myslím si o ní, že je prostě senzační. A ona to dobře ví, a taky ví, že si jí chci vzít. Ale nenechá mě nic dělat. Prostě vůbec nic. Jenomže zasejč nechce, abych to dělal s ňákou jinou, je to jasný? Teda, ne že bych jako chtěl, jo. Ale já jí říkám, že buď to se mnou prostě bude dělat, nebo si na todle najdu jinou. To je přece fér, nemyslíte?"

"Možná má dojem, že zdrženlivost prohloubí vaši náklonnost," odpověděl jsem a hned jsem toho zalitoval, protože se na mě vyčítavě zadíval.

"To není žádná legrace. Já jsem z toho prostě hotovej, fakticky. Nebylo by o tom něco v tej vaší knížce? Jako něco, co bych jí mohl dát přečíst... co by jí prostě tak trochu jako dodalo odvalu."

"Půjčím vám svazek o sexuální výchově a abstinenci," slíbil jsem. "Ale výsledek vám nemohu zaručit."

"To je jasný. To chápu. Jen jsem chtěl něco, co by jí prostě trochu odvázovalo."

"Tak vám půjčím šestý svazek."

Příště mě oslovil Michael, mladík s kaštanovými vlasy. Měl se svou dívkou tentýž problém. Napadlo mě, že ačkoliv údajně žijeme v éře uvolněné morálky a promiskuity, všichni zaměstnanci hotelu se chovají jako v raně viktoriánském období. Alespoň se tedy zdálo, že dívky lpějí na svém panenství doslova urputně.

"Obávám se, Michaeli, že budete muset počkat, než na vás dojde řada. Ten svazek, co chcete, jsem nedávno půjčil Davidovi."

"Tomu? Takovému beznadějnému packalovi?" divil se Michael. "To jsem ani nevěděl, že má holku. Ten se podle mě dokáže tak sotva vyčurat a navíc pochybuju, že vůbec ví, že se s tím taky dá dělat něco jiného."

"Ale přesto má dívku a navíc strádá stejně jako vy. Takže byste mohl projevit trochu soucitu."

"Soucit potřebuju já," odpověděl. "Já z té holky zešílím. Ničí mi to zdraví. Mám kvůli ní problémy i v kostele a to je pro Ira strašná věc."

"Jaké kvůli ní můžete mít problémy v kostele?" užasl jsem.

"Obrovské! To si nemyslete. Nemám se z čeho zpovídat," řekl rozhořčeně. "A Otec O'Malley mi to nevěří. Onehdá se mě zeptal, z čeho se chci vyzpovídat, a

když jsem řekl: 'Z ničeho, otče.', uložil mi, abych padesátkrát odříkal Zdravas Maria. Protože prý lžu. Taková ostuda!"

"Půjčím vám tu knihu, hned jak ji budu mít zpátky," slíbil jsem. "S trochou štěstí snad pomůže vám ""i"" Davidovi."

Jak jsem mohl vědět, že se oba dvoří té samé dívce? Vždyť o tom neměl tušení ani jeden z nich.

Vyšel jsem si na procházku k útesům a také jsem navštívil onen kolosálně ohavný pomník špatného vkusu, sídlo Muzea a Galerie umění. Když jsem se pak vracel svou zkratkou do hotelu, stal jsem se svědkem poutavé scény. Michael a David stáli rozrušeně proti sobě, oba hnědofialoví vzteky. Michaelovi tekla krev z nosu a David měl na čele šrám. Kulatoučký šéfkuchař a jeho zástupce je museli držet, aby na sebe znovu neskočili. Na zemi ležel můj cenný výtisk Havelocka, poblíž se válela zmačnaná kuchařská čepice se skvrnami od krve a strašlivě ostrý sekáček na maso. Zvedl jsem knihu, zatímco oba protivníci se snažili vrhnout jeden na druhého a ječeli na sebe nadávky. Z jejich nesouvislých výkřiků jsem pochopil, že Michaelovi jeho dívka ukázala Havelocka, a protože Michael věděl, že Havelock může pocházet jen z jednoho jediného zdroje, počíhal si na Davida a pak na něj zaútočil sekáčkem na maso. David před sekáčkem hbitě uskočil, praštil Michaela do nosu a chtěl utéct. Michael po něm hodil láhev, která Davida udeřila do čela. Než se mohli pustit do křížku, odtrhli je od sebe šéfkuchař a jeho zástupce.

"Nemyslíte, že se chováte hloupě?" zeptal jsem se.

"Hloupě?" zařval Michael. "Když ten slizký protestantský had dává mojí Angele takové oplzlé knihy?"

""Tvojí"" Angele!" zavrčel David. "To není žádná tvoje Angela! Povídala, že si vezme ""mě"". A taky to není žádná oplzlá kniha. Patří panu Durrellovi."

"Tebe by si nikdy nevzala, ty protestantskej neřáde! A jestli tohle není oplzlá kniha, tak ať se v tu ránu propadnu," zaječel Michael. "Promiňte, že to říkám, pane Durrelle, ale měl byste se strašně stydět, to byste teda měl, že jste pomáhal tomuhle tichošlápkovi, tomu parchantovi. Chtěl svést a pošpinit to nejlíbeznější a nejpoctivější děvče, jaké jsem kdy mimo Irsko potkal. A ať mě Bůh zatratí, jestli to není pravda."

"Ale vždyť jste si tu knihu sám chtěl půjčit, abyste ji Angele ukázal," upozornil jsem ho.

"Jistě! A to je také v pořádku! Já jsem její snoubenec!" stál si za svým Michael. Věděl jsem, že s irskou logikou nemá smysl bojovat.

"Tak a teď mě poslouvejte! Je mi úplně jedno, jestli se porvete a zabijete. To je vaše věc! Oba máte stejnou vinu, protože oba jste tu knihu chtěli za stejným účelem - dostat Angelu do postele. Vy byste se měli stydět! A s mou knihou nemáte co takhle zacházet. Kdybych to ohlásil řediteli, vyhodil by vás a ani jeden byste se pak nemohl s Angelou oženit. Stejně si nemyslím, že máte nějakou šanci. Včera večer jsem jí totiž viděl na večeři s Nigelem Merryweatherem."

Nigel by hezký a mladý člen vedení hotelu.

"S Nigelem Merryweatherem?" zvolal Michael. "S tou sviní! Co s ním má?"

"S Merryweatherem?" divil se David. "Povídala, že ho nemá ráda."

"Ano," souhlasil Michael. "Mně říkala, že se jí z něj dělá nanic."

"Tady to máte," uzavřel jsem spor. "Vypadá to, že oba ostrouháte."

"Tím je to vyřešené," prohlásil Michael. "S ženami už jsem skončil. Ode dneška budu žít jako mnich."

"Po tom všem, co jsem pro ni udělal," vzdychl David. "Podvádět mě s Merryweatherem. A to se jí z něj prej dělá špatně."

Z kuchyně začal vycházet silný zápach připáleného jídla.

"Panenko Maria, Matku Boží!" zvolal Michael.

"Moje ministra! Moje ministra! Ty podělanej irskej hajzle," zaječel šéfkuchař, popadl Michaela za paži a poklusem jej vlekl do kuchyně.

Jeho zástupce Charlie, brunátný Londýňan z Hammersmithu, pustil ze svého sevření druhého zhrzeného milence.

"Já teda nevím, co si mám o tej holce myslet, opravdu nevím," stěžoval si David.

"Nemyslete," poradil jsem mu. "Běžte, dejte si panáka a povězte Luigimu, ať to napíše na můj účet."

"Vy jste moc hodnej, pane." Celý se rozzářil a vydal se k baru.

"To byla klika, že ste přišel v pravou chvíli," řekl Charlie, když David zmizel. "Už už by se málem zabili, idioti pitomí, s tím jejich sekáčkem na maso."

"Povězte mi, jak vlastně vypadá ta Angela?" zeptal jsem se.

Charlie na mě chvíli zíral. "Chcete říct..." začal a pak se rozesmál.

"No, musel jsem si "něco" vymyslet," vysvětloval jsem, "jinak bychom tu strávili celý den."

"A počítám, že ste ani nikdy neviděl Nigela Merryweathera," zařehotal se.

"Neviděl, ale slyšel jsem, že je nejhezčí z mladých členů vedení, že má slabost pro děvčata a nikdy nemá hluboko do kapsy."

"Přesně tak. Hotovej loveckej pes, to je celej von."

"Lovecký pes?" zeptal jsem se zmateně.

"No, jo. víte, pořád by jen honil křepelky."

"Aha, ano," kývl jsem. "Lovecký pes. To je výstižné. Ale co, konec dobrý, všechno dobré."

"Povězte mi, co je to za knížku, že z ní byli tak celí pryč?"

Vysvětlil jsem mu to a pak jsem dodal: "Je to vynikající dílo, pokud se ovšem správně používá. Ale připadá mi, že kdokoliv z personálu si ji přečte, začne se chovat jako blázen."

"A jsou v té knížce taky nějaký rady do manželství? Abych tak řek'... něco vo těch... intimních záležitostech?" zeptal se Charlie s melancholií v očích.

Podlomila se mi kolena. "No... ano, ale nesmíte zapomínat, že je to spíš taková odborná kniha."

"Jo," pokračoval Charlie. "Přesně to bych moh' potřebovat. Vodborná knížka. Myslíte asi něco jako učebnice, že jo?"

"No, to zrovna..."

"Helejte," začal se mi svěřovat Charlie, "já a ta moje sme spolu v poslední době dost na kordy. Je nějaká divná... furt do mě reje, jestli mi rozumíte. Nic jí není recht. Byla se před pár tejdnama podívat na nějaký to debilní porno a teď mi nadává, že to nedělám dobře. Říká, že je to furt na jedno brdo a že jí to vytáčí. Že prej nemám žádnou představitost. Řek' jsem jí, že vona taky není zrovna žádná Kama... hergot Sutra, ale vona tvrdí, že je to moje chyba."

"To je ale klidně možné."

"A ta vaše knížka... píše se tam vo tudletěch věcech? Víte, jak se to dělá jinak... a tak?"

"Ano," přitakal jsem opatrně.

"No a nemoh' bych si jí na chvílku pučit?" prosil mě. "Víte, jako abych si teda vylepšil tu... techniku."

Mohl jsem snad odmítnout tohoto cvalíka ve středním věku, který mě prosil o učebnici, aby zdokonalil vášnivě předešlý svých manželských hrátek? To by byla učiněná krutost. "Dobře," souhlasil jsem rezignovaně. "Půjčím vám druhý díl."

"Děkuju, pane." Usmál se. "Snad to mojí starou trochu rozhicuje. Vsadím se, že teď už bude spokojená."

Mýlil se. Za dva dny, právě když jsem obědval, přibelhal se z kuchyně k mému stolu s druhým dílem Havelocka. Právě oko měl přivřené, napuchlé a vyzdobené zajímavou paletou barev, od rudé na lícní kosti po šarlatovou a růžovou kolem obočí.

"Dobrý den, co jste si to udělal s okem?"

Pečlivě položil Havelocka na stůl.

"Já si to neudělal. To mi udělala stará. Po všem tom jejím rejpaní a sekýrování kvůli sexu, vyskočila a vrazila mi takovou pecku, že sem druhou chyt' vo zem. A jestlipak víte, proč?"

"Proč?" zeptal jsem se fascinovaně.

Unaveně si povzdchl, odevzdaně, jako muž, smířený s ženskou logikou. "Že prej sem do baráku přitáh' sprostou knížku! Tak proto."

Rozhodl jsem se, že Havelock už způsobí dost problémů a že si vyzvednu všechny rozpůjčené díly. Navíc jsem chtěl brzy odjet a bál jsem se, že třeba nedostanu všechny knihy zpět, když má Havelock takový úspěch a každému připadá jako zábavná četba.

Právě jsem obcházel hotel se vzkazy pro Dennise, Gavina a Stellu (pokojskou, která měla starost, že její přítel: "Nemyslí na nic jiného než na sex. Fakticky, dokonce se nezajímá ano o fotbal!"), když jsem narazil na ředitele, pana Weatherstone-Thompsona.

"Á. Dobré odpoledne, pane Durrelle. Slyšel jsem, že nám pozítří odjíždíte."

"Ano, bohužel, musím se vrátit do Jersey."

"Jistě, jistě, musíte mít strašně práce s těmi vašimi gorilami a podobně," neupřímně se zachechtal. "Moc nás potěšilo, že jste nás navštívil."

"Mě také těšilo," odpověděl jsem a ustupoval k výtahu.

"A celý náš personál vás bude postrádat," pokračoval pan Weatherstone-Thompson a pohotově se vecpal mezi mě a výtah. "A myslím, že budu postrádat také vaši malou... Ha ha ha... knihovničku."

V duchu jsem zastéнал. Pan Weatherstone-Thompson byl obtloustlý, sípající, vždy trochu upocený padesátník, ze kterého byla cítit whisky, parmské fialky a levné doutníky. Měl za manželku asi o pětadvacet mladší blondýnu (vlasy si odbarvovala sama), ten nejnebezpečnější typ. Nejenže měla slabost pro muže, ona je přímo lovila. Ano, pan Weatherstone-Thompson měl jistě velké problémy, ale já mu nehodlal půjčit Havelocka Ellise, aby mu je vyřešil. Šikovně jsem ho obešel a zamířil k výtahu.

"Aha, jistě, Havelock Ellis. Velice zajímavé dílo," poznamenal jsem.

"To jsem si jist, to jsem si jist," přikyvoval pan Weatherstone-Thompson horlivě. "Napadlo mě, že snad, když už všechen personál... ehm... okusil z tohoto pramene moudrosti, že bych snad mohl..."

"Ale to je škoda," skočil jsem mu do řeči a potlačoval přitom mírné výčitky svědomí. "Měl jste mi říct dřív. Právě jsem ty knihy zabalil a odeslal napřed do Jersey."

Jeho zklamání bylo dojemné, ale mé srdce se již zatvrdilo.

"No, nevadí," mávl rukou. "Co se dá dělat. Já vždycky říkám, že tenhle typ knih je svým způsobem zajímavý, ale ruku na srdce, zkušený muži jako vy nebo já... no, my se přece nepotřebujeme nic učit."

"To máte pravdu. Řekl bych, že taková kniha by ""vaše"" znalosti stejně nerozšířila."

Pan Weatherstone-Thompson se zasmál a jeho oči zazářily, když si v duchu promítl své vynikající výkony.

"No, nepopírám, že mívám skvělé momenty," pronesl a znovu se zachechtal.

"Tím jsem si jistý!" souhlasil jsem vřele a nastoupil do výtahu. "Určitě byste o tom mohl knihy spíš psát a ne číst."

Nechal jsem tam toho Casanovu, Dona Juana a Ramóna Navarru v jedné osobě, jak se na oko odmítavě směje mému komplimentu jeho svůdnickým schopnostem.

Do příštího rána jsem získal zpět všechny knihy s výjimkou svazku, který jsem půjčil Gavinovi. Zjistil jsem přitom, že Havelock Ellis pokračuje ve svém díle zkázy. Dennis se přiznal, že je teď docela zmatený. Před Havelockem si vždy myslel, že existuje jen jedna podoba sexu, čistá a cudná. Stella si postěžovala, že místo aby se po přečtení Havelocka začal její chlapec zajímat o fotbal, ještě se to s ním zhoršilo a předešlou noc prožila perné chvílky v boji za uchování panenství.

Už zbýval jen Gavin. Měl právě vypůjčený svazek pojednávající o heterosexuálním chování, neboť se rozhodl prokousat se všemi devíti díly. Dozvěděl jsem se, že odjel na víkend do Shaffieldu, ale že se má vrátit v pondělí ráno, v den mého odjezdu.

Když posledního rána vystoupilo slunce na jasnou a bezmračnou oblohu, vzbudilo mne klapnutí dveří vedoucích do chodbičky mého apartmá. Po něm následovalo tlumené žuchnutí a pak se dveře znovu zavřely. Pomyslel jsem si, že mi asi přinesli snídani.

"Vstupte," zavolal jsem ospale, ale žádná odpověď se neozvala. Napadlo mě, že to byla asi nějaká přehnaně horlivá pokojská, která chtěla uklízet hned za rozbřesku, ale pak si to rozmyslela a vrátila se do postele.

Až později, když jsem vstal a šel se vykoupat, našel jsem za dveřmi apartmá ležet svazek Havelocka Ellise. Ten, koho jsem po probuzení zaslechl, byl tedy Gavin. Přišel mi vrátit osmý díl. Zvedl jsem knihu a vypadl z ní lístek:

""Děkuji vám za knížku. Kéž bych si tu pitomou věc nikdy nepůjčoval! Dal jsem jí přečíst Rupertovi, a když jsem se vrátil, našel jsem ho ve své vlastní posteli s holkou. Se sexem končím. Váš Gavin""

Havelock, neúprosný až do konce, takto zasadil svou poslední ránu.

Když jsem před mnoha lety začal poprvé cestovat po Francii, vtiskl mi jeden laskavý přítel do ruky průvodce Michelin. Udělal to se stejným horlivým nadšením, s jakým Gideonova společnost zásobuje hotelové poloje svazky Bible ve víře, že tak zabrání osamělým a bezradným poutníkům sejít na scestí. Průvodce Michelin (s láskou nazývaný Mich) znamená pro cestovatele a gurmána totéž, co pro křesťana Bible, pro muslima Korán a pro velkou část obyvatel tohoto světa učení Buddhovo. Cestujete-li po Francii, je to váš nepostradatelný rádce, společník a přítel. Je malý, tlustý a červený, stejně jako mnoho veselých venkovanů, které ve Francii potkáváte a kteří jsou díky dobrému jídlu a vínu baculatí, červenolící a uhlazení. V jeho šarlatových deskách se ukrývají záznamy o přibližně dvou tisících hotelů, penzióňů a restaurací, záznamy odhalující všechna jejich tajemství.

Stačí jediný pohled do Michelinu a víte, kde se v okruhu padesáti kilometrů nachází rozumný hostinec. Michelin vám poví, zda v dotyčném hotelu můžete mít na pokoji psa, zda podnik nabízí "tout confort", nebo je zařazen pouze jako přijatelný. Dozvíte se, najdete-li v něm garáže, telefon, pokoje s koupelnou a další moderní vymoženosti, jestli poskytuje tiché a klidné prostředí, na což vás upozorní nápaditý symbol - červené houpací křeslo, nebo jestli k hotelu patří "jardin fleuri".

Kromě těchto záznamů, hodných kartotéky Scotland Yardu, však Michelin nabízí ještě něco navíc - prozradí vám také vše o jídle. Francie je totiž pozoruhodně moudrá země, kde lidé berou jídlo vážně, vnímají je jako formu umění (což si vaření a stolování bezesporu zaslouhují), formu umění, která naneštěstí v Británii téměř zanikla. Ve Francii se výběru pokrmů věnuje stejná a v některých případech ještě větší péče než výběru manželky. Proto jsou v Michelinu u jmen všech restaurací po okrajích vytištěné jisté symboly, které poradí a pomohou každému, komu na jídle a jeho přípravě opravdu záleží.

Prvním symbolem je malý znak zobrazující zkříženou lžici a vidličku. Jeden takový symbol označuje prosté, ale kvalitní jídlo, dva nebo tři slibují chutné až velmi chutné pokrmy a čtyři zkřížené lžice a vidličky napovídají, že kuchyně je skutečně vynikající. To už si opravdu pochutnáte.

Čtyři zkřížené lžice a vidličky s jednou hvězdičkou znamenají, že vám podají vskutku lahodné jídlo v ideálním prostředí. Takto označené podniky stojí ale teprve na spodních příčkách gastronomického žebříčku, jenž vede až do onoho ráje, kde objevíte restauraci se čtyřmi zkříženými lžicemi a vidličkami a "třemi" hvězdičkami. Taková místa jsou však ve Francii pouze čtyři. Získat v Michelinu tři hvězdičky je mnohem obtížnější, než si vydobýt Viktoriin kříž nebo "Croix de Guerre", a získat jen jednu jedinou je úspěch, ze kterého by nebyl vážený šéfkuchař zemřel štěstím.

Jakmile si podle symbolů lžic, vidliček a hvězdiček ujasníte, o jakou úroveň kuchyně vám jde, můžete začít hodnotit další informace, které vám společnost Michelin uvážlivě a šlechteně poskytuje. Pod každým heslem je totiž seznam specialit dané restaurace, doplněný vybranými značkami vín, jimiž se podnik obzvláště pyšní. To znamená, že poté, co si vyberete místo, kam se uchýlíte, můžete strávit třeba pět minut tím, že si dráždíte chuťové buňky pročitáním nabídky pochoutek, které jsou připraveny pro vaše potěšení. V duchu se zaobíráte gratinovanými račími ocásky nebo kambalou ve smetanové omáčce, humří polévkou nebo steakem charolais s "cépes", těmi báječnými houbičkami, černými jako hřích, s kloboučky připomínajícími deštník čarodějnice.

Průvodce Michelin tedy není pouhým rádcem, je také svrchovaným gastronomickým zážitkem. Jen jednou v životě jsem o téhle výjimečné publikaci zapochyboval. Jen jednou jsem si krátkou dobu myslel, že se Mich, v touze učinit pro labužníky vše, co je v lidských silách, zachoval neuváženě. Bylo to před několika lety. Podnikal jsem tehdy svou každoroční pouť do malého domku v jižní Francii, kam se uchyluji, abych předstíral, že Alexandr Bell nikdy nevynalezl telefon, a abych se pokusil něco napsat.

Toho roku se do Evropy po teplé a mokré zimě vplížilo divoké, mnohobarevné a voňavé jaro. Francie, vždy jedna z nejnádhernejších zemí světa, vypadala jako ta nejskvostnější výšivka, třpytivá a zářící květinami. Krajina byla úchvatná a pestrobarevná jako velikonoční vajíčko. Byl čas hořčice. Mířil jsem na jih po úzkých venkovských silničkách, vinoucích se krajinou, jejíž jemná, ale sytá žlutá barva připomínala hnízdo plné kanárek. Květinami vyšňořené ploty, obrovská žlutá pole hořčice, tašky na střeších domků, které v živém jarním slunci

vypadaly křehce jako perník, to vše mě tak očarovalo, že jsem řídil v jakémsi omámení.

Okolo poledne jsm zastavil v malé vesničce, která čítala tak padesát obyvatel. Koupil jsem si víno, čerstvý bochník tmavého chleba, báječný delikátní sýr a nějaké ovoce. Pak jsem jel dál, dokud jsem nenarazil na obrovitánské pole hořčice, které se vlnilo přes kopce jako žlutý koberec. Zaparkoval jsem ve stínu kaštanů, vzal svůj proviant a vadal se do nádherného moře žluté a zelené barvy. Lehl jsem si mezi křehké rostlinky hořčice, jedl a pil, obklopený tou zlatou záplavou. Po jídle jsem se rozhodl, že musím hned pokračovat v cestě, načež jsem hluboce a klindě usnul.

Vzbudil jsem se, až když se slunce sklánělo a jeho paprsky dopadaly šikmo na mé lože z hořčice. Měnily světle žlutou v barvu starého zlata. Uvědomil jsem si, že jsem příliš dlouho jen tak bezcílně jezdil a příliš dlouho spal a že teď nemám ani nejmenší ponětí, kde vlastně jsem. Blížila se už hodina, kdy všichni inteligentní cestovatelé na francouzských silnicích zajednou ke kraji cesty a začnou se radit s Michelinem. Jenže nemělo smysl, abych se o něco takového pokoušel já, protože jsem nevěděl, kde jsem.

Nasedl jsem do auta a pomalu se rozjel po silnici. Po chvíli jsem potkal vůz naložený hromadou voňavého kravského hnoje, jenž řídil muž podobný ožvlému vlašskému ořechu. Velmi ochotně přitáhl koním opratě, zastavil a ukázal mi na mapě mozolnatým prstem hnědým do hlíny a od slunce, kde přesně jsem. Poděkoval jsem mu, on se s klapotem, skřipáním a řinčením znovu vydal na cestu a já si vytáhl svého Michelina a začal prověřovat každé městečko a vesnici v okruhu padesáti kilometrů. Mé usilí však nepřineslo žádné ovoce. Každé místo, které jsm vyhledal, popisoval Michelin chladně a o nějakých gastronomických kvalitách se vůbec nezmiňoval. Zřejmě jsem narazil na jedno z těch podivných bílých míst ve Francii, kde není nic, abch tak řekl, pro Michelina přijatelného.

Pak jsem na mapě zahlédl vesničku, asi dvacet kilometrů od místa, kde jsem se nacházel. Byla tak maličká a zapadlá, že jsem si od ní příliš nesliboval. Přesto jsem ji však vyhledal v Michelinu. Zaujalo mě totiž její jméno, "Bois de Rossignol", Slavičí les. K mému překvapení mě Michelin informoval (téměř jsem se roztřásl radostí), že vesnička se chlubí hostincem "Le Petit Chanson", což mi vzhledem k názvu té visky připadalo velmi přiléhavé. Div divů, nabízeli tam nejen šest ložnic, ale také koupelny, telefony, garáže a červené houpací křeslo (znamení klidu), a nechyběla ani "jardin fleuri". Navíc hositnec zdobily "tři zkřížené lžice a vidličky a jedna hvězdička". Přes zimu tam bylo zavřeno, ale otevírat měli právě toho dne.

Ještě jednou jsem si to všechno přečetl. Sotva jsem věřil vlastním očím, ale stálo to tam černé na bílém. Za výčtem různých předností následoval seznam kulinářských specialit. Ten mi úplně vyrazil dech, protože takovéhle menu by dělalo čest i tomu nejdražšímu hotelu na Azurovém pobřeží. Majitel "Le Petit Chanson" si zřejmě pro své speciality vymýšlel jména sám, což prozrazovalo, že půjde o muže vytríbeného a svobodného ducha. Četl jsem si o račích ocáscích ve "vaječných obláčcích", hovězím na červeném víně "k utišení hladu Theodora Pulliniho", o "Koláči s lesními jahodami pro potěchu Sophie Clemenceau" a byl jsem okouzlený. Okamžitě jsem se rozhodl, že se musím v "Le Petit Chanson" za každou cenu ubytovat. Zaklapl jsem Michelina, nastartoval auto a co nejrychleji se rozjel do "Bois de Rossignol". Doufal jsem, že se tam dostanu dřív než ostatní gurmáni na silnicích, kterým se také určitě sbíhají sliny na jazyku a kteří už jistě dělají všechno pro to, aby včas obsadili všech šest ložnic v hotelu.

Když jsem vesničku našel, zjistil jsem, že je kouzelná. Tvořilo ji asi pětadvacet domů přátelsky obklopujících malou, sluncem ozářenou náves s obrovskými platany, jejichž mohutné kmeny hlídaly překrásnou kašnu. Jednomu konci návsi vévodil roztomilý malý kostelík z patnáctého století, z něhož se nad perníkové střechy okolních domů jako varující prst tyčila štíhlá věž. Každý dosažitelný prostor na okenních římsách, chodnicích a zídkách pokrývaly regimenty květináčů, truhlíků, plechovek a v některých případech i trakařů a starých kočárků. Všechny přetíkaly hojností jarních květin. Zastavil jsem u lavičky, na které se v paprscích večerního slunce vyhřívalo pět starých mužů, seschlých, bezzubých a vrásčitých jako ještěrky. Zeptal jsem se jich na cestu do "Le Petit Chanson". Ozval se dychtivý sbor roztřesených hlasů a les sukovitých lískových holí mi ukázal cestu na druhé straně návsi. Po pár stech metrů jsem dojel k odbočce. Cedule mě upozornila, že "Le Petit Chanson" leží nalevo ode

mne. Úzká silnice vedla kolem malé říčky, jejíž hladina se ve slunci zeleně a stříbřitě leskla. Na jedné straně ji ohraničoval les, na druhé svažité vinice posetá keřiky révy s hřívami čerstvých zelených listů na vrcholcích. Jejich černé zkroutené větve vypadaly jako artritické svícny.

"Le Petit Chanson" mě nezklamala. Cesta se stočila mezi dva obrovské duby a za nimi, v zahradě, která připomínala přikrývku sešívanou z různobarevných květovaných kousků látky, stál hotel - dlouhá nízká budova se střechou z červených tašek místy posetou smaragdovými polštářky mechu. Stěny a částečně i střechu téměř nebylo vidět pod těmi nejnádhernějšími a nejpestřejšími vistáriemi, jaké jsem kdy spatřil. Za dlouhé roky větve kouzelně obepnuly dům, vytáčely na zdech a střeše kličku za kličkou, až jejich útočící výhonky musely být násilím zastaveny, aby nevníkly do oken a dveří. Kmen se u země pyšnil obvodem, za který by se nemusela stydět žádná krajta hodná svého jména, a celá složitá síť větví, která měla dům ve své moci, se bouřlivou záplavou květů zářivě modrala jako křídla ledňáčka.

Mezi záhony před hotelem, na malé ploše vysypané oblázky, stály stoly a židle ve stínu šesti nebo sedmi velkých rozkvetlých jidášníků. Jejich růžovočervené květy už začaly opadávat, země se jimi červenala a bílé desky stolů vypadaly jako postříkané kapkami dračí krve. Za zahradou se táhl les a svah s hořčičným polem sahajícím až k obzoru.

Zaparkoval jsem auto a s kufříkem v ruce jsem vešel do hotelu. Malá hala voněla jídlem, vínem a leštídlem na podlahu. Všechno svítilo čistotou. Nejdříve mě přivítal obrovitánský chundelatý pes. Kdybyste ho potkali v lese, klidně byste si ho mohli splést s medvědem. Byl však velice přátelský. Pohladil jsem ho a když jsem ho podržel za ušima, začal spokojeně vrnět. Za chvíli se ukázal mladý číšník a já jsem se ho zeptal, jestli mají na noc volný pokoj.

"Certainement, monsieur," odpověděl s vážnou zdvořilostí, vzal můj kufřík a odvedl mě chodbičkou do krásné ložnice, jejíž visáříi vroubené okno rámovalo výhled na vzdálené pole hořčice.

Když jsem se vykoupal a převlékl, sešel jsem dolů na zahradu, nyní ozářenou paprky zapadajícího slunce. Posadil jsem se ke stolu a začal uvažovat, že takový pernod by vůbec nebyl marný. Tu se u mě znovu objevil mladý číšník.

"Promiňte, "monsieur," ale "patron" vás prosí, jestli byste si s ním nevypil láhev vína. Jste totiž první zákazník, který sem letos přijel, a je zvykem oslavit to tímto způsobem."

Takovou ušlechtilou tradicí jsem byl okouzlen.

"Jistěže, uvítám to s velkým potěšením. Doufám, že "patron" brzo přijde a připojí se ke mně."

"Qui, monnsieur," odpověděl číšník. "Povím mu to."

Dychtivě jsem čekal na setkání s "patronem", protože jsem si byl jistý, že právě on je autorem zvláštních a poutavých jmen zdejších specialit, a chtěl jsem vědět, proč je pokřtil právě takhle. Za chvíli se objevil. Jeho vzhled krásně ladil se jménem hotelu a celkovou atmosférou prostředí. Byl to obrovský muž, asi metr devadesát vysoký, s mohutnými širokými rameny. Jeho impozantní obličej s orlím nosem a zářivými černými očima, orámovaný hustými bílými vlasy, jako by patřil nějakému starozákonnímu prorokovi. Měl na sobě čistnónkou zástěru a šéfkuchařskou čepici posazenou slušivě a furiantsky na stranu. Ve velkých rukou, jejichž klouby byly poznamenané artritidou, nesl podnos s láhví vína a dvěma krásně tvarovanými sklenicemi. Soudil jsem, že by mu mohlo být tak pětadesát, ale působil nezničitelným dojmem. Člověku připadalo, že bude žít ještě dlouho přes stovku. Když se ke mně blížil, zářivě se usmíval, jako by vítal starého přítele. V očích mu blýskalo veselí, tvář kolem širokého, laskavého úsměvu měl zbrázděnou tisíci vráskami smíchu, které mu vyryl život.

"Monsieur," zaduněl, když položil podnos opatrně na stůl. "Vítejte v mém hotelu. Jste prvním hostem této sezóny, takže mi je opravdu potěšením."

Pevně mi stiskl ruku a posadil se proti mně. Neodolatelným způsobem z něj vyzařovala laskavost, dobrá vůle a humor.

"Skutečně doufám, že vám tohle víno bude chutnat," pokračoval a naplnil obě sklenice. "Je to beaujolais z mé vlastní malé vinice. Abyste rozuměl, mám hroznů tak na dvacet láhví ročně, jen pro svou vlastní potřebu, takže je otevírám pouze při zvláštních příležitostech, jako je tato."

"Je to pro mě veliká čest," řekl jsem a pozdvihl sklenku. Víno hebce vklouzlo do mých úst a jeho chuť mi pohladila patro.

Starý muž víno chvíli převaloval na jazyku a pak uvážlivě polkl. "Je to poctivé víno," poznamenal.

"To máte pravdu," souhlasil jsem.

"Jste tu na dovolené?" zeptal se.

"Ano. Mám malý domek v Provincii, snažím se tam jezdit každé léto, když mám čas."

"Ach! Proevence!... kraj koření, to je nádherná část Francie," podotkl.

"Celá Francie je krásná. Myslím, že je to jedna z nejkrásnějších zemí na světě."

Zářivě se na mě usmál a přikývl. Chvíli jsme popíjeli v ucitvém tichu, které si takové vynikající víno zasluhuje. Pak muž dolil sklenice.

"Budete si teď přát jídelní lístek?" zeptal se.

"Ano, kdybyste byl tak laskav. Četl jsem o některých vašich specialitách v Michelinu. Musíte být skvělý kuchař, když se vám podařilo získat hvězdičku."

Zavřel oči a na jeho sympatické tváři se na chvíli rozhostil sklíčený výraz.

"Ach, ta hvězdička, ta hvězdička," povzdechl si. "Nemáte poněti, ""monsieur"", co jsem si kvůli té hvězdičce musel vytrpět. Počkejte, přinesu vám jídelní lístek, a až si vyberete, budu vám o té hvězdičce vyprávět. Ujišťuji vás, že to je román, jaký by se nevymyslel ani Dumas. A přece je to všechno pravda. Hned jsem tu s jídelním lístkem."

Odešel do hotelu a za chvíli se vrátil s jídelním a nápojovým lístkem. Položil je přede mne.

"Mohu-li si dovolit vám něco doporučit," pronesl a opět dolil sklenice, "pak 'Holoubky pro Marii Theresu'. To je moje opravdová chloubka. Naše holoubátka jsou čerstvá, pěkně baculatá a mají jemné maso. Protože jste letos náš první zákazník, přirozeně vám načnu k jídlu další láhev mého beaujolais."

"Jste velmi laskav. Holoubci znějí opravdu lákavě. Povězte mi ale jednu věc. Všiml jsem si, že všechny vaše speciality mají velmi zvláštní jména. Předpokládám, že každé to jméno má nějaký význam..."

"Ale jistě, ""monsieur,""" přerušil mě vážně. "Když člověk vymyslí nové jídlo, je podle mne nanejvýš vhodné, aby jeho název připomínal okolnosti, za kterých vznikalo. Vezměte si například ty holoubky. Vymyslel jsem si tenhle pokrm, když moje žena čekala první dítě. Víte přece, jaké podivně legrační chutě ženy v takovém období mají, ne? No a u mé ženy se projevila vášeň pro estragon a holoubata. ""Enfin!"" Bylo tedy mojí povinností vymyslet jídlo, které by nejen nasýtilo mou manželku a mé budoucí dítě, ale které by zároveň uspokojilo náročný vkus nádherné a útlocitné ženy. Tak jsem pro Marii Theresu vymyslel tuhle úpravu holoubat. Marie Theresa je jméno mé manželky."

"To je ohromný nápad," souhlasil jsem. "Začnu to dělat jako vy. Víte, já taky tak trochu vařím a mockrát už mě napadlo, kolik báječných jídel má hrozně nudná jména."

"To je pravda. Nevidím jediný důvod, proč by představitost měla zůstat stranou. Ať už při přípravě pokrmů, nebo při výběru jejich názvů."

Chvíli jsem důkladně studoval jídelní lístek.

"Myslím," řekl jsem nakonec, "že si dám jako hlavní chod vaše 'Holoubky pro Marii Theresu'. Jako předkrm bych si představoval 'Paštiku na rozloučenou s Albertem Henrim Périgordem'. Na závěr nějaký sýr a pak nejspíš 'Koláč s lesními jahodami pro potěchu Sophie Clemanceau'."

"To je obdivuhodný výběr, ""monsieur,"" přikývl a zvedl se. "Dejte si ještě víno. Já jen zajdu říct ženě, co si budete přát. Hned se vrátím a budu vám vyprávět, jak jsme získali tu hvězdičku."

Odešel do hotelu a za chvíli se objevil s miskou oliv a talířem vynikajícího sýrového pečiva.

"Ano, ""monsieur,""" zamyslel se. Pomalu se posadil na židli, napil se vína a začal hovořit tónem zkušeného vypravěče. "To, že jsme získali hvězdičku, považuji za malý zázrak. A jsem si jistý, že mi dáte za pravdu, až vám povím celý ten příběh. Všechno se to stalo samozřejmě velmi dávno, před první světovou válkou, protože, jak jste si jistě všiml, ačkoli jsem statný muž, rozhodně už nejsem žádný mladík."

"Tenkrát jsem byl tak trochu umělec, i když neúspěšný. Dodneška ještě občas zkouším malovat oleje nebo akvarely, ale dávno jsem zjistil, že mým pravým uměleckým oborem je kuchyně. Avšak tehdy jsem se snažil vydělat si sem tam pár franků neformálními portréty a všelijakými dalšími obrázky. Většinou jsem se tím

sice neužil, ale líbilo se mi putovat po Francii, a když nikdo nekupoval mé obrazy, dělal jsem každou práci, která se nabízela. Spravoval jsem silnice, sbíral hrozny a třešně a svého času jsem dokonce pěstoval šneky."

"No a jednoho jara, přibližně ve stejné době, jako je teď, mě moje toulky zavedly do téhle vesničky. Jistě si dovedete představit, jak úchvatně zdejší krajina vypadala. Ty krásné barvy a scenérie mě úplně okouzly. Napadlo mě, že kdybych tady v okolí mohl chvíli zůstat, určitě bych dokázal namalovat opravdu pozoruhodné obrazy. Ale jako vždy jsem neměl žádné peníze, a tak jsem si nejdříve musel najít práci. Můžete mi věřit, že v takhle malé vesničce byly příležitosti k práci vzácné asi jako husa s pěti játry."

Povzdechl si a zadumaně se napil vína. Pak pokračoval: "Tady ve vsi bydlel jeden muž, který si mě oblíbil, a ten promluvil s majitelem tohoto hotelu. Řekl mi, že zná jednoho příjemného mládence, který by u něj v kuchyni rád získal místo sluhy. Majitel, dost zvláštní chlapík, se jmenoval Jean Jacques Morceau. Byl to malý, svědomitý tloušťák, který často kvůli hloupostem propadal hysterii. Až byste si někdy myslel, že to není mužský, ale spíš stará pann. Jenomže, "monsieur", tenhle Morceau vařil jako anděl! Ujišťuji vás, že některé z jeho pokrmů opravdu chutnaly, jako by byly seslány přímo z ráje s laskavým svolením "le bon Dieu"."

"Morceauovy těstoviny byly hebouké jako pavučinka, jeho omáčky vám svou lahodností omámily každou buňku v ústech a byly aromatictější než všechny nejvoňavější květiny na světě. Uměl připravit skvělou omeletu z račích ocásků, jemně sekaného fenyklu a ořechů. Byl to tak kouzelný výtvar, že jsem viděl muže, kterým tekyl po tvářích sly dojetí, když tuhle omeletu jedl. Dělal vinnou omáčku, v níž mírně povařil ústřice a chřest. Výsledek byl doslova božský, takže jen trochu citlivější člověk klidně mohl omdlít potěšením už při prvním soustu. Kachnu nadíval směsí z rýže, ananasu a bílých lanýžů naložených v brandy. Tahle nádivka vám v ústech rozehrála celou symfonii chutí. Byl to hotový koncert. Zkrátka, "monsieur", Morceau byl gastronomický génius. Vynalézavý jako Leonardo da Vinci, osobitý jako Rembrandt, prostě učiněný Shakespeare kulinářského umění."

Starý muž se odmlčel, napil se vína, dal si do úst olivu a decentně vyplivl pecku do blízkého záhonu.

"Měl také dceru, nejkrásnější ženu, jakou jsem kdy v životě viděl, "monsieur". A ta byla příčinou všech potíží. Jakmile jsem ji totiž jednou spatřil, měl jsem oči jen pro ni a jiné ženy mě nezajímaly. Žádná se jí nevyrovnala. Já, který jsem své pletky se ženami bral vždy lehkomyšlně (nebudu vám skrývat, že se mi ženy líbily a měl jsem u nich pozoruhodné úspěchy), já, ten veselý a přelétavý milenec, jsem se zamiloval tak hluboce, že jsem se choval jako tele, které ztratilo mámu. Úplně jsem přišel o rozum. Nebylo nic na světě, včetně vraždy, co bych neudělal, jen abych se s tou dívkou mohl oženit."

Zhluboka a procitěně si povzdechl, zvedl oči k nebi nad svou mladickou pošetilostí a znovu se napil. "Pracoval jsem tu rok a každý z těch tří set šedesáti pěti dní jsem byl čím dál tím víc zamilovaný. Ještě podivnější bylo, že ta dívka se do mě zamilovala také. Jenže byla jedináček, rozumíte, a tak měla zdědit hotel. Otec se díval na všechny její nápadníky s vážným podezřením, protože se bál, aby se snad nechtěli oženit spíš s hotelem než s dcerou, a to i přes její nepochybnou krásu. Oba jsme tedy dobře věděli, že jakýkoli pokus z mé strany požádat o její ruku by si Morceau špatně vyložil."

"Dlouho jsme to s tou dívkou probírali a bylo nám jasné, že jestli chceme něčeho dosáhnout, musíme postupovat opatrně. Tehdy jsem dostal ten skvělý nápad. Alespoň tenkrát mi skvělý připadal, ale později se ukázalo, že to bude mnohem složitější, než jsem si představoval."

Zapálil si cigaretu žlutou jako hořčice a nalil další víno. "V té době, "monsieur", firma Michelin, výrobce pneumatik, právě začala vydávat svého, nyní světově proslulého průvodce. A v něm se udělovaly hvězdičky za vynikající kuchyni. Jak víte, muž od Michelina přijde inkognito do vašeho hotelu nebo restaurace a ochutná různé pokrmy z vaší kuchyně. Vy se však o tom, že vás takhle p'rověřoval, dozvíte, až když je po všem. Je tedy nutné držet si pořád vysoký standard, rozumíte? Nikdy si totiž nemůžete být jistý, zda se mezi vašimi zákazníky neskrývá muž od Michelina."

"Jean Jacques Morceau věděl, že vaří jako anděl, ale byl také přesvědčený, že jeho hotel je příliš vzdálený od hlavních silnic a těžko si ho tedy někdo od Michelina všimne. Ten člověk se z toho mohl zbláznit. Věděl, že by měl hvězdičku

dostat, ale zároveň si byl jistý, že nikdy žádnou nezíská. Nedokázal mluvit o ničem jiném. Tato strašná posedlost ho pronásledovala po celý život. Při pouhé zmínce o průvodci Michelin vybuchl v hysterický záchvat vzteku a začal házet věcmi. Je to pravda, "monsieur", a vlastní oči jsem ho viděl hodit na stěnu v kuchyni "Bombe Surprise" a "Turkey en Cocotte". Pro něj bylo jistě hrozné, že trpěl takovou šírající vášní, ale mým účelům to pozoruhodně posloužilo. Víte, řekl jsem mu, že jsem se od svého strýce dozvěděl (samozřejmě ve vší tajnosti), že byl právě jmenován do služeb Michelinova průvodce."

"A bylo tomu tak?" zeptal jsem se.

Starý muž si položil ukazovák na nos a zavřel jedno oko.

"Samozřejmě, že ne," odpověděl. "Ve skutečnosti jsem žádného strýce neměl."

"Jaký to mělo smysl?" nechápal jsem.

"Jenom počkejte, "monsieur", až vám odhalím celý svůj tehdejší plán. Když jsem to Morceauovi sdělil, byl přirozeně úplně bez sebe vzrušení, což jsem předpokládal. Ze všech sil se mě snažil přesvědčit, abych strýce pozval, ať přijede k nám do hotelu. Nejdřív jsem tvrdil, že by to nebylo etické a že nemohu od svého strýce něco takového očekávat. Tak to šlo asi týden. Pak, když už Morceau doslova šlel, trochu jsem ustoupil. Řekl jsem, že i kdybych strýce přemluvil, aby přijel, nemohu zaručit, že by hotelu udělil hvězdičku. Morceau prohlásil, že to zcela chápe a chce jen jediné - dostat šanci předvést své kuchařské umění. Tvářil jsem se dost pochybovačně a pár dnů jsem ho ještě napínal jako na skřipci. Potom jsem mu sdělil, že jsem zamilovaný do jeho dcery a ona do mě a že pokud nám dovolí, abychom se zasnoubili, tak strýce pozvu. Nedovedete si ani představit, jaký z toho dostal hysterický záchvat. Čerstvý "tarte aux pommes" mě minul jenom o vlásek. Po zbytek toho dne jsem se už neopovážil v kuchyni objevit. Avšak, jak jsem předpokládal, jeho posedlost hvězdičkou byla příliš silná. Následujícího dne velice neochotně souhlasil, abychom se zasnoubili. Den poté jsem jeho dceři navlékl zásnubní prsten a odjel do Paříže navštívit svého strýce."

"Ale povídal jste, že jste žádného strýce neměl," protestoval jsem.

"Ne, "monsieur", skutečného strýce jsem neměl, ale měl jsem za něj náhradu, svého starého přítele, Alberta Henriho Périgorda. Byl černou ovčí jedné zámožné rodiny a žil v podkrovním bytě na levném břehu Seiny. Trochu maloval, ale hlavně žil z všelijakých podezřelých kšeftů a snad i podvodů. Měl však jednu vlastnost, který se mi náramně hodila: Byl to velmi aristokratický a povýšenecký člověk. Navíc toho věděl spoustu o jídle a pití, což se naučil od svého otce, který byl tak trochu gurmán. A konečně - byl nesmírně tlustý - očekával byste, že muž od Michelina bude vypadat přesně takhle. Dokázal jíst a pít víc než jakýkoli jiný člověk, kterého jsem kdy v životě potkal. Hltal jídlo tak, jako velryby polykají garnáty."

"Odjel jsem tedy do Paříže a zašel do bytu Alberta Henriho. Našel jsem ho jako obvykle bez jediného sou v kapse a (což bylo neméně obvyklé) hladového jako vlka. Vzal jsem ho na oběd a nastínil mu svůj plán. Vysvětlil jsem mu, že chci, aby sem na týden přijel, vydával se za mého strýce a pak se vrátil do Paříže. Odtamtud měl potom Morceauovi napsat zdvořilý dopis, ve kterém by mu sdělil, že s hvězdičkou udělá, co bude v jeho silách, ale že nic nemůže slíbit, protože konečné rozhodnutí nezáleží na něm. On může pouze doporučit."

"Nemusím vám ani říkat, jak byl Albert Henri okouzlen myšlenkou na týdenní pobyt na venkově, kde bude moci sníst tolik jídla, kolik dokáže. Navíc jídla připravovaného takovým kulinářským géniem, jakým byl Morceau. Poslal jsem tedy Morceauovi telegram, že strýc na týden přijede, a pak jsme se s Albertem Henrim vydali na bleší trh, abychom mu sehnali nějaké nobl oblečení, protože musel vpadat jako zámožný člověk. Povím vám, že to nebylo jednoduché, "monsieur", protože Albert Henri vážil nejméně sto kilo. Ale nakonec se nám podařilo něco vybrat a tohle oblečení ve spojení s aristokratickým chováním udělalo z Alberta Henriho každyčným coulem muže od Michelina, za kterého měl být považován."

"Když jsme přijeli sem, našli jsme mého budoucího tchána ve stavu hysterického rozjaření. Jednal s Albertem Henrim jako s králem. Varoval jsem Morceaua, aby se v žádném případě před mým strýcem nezmiňoval, že ví o tom, že je od Michelina, a upozornil jsem Alberta Henriho, aby ani on o tom nemluvil."

"Byla to radost, "monsieur", vidět je spolu. Čím víc Morceau Albertovi Henrimu podlézal, tím byl Albert Henri povýšenější a nepřístupnější. A čím byl nepřístupnější, tím víc mu Morceau podlézal. Můj budoucí tchán dělal

neuvěřitelné věci, aby si zajistil úspěch. Kuchyň byla vydrbaná, až se každý měděný kotlík a pánev leskly jako letní úplněk. Spíží úplně přetékala veškerým možným ovocem a zeleninou, kašdickým druhem masa a zvěřiny. Můj budoucí tchán navíc udělal neuvěřitelně drahé opatření pro případ, že by zjistil, že nemá nezbytné přísady k tomu, aby uspokojil každý rozmar 'Muže od Michelina'. Najal si auto s řidičem, který byl připravený kdykoli co nejrychleji vyrazit do nejbližšího města obstarat vše, co by si snad vznešený host mohl přát."

Starý muž se odmlčel, zasmál se při té vzpomínce a napil se vína. "Nikdy jsem, ""monsieur"", neviděl nikoho takhle vyvářet, ani jsem nikdy neviděl, že by se někdo takhle cpal. Geniální kuchař Morceau překonával sám sebe a jídla, která vycházela z kuchyně, byla tak složitá, nádherně vyvážená, tak lahodné chuti a dokonalého aróma, jako nic z toho, co vytvořil kdy předtím. Samozřejmě, že ani Albert nezůstával pozadu a jeho velkolepá schopnost přejídat se jen rozkvétala. Ti dva, ""monsieur"", připomínali dvě bojující armády. Čím byly pokrmy lahodnější, tím více chodů si Albert Henri při každém jídle dával, až dosáhl počtu šesti nebo sedmi. A to samozřejmě nepočítám desert ani sýr."

"Jestliže toto obžerství, splachované řekami vína, bylo herkulovským úkolem, příprava potravy vyžadovala neméně gigantické úsilí. Nikdy jsem tak tvrdě nepracoval, přestože jsme přibrali do kuchyně tři sluhy, aby pomáhali se zeleninou a tak dále. Morceau si počínal jako blázen: tančil po kuchyni jako derviš, ječel rozkazy, krájel, míchal, ochutnával a občas celý ufuněný zaběhl do jídelny, aby se podíval na Alberta Henriho, jak do sebe láduje jídlo v tak úžasném množství, že člověk nemohl uvěřit vlastním očím. Při jediném slovu chvály z úst Alberta Henriho Morceau zrudnul radostí a traskem letěl do kuchyně, aby se s novým nadšením vrhl do přípravy dalšího pokrmu, ještě báječnějšího, než byl ten poslední."

"Ujišťuji vás, ""monsieur"", že když uvařil svou verzi ""Lièvre Royale"" - jejíž příprava trvala dva dny - byla vůně tohot pokrmu tak silná, že ji bylo cítit až ve vsi, a všichni vesničané do jednoho muže se tu shromáždili, aby jen stáli na zahradě a využívali privilegia ""nasávat"" onu nádhernou vůni. Právě tehdy, když tato horečná aktivita dostoupila svého vrcholu a když se zdálo, že gargantuovský apetit Alberta Henriho roste každým jídlem, Albert Henri povstal (právě dojedl husí škvarky neuvěřitelné chuti a vůně), aby připil zapýřenému Morceauovi... a padl mrtev k zemi."

Starý muž se opřel a díval se s uspokojením na můj výraz.

"Proboha!" zvolal jsem. "A co jste udělali potom?"

""Patron"" zvážněl a pohládl si bradu.

"Nebudu vám zatajovat vážnost celé situace, ""monsieur,""" pokračoval. "Vezměte si, jaké to mohlo mít následky. Kdybychom zavolali doktora, vedlo by to nakonec k odhalení, že Albert Henri ""nebyl"" mužem od Michelina. Morceau by pak určitě zrušil zasnoubení. A tenkrát děti poslouchaly své rodiče, obzvláště dívky. To jsem nemohl připustit. Naštěstí jsme v tu chvíli, kdy se Albert Henri skácel k zemi, byli v místnosti pouze já a můj budoucí tchán. Musel jsem rychle něco vymyslet. Jistě si umíte představit, že když Morceau zjistí, že Albert Henri je mrtvý stejně jako šance získat hvězdičku, propadl hysterickému žalu. Záměrně jsem ho upozornil na hrůzu celé situace: on svým kulinářským uměním ""vlastně zabil muže od Michelina"". Jestliže tedy chce mít vůbec někdy nějakou naději, aby se o něm v Michelinu vyskytla třeba jen zmínka, o získání hvězdičky ani nemluvě, musí být tato strašná skutečnost před společností Michelin za každou cenu zatajena."

"Dokonce i ve stavu, v jakém se nalézal - uprostřed hysterického pláče, pochopil, že mluvím rozumně. Úpěnlivě mě prosil, ať mu poradím, co tedy uděláme. ""Mon Dieu"", přede jsem mu nemohl říct, že stejně jako on vůbec nevím, co si počít. Musel jsem ale převzít iniciativu, jinak by všechno dopadlo špatně."

"Poručil jsem mu, aby si nejdřív osušil oči a ovládl se, pak aby šel do kuchyně a poslal svou dceru do pokoje s tím, že je jistě přepravovaná (což byla naprosto pravda). Dále jsem mu řekl, ať pošle pomocníky z kuchyně domů s vysvětlením, že monsieur Alberta Henriho Pérogorda bolí hlava a musel si jít odpočinout do postele. A ať za žádnou cenu nikoho nepouští do jídelny."

"Trochu jsem ho upravil - ve výbuchu zármutku si totiž strhl šéfkuchařskou čepici, dupal po ní a dokonce mrštil o zeď láhvi vynikajícího vína, takže se dost pocákal. Teprve potom jsem ho poslal do kuchyně. Pak jsem odtáhl mrtvolu Alberta Henriho z jídelny do sklepa, který byl velmi chladný. Ukládali jsme do

něj víno, zvěřinu a drůbez. Vrátil jsem se nahrou a zjistil, že Morceau udělal všechno podle mých pokynů, takže jsme si mohli na chvíli dodechnout."

"Morceau začal projevovat příznaky naprostého vyčerpání a já věděl, že jestli ho něčím nezaměstnám, tak se určitě zhroutí. Otevřel jsem láhev šampaňského a přinutil ho, aby se napil. Víno na něj mělo otupující účinek, takže se za chvíli zcela uklidnil. Sedeli jsme tam, "monsieur", jako dva zločinci a přemýšleli jsme, jak se zbavit mrtvol, která váží přes metr. Byla to dost morbidní debata, to mi věřte."

"Morceau chtěl počkat, až bude tma, pak zapřáhnout poníka a odvézt Alberta Henriho do nějakého vzdáleného močálu v lese, hodně kolometrů od vesnice. S tím jsem nesouhlasil, protože kdyby někdo mrtvolu "objevil", lidé ze vsi, kteří věděli o přítomnosti Alberta Henriho v hotelu, by se divili, jak se jeho tělo mohlo ocitnout tak daleko. A to by na Morceaua okamžitě vrhlo podezření. Znovu jsem mu opakoval: Copak chce být znám po celé Francii jako šéfkuchař, který svými pokrmy zabil muže od Michelina? Opět propukl v pláč a tvrdil, že kdyby se o něm tohle říkalo, tak by musel spáchat sebevraždu."

"Vysvětlil jsem mu, že si musíme počínat chytře a zbavit se mrtvol nějakým bezpečnějším způsobem. Řekl jsem mu, že můj 'strýc' nebyl ženatý a měl jen malý okruh známých, takže by jeho zmizení nemělo vzbudit přehnaný rozruch. To byla skutečně pravda. Albert Henri měl opravdu velmi málo přátel, protože byl naprosto nespolehlivý a nedůvěryhodný. Věděl jsem, že každý v Paříži bude jeho zmizení brát spíš jako radostnou událost, než jako něco nepřirozeného. Tohle jsem však Morceauovi mohl těžko říct. Abych ho uklidnil, slíbil jsem, že přes noc něco vymyslím. Ale povím vám, že jsem byl s rozumem v koncích."

V tu chvíli se u stolu objevil číšník a oznámil mi, že má večeře je připravena.

"Výborně, výborně," zahlaholil starý muž. "Nebudme to odkládat. Pojdte, "monsieur". Dovolte, abych vás doprovodil do jídelny."

Zvedl se a zavedl mě do hotelu, do malé, ale krásně zařízené jídelny. Ukázal na židli a já jsem se posadil. Přišel číšník s košíčkem chleba a velkým talířem paštiky. Náhle jsem si něco uvědomil.

"Povězte mi," obrátil jsem se na "patrona", "tahle 'Paštika na rozloučenou s Albertem Henrim Périgordem' je tedy pojmenovaná po vašem příteli?"

"Jistě, "monsieur,"" odpověděl muž. "To bylo to "nejmenší", co jsem pro něj mohl udělat."

Ukročil jsem si plátek paštiky, dal ho na kousek chleba a vložil do úst. Bylo to neuvěřitelně chutné.

"To je skvostné, "patrone", báječná paštika. Váš přítel by byl pyšný, že jste ji pojmenoval po něm."

"Děkuji, "monsieur,"" řekl s úklonou.

"Ale poslyšte," pokračoval jsem, "nedokončil jste váš příběh. Nenapínejte mě... Co jste s tím mrtvým nakonec udělali?"

Muž se na mě zadíval, chvíli váhal, jako by se rozhodoval, má-li mi prozradit své tajemství nebo ne. Nakonec si povzdechl.

"Monsieur", udělali jsme to jediné, co se dalo... Jsem si jistý, že Albert Henri by si to tak přál."

"A co to bylo?" zeptal jsem se snad trochu hloupě.

"Udělali jsme z mého přítele paštiku, "monsieur". Je to trochu ironie, že právě za tuhle paštiku nám Michelin udělil hvězdičku, ale i tak jsme za ni byli moc vděční. "Bon appetit, monsieur." Spokojeně se usmál, otočil se a odešel do kuchyně.

ZRCADLO

Moji přátelé Paul a Marjorie Glenhamovi jsou zkrachovalí umělci, nebo spíš, abych se vyjádřil milosrdněji, oba jsou neúspěšní. Svůj neúspěch však snášejí radostně. Radostněji, než většina populárních umělců prožívá úspěch. Díky tomu jsou velmi dobří společníci - proto je také navštěvuji, kdykoli se ocitnu ve Francii. Jejich starý, živelně přistavovaný statek v Provincii vždy ovládá zmatek a chaos. Pytle brambor, hromady sušeného koření, ošatky s česnekem a lesy sušené kukuřice zápasí o místo s ohyzdnými nedokončenými akvarely a oleji spáchanými Marjorií a podivnou neandrtálskou sochou z Paulovy dílny. Panuje tam nepořádek jako na trhu. Po domě se potulují kočky všech barev a zástupy psů, do irských vlčáků velikosti poníka až po starého anglického buldoka, který vydává

zvuky jako parní lokomotiva. Na stěnách visí ozdobné klece plné Marjoriiných harckých kanárů, kteří s neutuchajícím elánem zpívají bez ohledu na denní či noční dobu, takže neslyšíte vlastního slova. Dům je prosycen vřelou, přátelskou a hlučnou atmosférou, kterou mám moc rád.

Když jsem toho dne navečer přijel, byl jsem unavený, protože jsem měl za sebou dlouhou cestu. Paul se pokusil vyléčit tento můj stav koňskou dávkou horké brandy s citrónem. Byl jsem rád, že jsem na místě, neboť celou krajinu už půl hodiny jako velký černý plášť tíživě zahalovaly bouřkové mraky a mezi skalami se rozléhalo dunění hromů, připomínající rachot milionů kamenů padajících po dřevěném schodišti. Právě ve chvíli, kdy jsem dosáhl bezpečí teplé, hlučné kuchyně, tak provoněné Marjoriinými kulinářskými výtvoři, až se člověku sbíhaly sliny, spustil se prudký liják. Hluk deště dopadajícího na taškovou sřechu spolu s mohutnými úderými hromu, které otřásaly i pevnou kamennou budovou, probudily v kanárcích soutěživého ducha. Všichni naráz se pustili do zpěvu. Byla to ta nejhlučnější bouřka, jakou jsem kdy zažil.

"Dáme si ještě kapičku, hochu?" zeptal se Paul s nadějí.

"Ne, ne!" volala Marjorie přes klokotavý zpěv ptáků a řev bouře, "jídlo už je hotové a nebude dobré, když ho necháte vystydnout. Dejte si víno. Pojď se posadit, milý Gerry."

"Víno, víno, to je věc! Člověče, mám pro tebe něco moc zajímavého," řekl Paul a odešel do sklepa. Za chvíli se vrátil s plnou náručí láhví, které uctivě postavil na stůl vedle mě. "Objevil jsem speciální gigondas," pokračoval. "Skvělé víno. Učiněná brontosauří krev, kamaráde. Bude se báječně hodit k lanýžům i k té perličce, co pro nás Marjorie připravila."

Odzátkoval láhev a nalil mi temně rudé víno do poháru úctyhodných rozměrů. Měl pravdu. Víno vplulo do mých úst jako rudý samet, a když dosáhlo zadní části jazyka, vybuchlo jako ohňostroj. Jeho skvělá chuť mě ohromila.

"Dobré, co?" usmál se Paul, který pozoroval můj výraz. "Objevil jsem to v jednom malém sklípku poblíž Carpentrasu. Byl žhavý horký den a ten ""sklípek"" byl tak příjemný a chladný, že jsem tam na posezení vypil dvě láhve, než jsem si vůbec uvědomil, co dělám. Je to omamné víno, to teda ano. Když jsem pak vylezl na slunce, připadal jsem si, jako bych dostal palicí do hlavy. Marjorie musela řídit."

"Strašně jsem se styděla," poznamenala Marjorie a položila přede mě černého lanýže velikosti broskve ukrytého v křehkém a jako pírkem lehounkém závoji z křupavého hnědého těsta. "Zaplatil za víno, uklonil se ""patronovi"" a padl tváří na zem. ""Patron"" a jeho synové ho museli odnést do auta. Bylo to příšerné."

"Nesmysl," tvrdil Paul, ""patron"" byl nadšený. Přesně takovou poctu si to víno zaslouhovalo."

"To si myslíš ty," řekla Marjorie. "Pusť se do jídla, Gerry, než to vystyдне."

Zakrojil jsem do koule zlatého těsta a tím uvolnil vůni lanýže, ono lahodné aróma vlhkého podzimního lesa, v němž se snoubí milion vůní listí a pudy. Spolu s gigondas to byl skutečně pokrm pro bohy. Když jsme zaútočili na lanýže, zmlkli jsme a v místnosti se teď ozýval pouze hluk deště bubnujícího na sřechu, burácení hromů a téměř hysterický zpěv kanárů. Buldok, který se do mne z nějakého nejasného důvodu náhle a hluboce zamiloval, seděl u mé židle a upřeně mě pozoroval svýma hnědýma vypoulenými očima. Lehounce funěl a sípal.

"Skvostné, Marjorie," prohlásil jsem, když se mi na jazyku jako vločka sněhu rozplynul poslední kousek těsta. "Nevím, proč si vy dva neotevřete restauraci - s tvým kuchařským uměním a s Paulovým výběrem vím by se z vás hnedle sta jeden z těch podniků, co mají v Michelinu tři hvězdičky."

"Děkuju, zlato," usmála se Marjorie a upila vína, "ale já raději vařím pro pár gurmánů než pro davu žroutů."

"Má pravdu, to se nedá popřít," souhlasil Paul a s veselou bezstarostností rozylil víno jdo sklenic. Náhle se přímo nad námi ozvalo dlouhé a ohlušující zahřmění. Museli jsme přerušit hovor. Bylo to tak hrozivé a překvapivé dunění, že dokonce i kanárce, postrašení tím zvukem, docela zmlkli. Když hrom utichl, Marjorie mávala vidličkou na svého muže.

"Nesmíš zapomenout dát Gerryemu ten tvůj tentononc," podotkla.

"Tentononc?" zeptal se Paul zaraženě. "Jaký tentononc?"

"Vtdyť víš," pokračovala Marjorie netrpělivě, "ten tvůj tentononc... ten rukopis... Dnešní noc je pro takovou četbu jako stvořená."

"Aha, ten rukopis... ano," příkývl Paul nadšeně. "Tohle je ta ""pravá"" noc."

"Odmítám," protestoval jsem. "Tvé mizerné obrzy a sochy mi docela stačí. Ani mě nenapadne ještě číst tvé literární pokusy."

"Barbare!" okřikla mě Marjorie dobromyslně. "Abys věděl, nenapsal to Paul, ale někdo jiný."

"Myslím, že si to Gerry vůbec ""nezaslouží"" číst, když mluví o mém umění s takovým opovržením," řekl Paul. "Byla by toho pro něj škoda."

"Co je to za dílko?" zeptal jsem se.

"Je to velmi podivný rukopis. Objevil jsem ho..." začal Paul, ale Marjorie ho přerušila.

"Nepovídej mu o tom nic, nech ho, ať si to přečte. Můžu ti říct, Gerry, že ""já"" jsem z toho měla noční můry."

Když Marjorie servírovala porce perličky, kolem kterých se vznášela téměř hmatatelná vůně koření a česneku, Paul přešel do rohu kuchyně, kde se mezi dvěma pytlí brambor a soudkem vína tyčila vratká hromada knih, připomínající trosky nějakého hradu. Chvilí se mezi knihami hrabal, pak se vítězoslavně vynořil s tlustým, velmi ohmataným červeným zápisníkem a položil ho přede mě na stůl.

"Tady to je," pronesl s uspokojením. "Když jsem to četl, hned jsem si vzpomněl na tebe. Koupil jsem to se spoustou jiných knih z pozůstalosti doktora Lepître, bývalého vězeňského lékaře v Marseille. Nevím, co si o tom mám myslet. Jestli je to nějaký podvod nebo co..."

Otevřel jsem zápisník a na vnitřní straně desek jsem našel černé exlibris - tři cypřiše a sluneční hodiny, pod nimiž stálo gotickým písmem ""Ex libris Lepître. Převracel jsem stránky a všiml jsem si, že řádky jsou psány latinkou, jedním z nejnádhernejších a nejelegantnějších krasopisů, jaké jsme kdy viděl. Inkoust byl vybledlý, světle hnědý.

"Vyčítala jsem si, že jsem to četla v noci a nepočkala s tím aspoň do rána," poznamenala Marjorie a zachvěla se.

"Co to je? Nějaký horor?" zeptal jsem se zvědavě.

"No," zaváhal Paul, "ne tak docela. Starý Lepître je mrtvý, takže jsem o tom bohužel nemohl nic zjistit. Je to velmi podivný příběh. Hned jsem si vzpomněl na tebe, protože vím, že se zajímáš o okultismus a různé nevysvětlitelné jevy. Přečti si to a pak mi řekneš, co si o tom myslíš. Jestli budeš chtít, tak ti ten rukopis dám. Je docela zábavný."

"Já bych teda vůbec neřekla, že je zábavný," odporovala Marjorie. "Všechno, jenom to ne. Podle mě je to spíš strašlivé."

O pár hodin později, nasycený dobrým jídlem a osvěžený vínem, jsem si vzal obrovskou pečlivě udržovanou zlatou petrolejku a v jejím jemném narcisově žlutém světle jsem se vydal po schodech nahoru, do pokoje pro hosty, do obrovské postele s měkkými peřinami. Následoval mě buldok, který se v pokoji udýchaně posadil a pozoroval mě, jak se svlékám a uléhám. Pak se uvelebil vedle postele a s oduševnělým výrazem se na mě díval. Bouřka pokračovala s neztmenčenou silou. Hromy rachotily téměř nepřetržitě a oslepující světla blesků v krátkých intervalech ozařovala celou místnost. Upravil jsem knot lampy, přitáhl si ji blíž a s červeným zápisníkem v ruce jsem se pohodlně opřel o polštáře a začal číst. Text začínal bez předmluvy, bez úvodu.

16. března 1901 Marseille

Leží přede mnou celá noc, a protože vím, že přes všechna svá předsevzetí nebudu moci spát, napadlo mě, že bych mohl zkusit podrobně napsat, co se mi přihodilo. Bojím se, že to sice nebude působit příliš věrohodně, ale ukrátím si tak alespoň čas, než přijde svítání a s ním i mé vysvobození.

Nejdříve musím na vysvětlenou napsat pár slov o sobě a o svém vztahu ke Gideonovi de Teildras Villeraiovi, aby čtenář (najde-li se kdy nějaký) pochopil, jak jsem se ocitl ve Francii. Zabývám se obchodem s antikvárními knihami a mohu ve vši skromnosti prohlásit, že ve svém oboru patřím mezi největší odborníky. I kdy by možná bylo přesnější napsat, že jsem mezi ně ""patřil"". Jednou mě dokonce jeden z mých kolegů nazval, doufám spíš žertem než ze žárlivosti, lovcem literárních lanýžů, což je přídomek, který jse svým způsobem docela výstižný.

Mýma rukama prošlo více než sto soukromých knihoven a podařilo se mi učinit řadu důležitých objevů. Nalezl jsem například původní Gottschedův rukopis, vzácné Conradovo ilustrované vydání Bible, pět nezámych básní Williama Blakea - ty jsem objevil při prodeji jednoho nenápadného venkovského domu v

Midlands. Zasloužil jsem se také o mnoho dalších, menších, i když neméně uspokojujících objevů, jako bylo třeba autorem podepsané první vydání Alenky v říši divů, které jsem našel v kufru plném bezcenných knih a hraček v dětském pokoji na jedné faře v Shropshire, a autorský výtisk Portugalských sonetů, v němž bylo rukou vepsáno šestiverší podepsané Robertem i Elisabeth Browningovými.

Aby člověk dokázal najít takové věci na tak nepravděpodobných místech, musí být obdařen zvláštními schopnostmi, tak trochu jako proutkař. S tímto darem se buď narodíte nebo ne. Není to nic, co se dá získat, ačkoliv s léty praxe člověku zostří smysly a oči se stanou vnímavějšími. Ve volném čase také katalogizují menší významné knihovny, protože mi dělá nesmírnou radost prostě jen ""být"" mezi knihami. Pro mě je ticho knihovny, vůně knih a možnost dotýkat se jich totéž, co pro gurmána chuť a aroma pokrmů. Možná to bude znít podivně, ale v knihovně někdy dokáží vnímat myriády hlasů, jimiž ke mně jednotlivé svazky hovoří, a připadá mi, jako bych naslouchal velkolepému chóru, v němž zaznívá jedinečná harmonie vědění a krásy.

S Gideonem jsem se tedy přirozeně poprvé setkal díky své práci - v Sothebyho aukční síni. Vyhrabal jsem v jednom domě v Sussexu malou, ale dost zajímavou sbírku prvních vydání, a protože jsem byl zvědavý, kolik vynesou, osobně jsem se zúčastnil aukce. Během dražby jsem začal mít nepříjemný pocit, že mě někdo pozoruje. Rozhlédl jsem se, ale neviděl jsem nikoho, kdo by nevěnoval veškerou pozornost dražebníkovi. Přesto jsem se cítil čím dál tím nepříjemněji. Možná je to příliš silný výraz, ale začalo mi připadat, že mě někdo doslova provrtává pohledem.

Konečně se dav v aukční síni mírně rozestoupil a já odhalil, kdo to je. Byl to muž střední postavy s hezkým, ale trochu baculatým obličejem, velikánskýma temnýma a pronikavýma očima a delšími tmavými vlasy. Měl na sobě dobře střižený převlečník s perziánovým límcem, rukama v elegantních rukavičkách svíral aukční katalog a černý sametový klobouk se širokým okrajem. Upíral na mne své jiskrné jakoby cikánské oči. Když si však všiml, že se na něj dívám, zvláštní divokost jeho pohledu se zmírnila, neurčitě se pousmál a mírně pokývl hlavou, jako by uznal, že se nepatří, aby na mne takovým neslušným způsobem zíral. Pak se otočil, prodral se davem lidí a brzy mi zmizel z očí.

Nevím proč, ale tento nesmírný zájem ze strany cizího muže mě velice zneklidnil. Do takové míry, že jsem zbytku aukce nedokázal věnovat téměř žádnou pozornost a přinutil jsem se sledovat pouze prodej knih, o jejíž objev jsem se zasloužil. Vydělaly víc, než jsem předpokládal. Když aukce skončila, propletl jsem se davem ven na ulici.

Byl vlhký, sychravý únorový den. Ve vzduchu jsem cítil onen nepříjemný zápach kouře, který nevěstí nic jiného než mlhu a škrábe vás z něj v krku. Protože bylo tak nevlídno a navíc se zdálo, že by mohlo začít mrholit, mávl jsem na drožku. Patří mi jeden z věch vysokých úzkých domů v Smith Street, hned za King's Road. Zdědil jsem jej po matce a výborně mi vyhovuje. neleží sice v módní části města, ale je to dům dost velký pro starého mládence, který sbírá knihy. Za léta jsem si nastřádal malou, ale nesmírně vybranou knihovnu zaměřenou na rozličná témata, která mě zajímají: publikace o indickém umění, obzvláště miniaturách, nějaké starší přírodovědné spisy, nepočtený, ale vzácný soubor knih o okultismu, mnoho svazků o rostlinách a zahradách a pěknou sbírku prvních vydání současných romanopisců. Můj dům je jednoduše, avšak pohodlně zařízený. Nejsem bohatý, ale mám dost peněz pro své potřeby - potrpím si na dobrou kuchyni a vlastním rozumně zásobený vinný sklep.

Když jsem zaplatil drožku a vystoupil po schodech ke dveřím svého domu, všiml jsem si, že na město, přesně podle mých předpokladů, začíná padat mlha. Nedalo se již skoro dohlédnout na vzdálenější konec ulice. Bylo zřejmé, že z toho nakonec bude mlha hustá jako hrachová polévka, a měl jsem proto radost, že už jsem doma. Moje hospodyně, paní Manningová, zapálila v krbu v přijímacím pokoji oheň, který jasně a vesele plápolal. K mému oblíbenému křeslu položila jako obvykle bačkory (protože kdo si odpočine bez bačkor?) a na malý stolek naservírovala všechny rekvizity nezbytné k přípravě punče na zahřátí. Sundal jsem si kabát a klobouk a přešel se do bačkor.

Za chvíli se z kuchyně vynořila paní Manningová a zeptala se, jestli by mi nevadilo, kdyby už šla domů. Zdálo se totiž, že mlha stále houstne. Nechala mi prý v kuchyni polévku, řízek, pirohy s ledvinkami a jablečný moučník, večeri stačí jen přihřát. Řekl jsem, ať klidně jde, protože jsem se takto o sebe postaral sám už mnohokrát.

"Před chvílí vás tu hledal nějaký pán," oznámila mi ještě paní Manningová.

"Pán? Jak se jmenoval?" zeptal jsem se. Překvapilo mě, že se někdo za takového večera vydal na návštěvu.

"Neříkal, jak se jmenuje, pane, ale povídal, že přijde znovu."

Pomyslel jsem si, že to má s největší pravděpodobností cosi společného s knihovnou, kterou jsem právě katalogizoval, a víc jsem nad tím neuvažoval. Za chvíli se paní Manningová objevila znovu, už oblečená v plášti. Šel jsem s ní ke dveřím, pečlivě za ní zasunul závoru a pak jsem se vrátil ke svému nápoji a přívětivému teplu ohně. Můj kocour Neptun přiběhl ze studovny v prvním patře, kde byl umístěn jeho pohodlný košík. Mírně zamňoukal na přivítanou, ladně mi vyskočil do klína, chvíli se protahoval přední packy a pak se uvelebil, aby dřímал a snil. Usnul jsem, ukolébán ohněm, punčem a Neptunovým hlasitým předením. Musel jsem spát tvrdě, neboť když jsem se náhle vzbudil, nedokázal jsem si uvědomit, co mě ze spánku vytrhlo. Neptun se na mém klíně zvedl, protáhl se a zívł, jako by věděl, že ho za okamžik někdo vyruší. Chvíli jsem poslouchal, jestli se neozve nějaký zvuk, ale dům byl tichý. Už jsem si řekl, že to nejspíš zapraskaly rozpadající se uhlíky v krbu, když tu zaznělo naléhavé zaklepaní na dveře. Šel jsem ke vchodu a cestou napravoval škody, které spánek napáchal na mém upraveném zevnějšku. Narovnal jsem si límec a vázanku a uhladil si nepoddajné vlasy.

Rozsvítil jsem světlo v hale, odsunul závoru a otevřel dveře. Do haly se vplížily chuchvalce mlhy. Předě mnou stál ten divný muž s cikánskýma očima, který mne tak pronikavě sledoval u Sothebyho. Nyní byl oblečený v dobře střiženém smokingu a večerním plášti lemovaném červeným hedvábím. Na hlavě měl cylindr, jehož skvělý vzhled poněkud kazily drobné kapky vody, kterými jej poznamenala hustá nezdravě žlutá mlha, visící za mužovými zády jako divadelní opona. V ruce držel tenkou ebenovou špacírku s krásně vypracovanou zlatou rukojetí. Hůlka se mu jemně pohupovala mezi prsty jako kyvadlo. Když viděl, že jsem mu otevřel já a ne dveřník nebo služka, napřímil se a smekl klobouk.

"Dobrý večer," pozdravil a věnoval mi velice okouzlující úsměv, který odhalil pěkné, bílé a rovné zuby. Měl sympatický hlas. Chraplivý, avšak rytmický a zpěvný. Jeho přitažlivost zvyšoval lehký, ale znatelný francouzský přízvuk.

"Dobrý večer," odpověděl jsem překvapeně. Nechápal jsem, co po mně tento cizinec může chtít.

"Jste pan Letting... pan Petr Letting?" zeptal se.

"Ano."

Znovu se usmál, sundal si rukavici a napřáhl ke mně pěstěnou ruku, na níž se zatřpytil zlatý prsten s rudým opálem.

"Velice mě těší, že mám příležitost seznámit se s vámi, pane. Nedovedete si ani představit, jak jsem rád, že vás poznávám," řekl, když mi potřásal rukou. "Ze všeho nejdříve se vám však musím omluvit, že vás vyrušuji v tuto pozdní hodinu a za takové noci."

Přitáhl si plášť těsněji k tělu a pohlédl přes rameno na vlhkou žlutou mlhu, která se valila ulicí. Všiml jsem si toho a cítil jsem, že je mou povinností pozvat ho do domu a vyslechnout, kvůli jaké záležitosti vlastně přišel. Připadalo mi, že by se jen těžko slučovalo s dobrým chováním nechat ho za tak nepřívětivého počasí stát na schodech. Vešel do haly a já za ním zavřel dveře na závoru. Když jsem se otočil, zjistil jsem, že si už odložil klobouk, hůl i plášť. Stál v hale, mnul si ruce a s očekáváním se na mě díval.

"Pojďte, prosím, do přijímacího pokoje, pane..." tázavě jsem se odmlčel.

Po jeho tváři přeběhl zvláštní, dětsky upřímný a trochu rozmrzelý výraz. Pak na mne zkroušeně pohlédl.

"Drahý pane, můj drahý pane Lettingu. Chovám se nesmírně nezdvořile. Musíte si o mně myslet, že naprosto nedbám společenských mravů, když se za takové noci vnutím do vašeho domu a ani se neobtěžuji představit. Opravdu se hluboce omlouvám. Jsem Gideon de Teildras Villeraý."

"Těší mě," pronesl jsem zdvořile, ačkoliv se musím přiznat, že jsem byl trochu nervózní. Nechápal jsem, co může nějaký Francouz, nepochybně šlechtického původu, chtít od obyčejného obchodníka s antikvárními knihami. "Nechcete se posadit a dát si malé občerstvení... třeba trochu vína, nebo snad, když je taková sychravá noc, malou brandy?"

"Jste nesmírně laskavý a shovívavý," řekl s mírnou úklonou a stále se okouzlujícím způsobem usmíval. "Sklenici vína bych skutečně velice uvítal."

Uvedl jsem ho do přijímacího pokoje. Přešel ke krbu a zahříval si ruce nad ohněm. Splétal a zase rozplétal své štíhlé prsty, takže se opál jeho prstenu chvěl na bílé kůži jako kapka krve. Vybral jsem láhev skvělého margaux a přinesl ji do přijímacího pokoje s párem mých nejhezčích broušených sklenic. Můj návštěvník už opustil krb, stál u knihovny a v ruce držel jeden ze svazků. Když jsem vstoupil, vzhledl a knihu mi ukázal.

"To je světlý výtisk Elifase Leviho," prohlásil nadšeně. "A jakou tu máte nádhernou sbírku zaklínacích knih. Nevěděl jsem, že se zajímáte o okultismus."

"Vlastně ani ne," podotkl jsem a odzátkoval láhev. "Koneckonců žádný zdravý člověk nemůže věřit na čarodějnice, sabaty, zařikání, kouzla a čáry a podobné nesmysly. Ne, okulturní knihy pouze sbírám jako kuriozity, které mají cenu a v mnoha případech také nesmírně zábavný obsah."

"Zábavný?" podivil se a přistoupil ke mně, aby si vzal sklenici s vínem, kterou jsem mu podával. "Jak to myslíte, zábavný?"

"Vám snad nepřipadá zábavná představa, že dospělí muži po nocích mumlají ta hloupá zařikadla a celé hodiny čekají, jestli se nezjeví satan? Přiznám se, že já to považuji za velice zábavné."

"Já ne," řekl a pak, jako by se bál, že to mohlo působit jako příliš příkrá a snad i nezdvořilá odpověď, rychle pozdvihl sklenku a s úsměvem dodal: "Na vaše zdraví, pane Lettingu."

Napili jsme se. Chvíli převaloval víno na jazyku a potom zvedl obočí.

"Dovolte, abych vám složil poklonu. Tohle je opravdu vynikající margaux."

"Děkuji." Zalichotilo mi, že francouzský šlechtic schvaluje můj vkus. "Posaďte se, prosím, a vysvětlíte mi, co pro vás mohu udělat."

Elegantně se usadil do křesla, upil ze sklenice a zamyšleně se na mne zadíval. Když se tvářil vážně a mlčel, uvědomil jsem si znovu, jak veliké, temné a divoké jsou jeho oči. Jako by mnou pronikaly a dokázaly přečíst každou moji myšlenku. Měl jsem z nich velmi nepříjemný doje, to přinejmenším. Ale pak se usmál a v očích mu hned zaplálo čtveráctví, dobrosrdečnost a vlídnost.

"Obávám se, že můj nečekaný a pozdní příchod... za takové noci... musí i velmi obyčejné žádosti, se kterou jsem za vámi přišel, dodávat tajuplný nádech... Zkrátka, chtěl bych, abyste mi zkatologizoval knihovnu. Je to poměrně malá sbírka, ne více než dvanáct set svazků, jak se alesoon domnívám. Odkázala mi ji teta, když vloni zemřela. Jak už jsem řekl, je to jenom malá sbírka a já si ji zatím pouze zběžně prohlédl. Avšak věřím, že obsahuje nějaké vzácné a cenné kousky. Proto považuji za nutné nechat ji řádně zkatologizovat, což je opatření, které má ubohá teta nikdy nepodnikla. Neměla totiž v hlavě snad nic než piliny a troufám si tvrdit, že za celičkový svůj život knihu ani neotevřela. Vůbec vedla život zcela nedotčený sebemenším závanem kultury. Zdědila ty knihy po svém otci a ode dne, kdy se staly jejím majetkem, jim nevěnovala ani tu nejmenší pozornost. Knihovna je v hrozném nepořádku, svazky se tam povalují bez ladu a skladu a byl bych vám velice vděčný, kdybyste je jako odborník protřídil a uspořádal. Můj noční vpád do vašeho domu v takovém nečase si vynutily okolnosti. Zítřka brzy ráno se totiž musím vrátit do Francie. Toto byla má jediná šance, jak se s vámi setkat. Velice by mne potěšilo, kdybyste si našel čas a přijal mou nabídku."

"Bude mi ctí. Jsem vám zcela k službám," odpověděl jsem. Musím se přiznat, že pomyšlení na výlet do Francie bylo příjemné. "Zajímalo by mě však, proč jste si vybral právě mne, když je v Paříži tolik lidí, kteří by takovou práci uměli vykonat stejně, ne-li lépe."

"Myslím, že jste k sobě trochu nespravedlivý," usmál se můj návštěvník. "Musíte si být přece vědom, jaké skvělé pověsti se těšíte. Žádal jsem o radu spoustu lidí a zjistil jsem, že všichni spontánně navrhnou, abych se obrátil na vás. Z toho usuzuji, že pokud mou nabídku přijmete, budu mít vyhráno, drahý pane Lettingu."

Přiznávám, že jsem se začervenal. Neměl jsem důvod pochybovat o upřímnosti jeho slov. Bylo příjemné vědět, že si mne moji kolegové tak váží.

"Když byste si přál, abych začal?"

Rozpřáhl ruce a výmluvně pokrčil rameny.

"Nespíchám na to. Samozřejmě se přizpůsobím vašemu rozvrhu. Ale byl bych rád, kdybyste mohl začít třeba někdy na jaře. Údolí Loiry je v tuto roční dobu obzvláště krásné a není důvod, proč byste se nemohl vedle katalogizování knih věnovat také půvabům krajiny."

"Jaro by se mi výborně hodilo," řekl jsem a nalil další víno. "Vyhovoval by vám duben?"

"Skvěle," souhlasil. "Odhaduji, že práce by vám mohla trvat tak měsíc, ale zůstaňte, jak dlouho budete považovat za nutné. Mám slušně zásobený vinný sklep a šikovného kuchaře, takže o vás bude ve všech ohledech dobře postaráno."

Vzal jsem si diář a shodli jsme se, že nám oběma vyhovuje čtrnáctý duben. Můj návštěvník se zvedl k odchodu.

"Ještě vás chci požádat o jednu věc," dodal, když si přehodil plášť přes ramena. "Sám nejlépe vím, že mé jméno se obtížně pamatuje i vyslovuje. Pokud byste to tedy nepovažoval za troufalost, rád bych vám navrhl, abyste mi říkal Gideone. A směl bych já vám na oplátku říkat Petře?"

"Jistě," odpověděl jsem okamžitě se značnou úlevou, protože jméno de Teidras Villeraý opravdu patří mezi ta, na kterých si člověk snadno zláme jazyk.

Srdečně mi potřásl rukou a ještě jednou se omluvil, že mě vyrušil. Slíbil, že mi napíše přesně a do detailu, jak se ve Francii setkáme, a pak sebejistě odkráčel do vířící žluté mlhy. Brzy jsem ho ztratil z dohledu. Vrátil jsem se do vyhrátého a pohodlného přijímacího pokoje, dopil jsem láhev vína a přemítal o svém zvláštním návštěvníkovi. Čím více jsem na něj myslel, tím podivnější se mi celá záležitost jevila. například to, proč se na mne Gideon neobrátil, když mě poprvé spatřil v aukční síni? Tvrdil, že na uspořádání své knihovny nespěchá, a přesto mě navštívil pozdě v noci, jako by šlo o nějakou neodkladnou záležitost. Vždyť mi klidně mohl napsat. Nebo si snad myslel, že mě kouzlem své osobnosti přesvědčí, abych přijal zakázku, kterou bych třeba jinak odmítl?

Ten muž jako by měl dvě tváře. Jak jsem již řekl, když se zrovna neusmíval a mlčel, jeho oči hleděly tak hrozivě a pronikavě, že mě to zneklidňovalo a naplňovalo pocitem antipatie. Ale když se usmál, v očích mu zajiskřilo veselí, a když potom promluvil chraplavým melodickým hlasem, proti mé vůli mne okouzloval. Pomyslel jsem si, že je to dost zvláštní osobnost, a rozhodl jsem se, že než se vydám do Francie, pokusím se o něm zjistit víc. Po těchto úvahách jsem zamířil do kuchyně; hladový Neptun utíkal přede mnou. Dali jsme si pozdní večeři.

Za pár dní jsem na jedné aukci narazil na svého starého přítele Edwarda Mallenera. Během dražby jsem se ho mimochodem zeptal, jestli nezná Gideona. Upřeně se na mne zadíval přes obroučky svých brýlí.

"Gideon de Teildras Villeraý?" zeptal se. "Myslíš toho hraběte... synovce starého markýze de Teildras Villeraý?"

"Neříkal mi, jestli je zrovna hrabě, ale počítám, že to bude on. Víš o něm něco?"

"Až skončí dražba, zajdeme si na skleničku a já ti všechno povím," slíbil Edward. "Je to taková velmi zvláštní rodina... alespoň markýz je nesmírně podivný člověk."

Po dražbě jsme se odebrali do blízké restaurace a Edward mi nad skleničkou vyprávěl, co ví o Gideonovi. Ukázalo se, že před mnoha lety markýz de Teildras Villeraý Edwarda požádal (tak jako Gideon požádal mě), aby přijel do Francie a uspořádal a ocenil jeho rozsáhlou knihovnu. Edward zakázku přijal a vadal se do markýzova domu v Gorge du Tarn.

"Znáš tuhle část Francie?" zeptal se mě Edward.

"Vůbec nikdy jsem ve Francii nebyl," přiznal jsem se.

"Je to opuštěný kraj. Dům stojí v divoké a odlehlé končině. Je to drsná, nevlídná země, s velkými skalisky, hlubokými ponurými roklemi, vodopády a prudkými bystřinami; trochu se podobá kresbám Gustava Dorého k Dantovu Peklu."

Edward se odmlčel, napil se zamyšleně ze své sklenky a pak se věnoval zapalování doutníku. Když se doutník konečně uspokojivě rozhořel, pokračoval dál: "V domě žili kromě tří sluhů (což se mi zdálo dost málo na takové velké síldo) pouze markýz a jeho synovec. To byl, jak se alespoň domnívám, tvůj noční návštěvník. Markýz mi připadal, řečeno bez obalu, nanejvýš nesympatický. Muselo mu táhnout na pětadesát a měl nesmírně zlou, potměšilou tvář a úlisné chování, které zřejmě považoval za okouzlující. Tomu chlapci mohlo tehdy být tak čtrnáct. Měl velké tmavé oči a bledou pleť. Byl to inteligentní hoch a na svůj věk se choval velmi dospěle. Zdálo se mi však, a dělalo mi to trochu starost, že má pořád z něčeho hrůzu. Přišlo mi, že se strašně bojí svého strýce."

"První noc, po večeři, která mi připadala dost skromná a na francouzské poměry nepříliš chutná, jsem šel brzy spát, protože jsem byl vyčerpaný po cestě. Jídelna byla náhodou přímo pod mou ložnicí, takže ačkoliv přesně nevím, co se dole mezi nimi odehrálo, slyšel jsem dost, abych pochopil, že se stařec ze všech

sil snaží svého synovce přimět k nějakému činu. Hochovi se to zjevně příčilo. Vášnivě odmítal svému strýci vyhovět. Hádka nějakou dobu pokračovala, markýtvův hlas nabýval na síle a byl čím dál tím rozzlobenější. Náhle se ozvalo vrznutí židle. Hoch vstal a začal křičet, opravdu, milý Petře, křičel na svého strýce: 'Ne, ne! Nenechám se zničit, abys ty mohl žít... Nenávídím tě!' Rozuměl jsem těm slovům docela jasně a užasl jsem, že něco podobného může vyslovit tak mladý chlapec. Pak jsem slyšel, jak se dveře jídelny otevřely a potom prudce zavřely. Chlapec zřejmě opustil místnost a běžel po schodech nahoru. Nakonec zase bouchly nějaké dveře, nejspíš od mladíkovy ložnice."

"Po krátké chvíli jsem usoudil, že markýz vstal od stolu a jde také nahoru. Zvuk jeho kroků byl nezaměnitelný, protože měl jednu nohu zmrzačenou, takže kráčel pomalu a výrazně kulhal. Levou nohu za sebou vlastně jenom táhl. Vystoupil po schodech a věř mi, že v tom jeho štrachavém příchodu bylo něco tak děsivého a zlého, že mi vlasy vstaly hrůzou na hlavě. Slyšel jsem, jak jde ke dveřím chlapcovy ložnice, otvírá je a vchází dovnitř. Dvakrát nebo třikrát zavolal chlapce jménem, měkce a vmlouvavě, ale s nepopsatelně hrozivým podtónem. Pak pronesl větu, kterou jsem nezachytil. Zavřel dveře pokoje a šouravě se odbelhal dlouhou chodbou do své ložnice."

"Vyhlédl jsem na chodbu. Z chlapcovy pokoje se ozýval tlumený pláč, jako by to ubohé dítě schovávalo hlavu pod polštář. Plakal tak dlouho, až mi to začalo dělat velkou starost. Chtěl jsem jít chlapce utiшит, ale pak mě napadlo, že bych ho asi uvedl do rozpaků. Navíc mi do toho nic nebylo. Celá ta situace se mi však vůbec nelíbila. Atmosféra toho domu byla poznamenaná něčím neblahým."

"Víš dobře, že nejsem pověřčivý, ale dlouho jsem nemohl usnout a přemýšlel jsem, jak v takovém dusném ovzduší vydržím dva nebo tři týdny, než dokončím práci, kterou jsem přijal. Naštěstí však zasáhl osud: hned druhý den ráno jsem dostal telegram se zprávou, že moje sestra vážně onemocněla, a tak jsem mohl zcela odůvodněně požádat markýze de Teildras Villeray, aby mě uvolnil. Velice neochotně a nezdvořile souhlasil."

"Když jsem čekal na bryčku, která mě měla odvézt na nádraží, rychle jsem si alespoň prohlédl rozsáhlou knihovnu. Protože ji tvořilo mnoho svazků, byla roztroušena po celém domě. Většina knih měla své místo v sále, jemuž markýz říkal 'velká galerie', v krásné dlouhé místnosti, která by nedělala ostudu žádnému z našich venkovských šlechtických sídel. Mezi policemi na knihy visela obrovská zrcadla. Vlastně celý ten dům byl plný zrcadel. Nepamatuji se, že bych někdy předtím navštívil dům s tolika zrcadly."

"Markýz měl skutečně vzácnou a velmi cennou sbírku knih. Převažovaly mezi nimi spisy na jedno z tvých oblíbených témat - okultismus. Během své letmé prohlídky jsem zaznamenal, že mezi jinými vlastní také velice zajímavé hebrejské rukopisy o čarodějnictví, originál "'Odhalení čarodějnic'" od Matthewa Hopkina a opravdu krásné vydání Deeova "'De Mirabilibus Naturae'". Jenže pak už přijel vůz a já se rozloučil a odjel."

"Můžu ti říct, milý příteli, že jsem nikdy v životě nebyl tak rád, že opouštím nějaký dům. Ten stařec byl zosobněné zlo, o tom jsem nepochyboval. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdybych zjistil, že se pokoušel praktikovat čarodějnictví a snažil se do svých špinavých záležitostí zaplést také synovce. Samozřejmě pro to nemám žádný důkaz, rozumíš. Představuji si, že markýz už je dnes mrtvý, a jestli ne, tak mu musí být přes devadesát. Pokud se týče toho hochy, později mi přátelé v Paříži vyprávěli, co se proslýchalo. Prý jeho soukromý život nebyl tak docela, jak se patří. Mluvílo se o jeho náklonnosti k jisté ženě pochybné pověsti, rozumíš, ale to je všechno vedlejší, protože, jak víš, milý příteli, cizinci mají na rozdíl od nás Angličanů jinou morálku. Je to jedna z mnoha věcí, které nás díkybohu odlišují od zbytku světa."

Edwardovo vyprávění jsem vyslechl s velkým zájmem a rozhodl jsem se, že se příležitostně Gideona na jeho strýce zeptám.

Plný příjmného očekávání jsem se připravoval na výlet do Francie. Čtrnáctého dubna jsem odjel vlakem do Doveru, odkud jsem podnikl jednotvárnou plavbu do Calais. Strávil jsem noc v Paříži, dopřál si radostí francouzské kuchyně a francouzského vína a následujícího dne jsem znovu nasedl do vlaku. Konečně jsem přijel na rušné nádraží v Tours. Gideon tam na mě čekal, jak slíbil. Zdálo se, že má skvělou náladu a vítal mě, jako bych byl jeho starý vzácný přítel. Přiznám se, že mi to zalichotilo. Poděkoval jsem mu, že mi přijel naproti, ale on jen mávl rukou.

"To nestojí za řeč, Petře. Nemám co na práci, jenom jíst, pít a tloustnout. Návštěva někoho takového, jako jste vy, je pro mě vzácným potěšením."

Před nádražím jsme nastoupili do pěkného kočáru, taženého dvěma krásnými hnědáky, a klusem jsme se vydali na cestu nádhernou, sluncem ozářenou krajinou, celou zelenou a zlatou.

Uháněli jsme asi hodinu po cestách, které se postupně zužovaly, až jsme už pouze zvlona projížděli mezi vysokými mezemi, obsypanými nejroztodivnějšími květy. Podél obou stran cesty rostly stromy, jejichž větve obalené nádherně zelenými jarními listy se nám splétaly nad hlavami. Občas se vysoká mez na okamžik snížila a já zahlédl mezi stromy stříbřitý záblesk Loiry. Uvědomil jsem si, že naše cesta vede stále podél řeky. Pak jsme minuli masívní kamenné sloupy s železnou bránou, která chránila vjezd k obrovskému a nesmírně nádhernému zámku ze zářivého růžového a žlutého kamene. Prohlížel jsem si zámek s obdivem, protože opravdu vypadal jako z pohádky. Gideon si toho všiml a usmál se.

"Doufám, milý Petře, že neočekáváte, že bydlím v něčem podobném. Jestli ano, pak jste odsouzen ke zklamání. Obávám se, že můj dům je ve srovnání s tímto kolosem úplně miniaturní. Ale pro mé potřeby je velký dost."

Odvětil jsem, že by mi nevadilo, ani kdyby bydlel ve chlévě. K plné spokojenosti mi stačilo, že jsem poprvé ve Francii, všude kolem sebe vidím tolik zajímavého a navíc mě očekává velmi příjemná práce.

Teprve večer, když se přes zelené louky táhly nafialovělé stíny stromů, jsme přijeli ke Gideonově sídlu, "'Château St Claire'". Sloupy vjezdové brány byly na vrcholcích ozdobené sovmi, vytesanými z kamene světle medové barvy. Všiml jsem si, že stejný motiv se objevuje i v umně tepaném mřížoví brány.

Vjeli jsme do zámeckého parku. Byl jsem překvapen. Krajina, kterou jsme až dosud projížděli, byla divoká a nespoutaná, s křovinami obsypanými květy a se zanedbanými loukami zarostlými vysokou hustou trávou. Park byl však nádherně upraven. Příjezdovou cestu lemovaly obrovité starobylé duby a kaštiny, ošlehané větrem, s kůrou silnou jako sloní kůže. každý měl obvod jako menší pokoj. Nedovedl jsem si ani představit, kolik stalení už tito velikáni chrání vjezd do zámku, ale mnoho z nich muselo být vzrostlými stromy už v dobách Shakespearova mládí. Zelený trávník pod nimi byl hladký jako sukno na kulečnickém stole, o což se zasloužilo stádo skvrnitých daňků, kteří se mírumilovně pásli v paprscích zapadajícího slunce. Když jsme je s klapotem míjeli, daňci prudce vztyčili hlavy s mohutným parožím a beze strachu se na nás dívali.

Za zeleným trávníkem jsem zahlédl řadu gigantických topolů a mezi nimi třpytící se Loiru. Pak alej odbočila od řeky a před námi se objevil zámek. Pravda, byl malý, jak Gideon říkal, ale dokonalý. Tak jako miniaturní bývají. Večerní slunce ozařovalo jeho světlé zdi barvy slámy a dodávalo jemnou a nádhernou patinu namodralé břidlicí na střeše a dvou věžičkách. Zámeček byl obklopen terasou z plochých kamenů, lemovanou širokým sloupkovým zábradlím, na němž trůnilo asi třicet pávů. Jejich skvostné ocasy visely až na krásné záhony pod terasou, které hýřily květinami stovek různých barev. Zdálo se, že květiny a ocasy pávů splývají. Takový pohled bral dech. Zastavili jsme u širokých schodů a komorník otevřel dveře kočáru. Gideon vyskočil, smekl klobouk, vysekl mi hlubokou úklonu a nezbedně se zasmál.

"Vítejte v "'Château St Claire'"."

Tak pro mě začaly tři nádherné týdny. Práce mne bavila a bydlet v tom miniaturním, ale dokonale zařízeném zámku byla doslova radost. Malinký park, který se klikatil podél břehu řeky, byl tak starostlivě udržovaný, že každický strom vyhlížel upraveně a učesaně, smaragdový trávník vypadal, jako by ho každé ráno někdo pečlivě vykartáčoval a třpytivé ocasy pávů, podobné skvostným orientálním výšivkám, zářily mezi mohutnými kmeny. Přičtu-li k tomu bohatý vinný sklípek a kuchyni, v níž vládl šéfkuchař připomínající červený balónek (jeho šikovné ruce dokázaly vykouzlit ty nejchutnější a nejvoňavější pokrmy), jistě uznáte, že jsem si připadal jen krůček od pozemského ráje.

Dopoledne jsem vždy trávil tříděním a zapisováním knih (a byla to velmi zajímavá sbírka). Každé odpoledne trval Gideon na tom, abychom si šli zaplavat, nebo se projeli po parku; vlastnil totiž malou stáj překrásných koní. Po večerech jsme sedávali na sluncem vyhřáté terase a povídali si. Naše konverzace byla srdečná a přátelská, bezesporu i díky báječnému jídlu a vínu.

Gideon se ukázal jako skvělý hostitel a vynikající vypravěč, navíc měl mimořádný talent k napodobování jiných lidí. To vše z něj dělalo nanejvýš

zábavného společníka. Nikdy se samozřejmě nedovím, jestli schválně vynakládal veškerý svůj šarm jenom proto, aby mne chytil do léčky. Rád bych si myslel, že tomu tak nebylo a že si mě a mou společnost upřímně oblíbil, i když teď už na tom stejně nezáleží. Buď jak buď, já jsem měl Gideonu den ode dne raději.

Jsem od přírody samotář a mám jen velmi malý okruh přátel; blízkých přátel, které vidám tak jednou nebo dvakrát do roka. Většinou dávám přednost samotě. Gideonova společnost na mne však měla mimořádný účinek. Začalo mi svítat, že jsem se možná až příliš uzavřel do sebe a žil jako poustevník. Také jsem si rychle uvědomil, že všichni moji dosavadní přátelé patří do jiné generace, že jsou mnohem starší než já. Gideon, pokud ho mohu počítat mezi své přátele (a to jsem v té době bezesporu dělal) byl přibližně v mém věku. Pod jeho vlivem jsem začal měnit své názory a rozvíjet se. Při jednom z našich večerních posezení na mne dlouze zamžoural skrz namodralý dým stoupající z tenkého doutníku, jenž svíral mezi zuby. Po chvíli prohlásil: "Petře, s vámi je jedna potíž. Hrozí vám, že se z vás stane šosák." Zasmál jsem se, ale když jsem to zvážil, uznal jsem, že má pravdu. Došlo mi také, že až přijde čas, kdy budu muset zámek opustit, budu Gideonovu veselou společnost velice postrádat. Patrně víc, než jsem byl ochoten přiznat i sám sobě.

Ve všech našich hovorech se Gideon zmiňoval o své velké rodině. Popisoval její členy s jemnou ironií, vyprávěl historky, které ilustrovaly hloupost a podivinství jeho příbuzných, ale nikdy o nich nemluvil zle, spíš s jakýmsi nestranným humorem. Zvláštní však bylo, že ani jednou nevzpomenul svého strýce markýze. Stalo se tak až jednoho večera. Seděli jsme venku na terase a pozorovali bílé sovy, které přes den spaly v dutinách dubů podél příjezdové cesty a nyní kroužily nad zeleným trávníkem a lovily. Pověděl jsem Gideonovi o jedné knize, která měla jít na podzim toho roku do dražby a která se podle mě dala koupit za takové dva tisíce liber. Šlo o významné dílo a připadalo mi, že by tuto knihu měl mít ve své knihovně, protože vhodně doplňovala jiné spisy, které k danému tématu vlastnil. Nemám pro něj tento svazek vydražit? Gideon se tiše zasmál a hodil nedopalek doutníku přes zábradlí do záhonu. Žhnoucí oharek vypadal jako velký rudý červ.

"Dva tisíce liber? Milý Petře, nejsem dost bohatý, abych si mohl dopřát něco takového. Bohužel. Kdyby ale zemřel můj strýc, to by byla jiná písnička."

"Váš strýc?" zeptal jsem se opatrně. "Nevěděl jsem, že máte nějaké strýce."

"Díkybohu jen jediného. Jenže naneštěstí má v rukou celý rodinný majetek. Ta stará bestie je nezníčitelná. Je mu jednadevadestá, a když jsem ho před rokem nebo dvěma viděl naposledy, nevypadal na víc než na padesát. Přestože se mě snaží přesvědčit o opaku, nevěřím, že je nesmrtelný. Jednoho dne ho ďábel jistě povolá do svého náručí. V ten šťastný okamžik zdědím velkou částku peněz a knihovnu, kterou mi budete, milý Petře, závidět i vy. Ale než ten den přijde, nemohu jen tak vzít a utratit dva tisíce liber za jedinou knihu. Čekání na velké dědictví je však únavná činnost a můj strýc je nechutný stejně jako celé toto konverzační téma. Takže si dejme ještě trochu vína a hovořme o něčem příjemnějším."

"Jestli je opravdu takový, pak se tedy dost liší od všech ostatních členů vaší rodiny, o kterých jste mi zatím vyprávěl," poznamenal jsem opatrně a doufal, že mi o svém odporném strýci poskytne víc informací.

Gideon chvíli mlčel.

"Ano, je to velký kontrast. Ale jako má každá vesnice svého svého idiota, tak každá rodina musí mít svou černou ovci nebo šílence."

"Ale prosím vás, Gidone," protestoval jsem. "To je jistě přehnaná kritika."

"Myslíte?" zeptal se a i v pološeru bylo vidět, jak se mu tvář zaleskla potem. "Tak vy se domníváte, že jsem ke svému drahému příbuznému příliš kritický? Pak jste nejspíš neměl to potěšení seznámit se s ním, nebo se pletu?"

"Ne," odpověděl jsem, polekaný zuřivostí a hořkostí v Gideonově hlase. Mrzelo mne, že jsem to téma nenechal odeznít. Zdálo se, že ho to velice rozrušilo.

"Po matčině smrti jsem musel u svého drahého strýce velice dlouho bydlet. Až do té doby, než jsem zdědil skromnou částku, kterou mi odkázal otec. Teprve pak jsem se strýce zbavil. Deset let jsme žil v očištění s tou zákeřnou bestií. A za těch deset let neuplynul den, abych nebyl k smrti vyděšený. Slovy se ani nedá popsat, jak je to zlý člověk. Chce-li dosáhnout svých cílů, nic ho nezastaví."

Jestli se po světě potuluje satan převlečený za člověka, pak jistě přebývá v hnusném těle mého strýce."

Prudce vyskočil a odešel do domu. Byl jsem zmatený a poplašený zuřivostí, s jakou hovořil. Nevěděl jsem, jestli nemám jít za ním. Za chvíli se však vrátil a nesl podnos s karafou brandy a dvěma sklenicemi. Posadil se a oběma nám pořádně nalil.

"Milý Petře, musím se vám omluvit za ten teatrální výstup. Obtěžoval jsem vás řečmi, které by se spíš než na tuto terasu hodily do nějakého divadelního hororu." Pokrčil rameny a podal mi sklenici. "Vždy, když mluvím o svém odporném strýci, má to na mě bohužel takovýhle účinek. Kdysi dávno jsme se dokonce bál, že se zmocnil mé duše... víte přece, jaké hloupé nápady děti mívají. Z toho jsem sice už dávno vyrostl, ale pořád, jak vidíte, mě hrozně rozčiluje třeba jen zmínka o něm. Takže se pojďme napít a povídejme si o jiných věcech."

Z celého srdce jsme souhlasil a několik dalších hodin jsme strávili v příjemném rozhovoru. Právě tuto noc (a bylo to za celý můj pobyt jedinkrát) však Gideon odcházel do ložnice přio opilý. Dával jsem si to za vinu. Připadalo mi, že kdybych netrval na tom, aby mluvil o svém strýci, který tak hluboce a krutě poranil jeho duši, nic podobného by se nestalo.

Během následujících čtyř let jsem Gideona dobře poznal. Jezdil mě navštěvovat, kdykoliv se octl v Anglii, a já jsem prožil několik dalších radostných dovolených v "'Château St Claire'". Pak jsem od něj půl roku nedostal žádnou zprávu. Mohl jsem se jen dohadovat, že ho zachvátilo to, co nazýval 'cestovní nemoc', a že odjel do Egypta nebo na Dálný východ či dokonce do Ameriky. Měl jsem však v té době mimořádně mnoho práce, a tak mi nezbývalo příliš času na úvahy, kde se asi Gideon nalézá. Až když jsem se jednoho večera vrátil domů do Smith Street, k smrti unaven po dlouhé cestě z Aberdeenu, na stole mě čekal telegram.

"'prijedu do londyna v pondeli trinacteho stop stryc zabity stop zdedil jsem knihovnu mohl byste ji seradit a ocenit stop vse vysvetlim po prijedu zdravi gideon'"

Pobavilo mě, že Gideon, který se rád chlubil svou dokonalou angličtinou, napsal místo "strýc zemřel" "strýc zabítý". Po jeho příjezdu jsem však zjistil, že právě to se starému markýzi přihodilo. Nebo to alespoň tak vypadalo. Gideon přijel onoho pondělí až navečer, a jakmile jsem ho spatřil, bylo mi jasné, že musel prodělat nějaký příšerný zážitek. Pomyslel jsem si, že ho takhle jistě nepoznamenala smrt strýce, na kterou s velkými nadějemi čekal. Můj přítel zhubl, jeho pohledný obličej vypadal strhaně a bledě, pod očima měl temné kruhy a zdálo se, že jeho pohled ztratil všechn lesk a třpyt. Když jsem mu nalil sklenici jeho oblíbeného vína, uchopil ji roztřesenou rukou a zvrátil ji do sebe na jeden doušek, jako by to byla čistá voda.

"Vypadáte unaveně, Gideone. Musíte si dát pár sklenek vína a po nich bych vám doporučoval časnou večeři a spánek. Všechno, co bude třeba, můžeme probrat až ráno."

"Milý Petře," promluvil a věnoval mi pouhý stín svého obvyklého odzbrojujícího úsměvu. "Prosím vás, nechovejte se jako anglická chuva a přestaňte se tvářit tak ustaraně. Nejsem nemocný. Mám za sebou pár náročných týdnů a tohle je pouze reakce na všechno to vypětí. Avšak teď už je to díkybohu za mnou. Budu vám celý ten příběh vyprávět při večeři, ale byl bych vám moc vděčný, drahý příteli, kdybych se ještě předtím mohl vykoupat."

"Jistě," odpověděl jsem okamžitě a šel jsem požádat paní Manningovou, aby pro Gideona připravila koupel a odnesla jeho zavazadlo do pokoje pro hosty.

Šel se nahoru vykoupat a převléknout a já ho brzy následoval. Moje ložnice i ložnice pro hosty mají každá svou vlastní koupelnu. V prvním patře je dost místa, takže si mohou dovolit tento malý přepych. Už jsem se chtěl začít svlékat, abych se sám vykoupal, když mě polekal zoufalý hlasitý výkřik, následovaný řinčením rozbitého skla. Zvuky vycházely z Gideonovy koupelny. Spěchal jsem chodbou a zatukal na dveře. "Gideone!" volal jsem. "Gideone, jste v pořádku? Mohu vstoupit?"

Nezvala se žádná odpověď. Nesmírně rozčilený jsem vešel dovnitř. Přítel se zhrouceně opíral o umyvadlo. Tvář měl mrtvolně bledou a stékaly mu po ní potůčky potu. Velké zrcadlo nad umyvadlem bylo roztržštěné a střepy z něj spolu s rozbitou láhví od šamponu ležely v umyvadle a po celé podlaze.

"To byl on... to byl on... to byl on..." mumlal si Gideon pro sebe, třásl se a pevně svíral okraj umyvadla. Zdálo se, že si mé přítomnosti ani nevšiml. Podepřel jsem ho a odvedl do ložnice. Tam jsem ho přiměl, aby si lehl na postel. Pak jsem vyšel na chodbu a zavolal dolů na paní Manningovou, ať rychle přinese brandy.

Když jsem se vrátil do pokoje, Gideon už vypadal trochu lépe, ale ležel s očima zavřenýma a zhluboka a přerývaně dýchal jako člověk, který právě dokončil vyčerpávající závod. Jakmile zaslechl, že se blížím k posteli, otevřel oči a křečovitě se na mě usmál. "Můj milý Petře, opravdu se omlouvám... taková hloupost... Ale najednou jsem se cítil strašně slabý...Snad za to může ta cesta a to vaše vynikající víno na lačný žaludek... Asi jsem upadl, láhev s šampónem mi vyletěla z ruky a... rozbila to vaše krásné zrcadlo... Moc mě to mrzí... samozřejmě to nahradím."

Řekl jsem mu přísně, ať neblázní, a když udýchaná paní Manningová přispěchala s brandy, přinutil jsem ho přes všechny protesty, aby se napil. Paní Manningová zatím uklidila nepořádek v koupelně.

"Ach. Je mi mnohoem lépe," vydechl nakonec Gideon. "Teď už se cítím skoro svěží. Jediné, co ještě potřebuji, je pořádná koupel. A bude ze mě docela jiný člověk."

Navrhl jsem mu, ať povečeří v posteli, ale nechtěl o tom ani slyšet. Když jsme se o půl hodiny později znovu sešli v jídelně, nevypadal už tak strhaně. Smál se, žertoval s paní Manningovou, která nás obsluhovala u stolu, a hojně chválil její kuchařské výtvary. Přísahal, že se zbaví svého kuchaře a unese paní Manningovou do svého zámku ve Francii, aby tam pro něj vařila. Paní Manningová jím byla okouzlena jako vždy, ale já viděl, že ho stojí značné úsilí, aby se choval tak vesele a bodře. Když jsme konečně dojedli pudink a sýr, paní Manningová přinesla na stůl karafu s portským, rozloučila se a odešla. Gideon si ode mne vzal doutník, zapálil si ho, opřel se a skrz kouř se na mne usmál.

"Tak, Petře," začal, "povím vám, co se mi přihodilo."

"Jsem hrozně zvědavý, co vás mohlo tak zdrtit, příteli," řekl jsem vážně.

Sáhl do kapsy a vytáhl masivní železný klíč s velkými zuby a ozdobnou rukojetí. Hodil ho na stůl. Klíč těžce zaduněl.

"Tohle byla jedna z příčin mých nesází," pronesl a smutně se na klíč zadíval. "Klíč k životu a smrti, tak by se to možná dalo nazvat."

"Tomu nerozumím."

"Kvůli tomuhle klíči mě málem odsoudili za vraždu," vysvětloval Gideon s úsměvem.

"Za vraždu? Vás?" zvolal jsem užasle. "Ale jak je to možné?"

Gideon se napil portského a pohodlně se opřel v křesle.

"Asi před dvěma měsíci jsem dostal od strýce dopis. Žádal mě v něm, abych ho přijel navštívit. Vyhovět jsem mu, ale jen velmi nerad, což si asi dovedete představit. Víte dobře, jaké jsem měl o strýci mínění. Ale abych ten dlouhý příběh zkrátil - nutil mne k jistým věcem... no... šlo o rodinné záležitosti... a já odmítl. Hrozně se rozvzteklil a zuřivě jsme se pohádali. Řekl jsem mu od plic, co si o něm myslím. A služebnictvo naši hádku slyšelo. Opustil jsem dům a vydal se do Marseille, odkud jsem měl odplout na výlet do Maroka. Jenže za dva dny byl strýc zavražděn..."

"Tak proto jste do telegramu napsal, že strýc byl zabit," poznamenal jsem. "Zdálo se mi to divné."

"Ano. Byl opravdu zavražděn, navíc za velmi záhadných okolností. Našli ho v prázdném podkrovním pokoji, kde nebylo nic, jen veliké rozbité zrcadlo. Vypadalo to strašlivě. Šaty měl roztrhané, hrdlo a celé tělo rozsápané, jako by ho napadla smečka vlků. Všude samá krev... Musel jsem jeho mrtvolu identifikovat. Nebyl to právě příjemný úkol, protože měl ohavně znetvořenou tvář, téměř k nepoznání." Odmlčel se a znovu se napil portského. Za chvíli pokračoval: "Nejpodivnější na tom je, že pokoj byl zamčený tímhle klíčem, ""zamčený zevnitř""!"

"Ale jak je to možné?" nechápal jsem. "Jak potom vrah opustil místnost?"

"Přesně tohle chtěla vědět policie," odpověděl Gideon chraptivě. "Jak víte, francouzská policie je velice výkonná, ale postrádá jakoukoliv představivost. Jejich logika je asi taková: já jsem ten, kdo měl ze strýcovy smrti prospěch protože já jsem zdědil celý rodinný majetek, knihovnu a několik statků po celé Francii. No a když jsem měl z jeho smrti prospěch, musel jsem být také tím, kdo spáchal vraždu."

"Ale to je přece absurdní," skočil jsem mu rozhořčeně do řeči.

"Pro policisty ne," odvětil Gideon, "obzvláště, když se doslechli, že jsme se při našem posledním setkání se strýcem tak zuřivě pohádali. Kromě jiného služebnictvo slyšelo, jak jsem řekl, že bych si přál, aby umřel a byl od něj konečně pokoj."

"Ale z rozčilení a v hádce je člověk schopen říct cokoli," protestoval jsem. "To přece ví každý... A jak jste podle nich po vraždě odešel a zamkl dveře zevnitř?"

"Snadno, velice snadno," řekl Gideon. "Prý by stačilo mít dlouhé a velmi tenké kleště. S nimi by se to dalo udělat. Ale nepochybně by to zanechalo stopy na konci klíče a ten je, jak vidíte, nedotčený. Skutečný problém byl v tom, že jsem zpočátku neměl žádné alibi. Jel jsem totiž hned do Marseille, ale protože jsme pobyt u strýce zkrátil, zbývalo do odjezdu lodí ještě několik dní. Ubytoval jsem se v malém hotelu a těch pár dní jsem strávil procházkami po přístavu. Nikoho v Marseille neznám, a tak jsem přirozeně nemohl jmenovat žádné svědky. Jistě si dovedete představit, kolik zabralo času, než se podařilo sehnat nosiče, služebné, ředitele hotelu, vrchní z restaurací a tak dále. Teprve jejich výpovědi policii dokázaly, že jsem byl v době vraždy v Marseille a hleděl si svých záležitostí. Trvalo to šest týdnů a bylo to nesmírně vyčerpávající."

"Proč jste mi neposlal telegram?" zeptal jsem se. "Mohl jsem přijet a dělat vám alespoň společnost."

"Jste velice laskavý, Petře, ale já jsem do takové špinavé záležitosti nechtěl zatahovat své přátele. Kromě toho jsem věděl, že jestli všechno dobře dopadne a policie mě přestane podezírat (což se nakonec skutečně stalo), budu od vás potřebovat pomoci s něčím jiným."

"Udělám vše, co bude v mých silách. Stačí jen říct, můj milý kamaráde."

"Víte, jak už jsem vám vyprávěl, strávil jsem mládí u strýce a po této zkušenosti jsem začal nenávidět jeho dům a všechno, co s tím souvisí. Po posledních událostech mi připadá, že už do toho domu opravdu nemohu ani vstoupit. Nepřeháním, skutečně si myslím, že kdybych tam měl strávit třeba jen jediný den, vážně bych z toho onemocněl."

"To chápu," přitakal jsem rozhodně. "Na něco takového nesmíte v žádném případě ani pomyslet."

"Nábytek a dům mohu nechat prodat jednu pařížskou firmu, to je snadné. Ale to nejvzácnější v domě je knihovna. A s tím bych se, Petře, obrátil na vás. Byl byste ochotný tam jet uspořádat a ocenit ty knihy? Potom si zajistím jejich uskladnění, než se mi podaří rozšířit mou knihovnu natolik, aby se tam vešly."

"Jistěže to udělám. S největším potěšením. Jenom mi povězte, kdy chcete, abych tam přijel."

"Ale já tam s vámi nebudu. Budete tam docela sám," varoval mne Gideon.

"Já jsem samotář, to už jsem vám přece říkal," zasmál jsem se. "Jakmile mám kolem sebe dost knih, kterými se mohu zabavit, pak si skvěle vystačím. Nedělejte si starost."

"Chtěl bych, aby to bylo hotové co nejdřív," vysvětloval Gideon, "abych se mohl zbavit toho domu. Kdy myslíte, že byste mohl přijet?"

Podíval jsem se do diáře a zjistil jsem, že mě v nejbližší době naštěstí nečeká žádná důležitá práce.

"Co byste řekl konci příštího týdne?" navrhl jsem a Gideonova tvář se rozjasnila.

"Tak brzy?" radoval se. "To by bylo skvělé! Mohl bych na vás počkat příští pátek na nádraží ve Fontaine. Hodilo by se vám to?"

"Naprosto. A nebojte se, budu s tím brzy hotov. Teď si dáme ještě sklenici vína a vy pak musíte do postele."

"Milý Petře, vy jste se minul povoláním. Měl z vás být lékař," zažertoval Gideon, ale mé rady uposlechl.

Dvakrát během té noci jsem se probudil. Připadalo mi, že Gideon vykřikl. Chvilí jsem bedlivě naslouchal, ale všude bylo ticho, takže jsem došel k závěru, že se mi to jenom zdálo. Příštího rána odjel do Francie a já začal dělat přípravy, abych ho mohl následovat. Musel jsem si zabalit dostatek věcí pro delší pobyt v domě jeho zesnulého strýce.

V celé Evropě panovala krutá zima. Opravdu to nebylo počasí vhodné na cestování. Vlastně nikdo jiný než Gideon by mě nepřiměl v takovém nečase opustit domov. Plavba přes La Manche připomínala noční můru, a když jsem přijel do Paříže, bylo mi tak zle, že jsem jen dokázal spolknout trochu vývaru a šel jsem

rovnou do postele. Následující den byl mrazivý, obloha šedá, vál ostrý vítr a do tváří mi šlehaly proudy studeného deště. Vypravil jsem se na nádraží a nastoupil do vlaku. Jízda mi připadala nekonečná. Musel jsem často přesezat a čekat v čím dál tím neútlunějších nádražích, až jsem byl tak otupělý zimou, že jsem nedokázal jasně uvažovat. Břehy všech řek lemovaly krajky ledu a jezírka obracela své slepé zamrzlé oči k ocelově šedé obloze.

Konečně se špinavá a bafající lokálka dovlekla na nádraží ve Fontaine. Vystoupil jsem a obtěžkán zavazadly jsem se vydal do maličké čekárny. Zde jsem ke své velké úlevě objevil staromódní bubínková kamínka, nacpaná prskajícími kaštanovými kořeny a rozpálená téměř do červena. Složil jsem zavazadla do rohu místnosti a zahříval jsem se. Ve vlaku se totiž takřka netopilo. Po Gideonovi nebylo ani vidu ani slechu. Za chvíli, když se mi díky teplu a kapce brandy z mé cestovní láhve trochu rozproudila krev, jsem se už cítil lépe. Uběhla půlhodinka a Gideonova nepřítomnost mi začala dělat starost. Vyšel jsem na nástupiště a zjistil jsem, že šedá obloha jako by se přiblížila k zemi. Začaly padat první vločky sněhu. Mohutné krajkové vločky velikosti půlkoruny, které nevěstily nic jiného než sněhovou bouři. Už jsem začal uvažovat, jestli bych neměl jít do vesnice pěšky, když tu jsem zaslechl klapot kopyt a na silnici se objevila bryčka, kterou řídil Gideon, zachumlaný do elegantního kožichu. Na hlavě měl perziánovou čepici.

"Strašně moc se omlouvám, Petře, že jsem vás tu nechal takhle čekat," řekl a potřásl mi rukou, "ale zdá se, že nás stihá jedna katastrofa za druhou. Pojďte, pomůžu vám se zavazadly a všechno vám budu vyprávět cestou."

Posbírali jsme moje zavazadla a naložili je do bryčky. Vyšplhal jsem se na kozlík vedle Gideona a vděčně jsem se zabalil do tlusté kožešinové pokrývky, kterou pro mne přivezl. Otočil koně, práskl bičem a vydali jsme se na cestu. Vítr nám šlehal do tváří a slzely nám oči. Gideon přesto udržoval koně v rychlém cvalu.

"Moc rád bych se tam dostal, než začne pravá vánice, proto jedeme tímhle necivilizovaným tempem. Jak se jednou taková sněhová bouře rozpoutá, umí být pořádně krutá. Často je pak člověk po několik dní odříznut od světa."

"Letos je opravdu hrozně nevlídná zima," poznamenal jsem.

"Nejhorší za posledních padesát let," přitakal Gideon.

Projížděli jsme vesnicí a Gideon mlčky hnal koně úzkými opuštěnými uličkami, bílými čerstvě napadaným sněhem. Občas odkudsi vyběhl pes a se štěkáním utíkal za naší bryčkou, ale jinak jsme nenarazili na žádné známky života. Ač tomu tak jistě nebylo, vesnice vypadala zcela liduprázdná.

"Obávám se, můj milý Petře, že budu muset ještě jednou zneužít vaši laskavosti," usmál se na mne Gideon, čepici i obočí od sněhu celé bílé. "Mé požadavky na naše přátelství určitě dříve nebo později zcela vyčerpají vaši trpělivost."

"Nesmysl. Jen mi řekněte, o co jde."

"Víte," vysvětloval Gideon, "chtěl jsem vás původně nechat v péči sloužících mého strýce, Francois a jeho ženy Marie. Naneštěstí, když jsem dnes ráno přijel domu, zjistil jsem, že Marie uklouzla na zledovatělé dlažbě, skutálela se asi osm metrů po kamenných schodech a zlomila si obě nohy. Doslova si je roztránila na tolika místech, že mám strach, aby ještě vůbec někdy mohla chodit."

"Ubohá žena, to je strašné!" zvolal jsem.

"Ano," pokračoval Gideon. "Když jsem tam přijel, byl Francois téměř šílený žalem. Nedalo se dělat nic jiného, než je oba zavézt do nemocnice v Milau. Trvalo mi to přes dvě hodiny, proto jsem dorazil na nádraží tak pozdě."

"Na tom vůbec nesejde. Do té nemocnice jste je přece musel odvézt."

"Jenže tím vyvstal další problém. Víte, nikdo z vesničanů neměl mého strýce rád, Francois s Marií byli jediní, kteří pro něj pracovali. A když jsou teď oba v Milau, nemá se o vás kdo postarat. Přinejmenším dva nebo tři dny, než se Francois vrátí."

"Milý kamaráde, s tím si vůbec nelamte hlavu," zasmál jsem se. "Umím se o sebe postarat sám, to vás ujišťuji. Když budu mít dost jídla, vína a dřeva na topení, docela si vystačím, to vám slibuji."

"To všechno tam máte k dispozici. Spiž je dobře zásobená a dole ve sklepě je kýta zvěřiny, půlka divočáka, nějací bažanti a koroptve a párek divokých kachen. Vína je tam spousta, protože můj strýc měl velmi bohatý sklípek. Dřevník

je plný kaštanových kořenů a borovicových špalků, takže budete mít teplo. A společnost vám budou dělat zvířata."

"Zvířata? Jaká zvířata?" zeptal jsem se zvědavě.

"Malý psík Agrippa," zasmál se Gideon, "nesmírně velká a nesmírně hloupá kočka jménem Clair de Lune, zkrácené Clair, spousta kanárků a dalších zpěvných ptáků a velice starý papoušek Octavius."

"Hotový zvěřinec," zvolal jsem. "To je dobře, protože já mám zvířata rád."

"Petře!" Gideon mi věnoval jeden ze svých pronikavých pohledů. "Jste si vážně jistý, že vám to nevadí? Uvědomuji si, že na vás kladu nepřiměřené požadavky."

"Nesmysl," odpověděl jsem srdečně, "k čemu by pak byli přátelé?"

Záludný sníh nám stále víc a víc ztěžoval cestu. Neviděli jsem dál než metr před sebe, tak husté byly vířivé mraky velikánských vloček. Vjeli jsme teď do jedné z mnoha strží, obklopujících "'Gorge du Tarn'". Nalevo od nás se tyčil černohnědý skalnatý sráz se skvrnami bílého sněhu na rozmanitých výčnalcích a převisech. Na mnoha místech skály přečnívaly nad cestu. Po pravé straně země náhle zmizela z dohledu, téměř kolmo se propadla do asi sto padesát metrů hluboké rokle. Na jejím dně jsem mezi větrem rozevlátými hustými záclonami sněhu občas zahlédl zelenou řeku a kameny v ní, pokryté bílými čepicemi a obroubené škraloupou ledu. Cesta byla nerovná, vymletá vodou a místy zledovatělá, takže kůň klopýtal a museli jsme zpomalit. Najednou se ze skály před námi syčivě svezla malá lavina sněhu a s žuchnutím dopadla na cestu. Koně to tak vyplašilo, že Gideon musel vynaložit veškeré úsilí, aby ho udržel. Po několika strašlivých minut (vlasy mi hrůzou vstávaly na hlavě) jsem se bál, že splašený kůň sklouzne přes okraj propasti, zřítí se do řeky a vůz i s námi strhne s sebou. Ale nakonec se Gideonovi podařilo koně zvládnout a vlekli jsme se dál.

Po chvíli se cesta trochu rozšířila a před námi se objevila podivná siuleta domu Gideonova strýce. Byla to nesmírně zvláštní stavba a myslím, že bych ji měl popsat podrobněji. Budova se tyčila na mohutném skalisku, které vysoko vyčnívalo z řeky. Skalisko tvořilo jakýsi ostrov ve tvaru připomínajícím rovnoramenný trojúhelník, na jehož vrcholu stál dům. Vysoké zdi domu byly vlastně pokračováním strmé skalné stěny. Když jsme překonali most a projeli velkým klenutým průjezdem, chráněným silnými dubovými vraty, zjistil jsem, že dům je postaven kolem čtverhranného vydlážděného nádvoří. Uprostřed nádvoří stála kašna. Zdobili jai andělíci, kteří nad hlavou drželi delfína. Celé sousoší se lesklo pod ledovým škraloupem a visely z něj rampouchy.

Všechna okna vedoucí na nádvoří měla zavřené okenice a byla také lemovaná obrovskými rampouchy. Místa mezi okny vyplňovaly reliéfy zpodobňující různé strašidelné obludy a bájná i existující zvířata. Jedna obluda vypadala záludněji než druhá a sníh jim na půvabu rozhodně nepřidával. Zastíral jejich obrysy, takže se zdálo, jako by na vás číhaly ukryté pod závějemi. Když Gideon zastavil koně u schodiště stoupajícího k hlavním dveřím, zaslechli jsme, jak uvnitř domu štěká pes. Můj přítel otevřel dveře velkým zrezivělým klíčem a pes se okamžitě vyřítit ven, hlasitě štěkal a radostně vrtěl ocasem. Velká černobílá kočka byla uvážlivější. Neuráčila se vyjít do sněhu, ale zůstala stát na prahu, protáhla se a zamňoukala. Gideon mi pomohl odnést zavazadla do velké mramorové haly, z níž vedlo široké schodiště do horních pater domu. Všechny obrazy, zrcadla i nábytek byly pokryty přehozy proti prachu.

"Omlouvám se za ty přehozy," poznamenal Gideon. Zdálo se mi, že jakmile jsme vstoupili do domu, začal být neklidný a znervózněl. "Chtěl jsem je dnes ráno odstranit, aby to tady bylo útulnější, ale kvůli všem těm zmatkům jsem to nestihl."

"S tím se netrapte," odpověděl jsem a věnoval se psu a kočce, kteří soupeřili o mou přízeň. "Nebudu obývat celý dům, takže odstraním přehozy jen v místnostech, které budu používat."

"Ano, ano," kývo Gideon a rukou si nervózně prohrábl vlasy. "Vaše postel je připravená... Ložnice je ve druhém patře, hned nalevo u schodů. Teď pojdte se mnou, ukážu vám kuchyni a sklep."

Vedl mě přes halu ke dveřím ukrytým pod hlavním schodištěm. Otevřel je a začal sestupovat po širokých kamenných schodech, které se stáčely do temné chodby ústící v obrovské, kameny vydlážděné kuchyni. Z kuchyně se vcházelo do prosterných sklepů a velké spíže, chladné jako ledovec, v níž visela na hácích zvěřina, drůbež, divoké kachny, jehněčí kýty a kusy hovězího. Další zásoby ležely na mramorových policích podél zdí. V kuchyni stál velký sporák s pečlivě

připraveným dřevem na podpal a na velkém stole uprostřed místnosti byly shromážděné různé potraviny, o kterých si Gideon myslel, že bych je mohl potřebovat - ryže, čočka černá jako saze, brambory, mrkev a celé koše další zeleniny, kameninové nádoby s máslem, konzervy a hromada čerstvých bochníků chleba. Na druhé straně kuchyně proti sklepům a spíži se za pevnými dveřmi, opatřenými závorou a visacím zámkem, nalézal vinný sklípek. Pokud se týkalo alkoholických nápojů, Gideonův stryc zjevně svému služebnictvu nevěřil. Sklípek byl malý, ale i při letném pohledu jsem si všiml, že obsahuje vína výborných značek a skvělých ročníků.

"Jsou tu opravdu dobrá vína, Petře," řekl Gideon. "A nijak se neomezujte ve výběru. Berte to jako malé odškodnění za to, že musíte na tak ponurém místě zůstat sám."

"Chcete snad, abych byl pořád přioopilý?" zasmál jsem se. "To bych tu práci nikdy nedokončil. Opravdu si se mnou nedělejte starosti, Gideone. Nějak si už poradím. Mám tady jídla a vína, že by to stačilo pro celou armádu, a dřeva je tu také dost. Společnost mi budou dělat pes, kočka a ptáci, navíc je tu veliká a zajímavá knihovna. Co by si člověk mohl přát víc?"

"Mimochodem, knihy jsou převážně ve velké galerii na jižní straně domu. Nebudu vás tam doprovázet... snadno to najdete a já už opravdu musím odejít," vysvětloval Gideon a krácel přede mnou nazpět do haly. Sáhl do kapsy a vyndal velký svazek starobylých klíčů. "Klíče od království," pronesl a mdle se usmál. "Myslím, že nic není zamčené, a jestli ano, pak si klidně odemkněte. Řeknu Francoisovi, aby sem přijel a postaral se o vás, hned jakmile bude jeho žena mimo nebezpečí. Já sám se vrátím asi tak za čtyři týdny. Do té doby už jistě budete s prací hotov."

"To určitě," odpověděl jsem. "A kdybych skončil dřív, pošlu vám telegram."

"Vážně, Petře," řekl a vzal mě za ruku, "jsem vaším velikým dlužníkem. Tolik mi pomáháte. Nikdy vám to nezapomenu."

"Hlouposti, milý příteli. Dělá mi velkou radost, že vám mohu posloužit." Stál jsem na prahu domu, vedle mne funěl pes, o nohy se mi třela kočka a hlasitě předla. Pozoroval jsem Gideona, jak se vrací k bryčce, balí se do kožešinové pokrývky a pobízí koně opatěmi. Když se kůň dal do klusu a bryčka zamířila k velké bráně u vchodu, Gideon zvedl bič na pozdrav. Pak zmizel v průjezdu a zvuk kopyt, tlumený sněhem, rychle slábl, až docela utichl. Zvedl jsem teplé, hedvábné tělo kočky a hvízdal na psa, který vyběhl z průjezdu, kam předtím s horlivým štěkotem doprovodil bryčku. Vrátil jsem se do domu a zavřel za sebou dveře na závoru.

Nejdříve jsem chtěl prozkoumat dům a zjistit, kde všude jsou knihy, se kterými budu pracovat. Na stole v hale jsem si všiml velkého šestiramenného stříbrného svícnu, vedle něhož ležely připraveny svíčky a sirky. Rozhodl jsem se při prohlídce použít tento svícen, abych se vyhnul únavnému otvírání a zavírání okenic. Zapálil jsem svíčky a v doprovodu dychtivě pobíhajícího psa, jehož drápy cvakaly na holé podlaze jako kastaněty, jsem se vydal na obhlídku.

Celé přízemí sestávalo ze tří velikánských místností - přijímacího pokoje, jídelny a studovny, a jednoho menšího pokoje, který jsem si pojmenoval modrý salón, protože byl zařízen v různých odstínech modré a zlaté. Připadalo mi dost zvláštní, že tato místnost byla jediná zamčená. Trvalo mi dost dlouho, než jsem k ní našel klíč. Tento pokoj se nacházel na samém konci jednoho křídla domu. Tvořil dlouhý a úzký obdélník s velkými okny na obou kratších stěnách. Do místnosti se vcházelo dveřmi uprostřed jedné z dlouhých stěn. Na zdi proti dveřím viselo největší zrcadlo, jaké jsem kdy viděl. Muselo mít tak tři metry na výšku (sahalo od podlahy téměř až ke stropu) a přes deset metrů na šířku. Jeho povrch léty zmatněl a ztratil lesk, což mu dodávalo pěkný namodralý odstín, jaký má voda v mělkém jezírku. Stále však zrcadlilo přesně a zřetelně. Jeho široký ozdobně vyřezávaný rám s motivy nymf, satyrů, jednorozců a různých bájných zvířat byl krásným uměleckým dílem. Když se člověk posadil do jednoho z pohodlných křesel, která stála u krbu, viděl v tomto pozoruhodném zrcadle obraz celé místnosti, a ačkoliv byl pokoj poněkud úzký, zrcadlo vzbuzovalo pocit obrovského prostoru.

Rozhodl jsem se, že si obývací pokoj udělám z modrého salónu, protože byl malý a útulný. Musím se přiznat, že při mé volbě sehrála svou roli také jeho neobvyklost. Během chvíle jsem sundal přehozy z nábytku a zapálil v krbu hučící oheň z kaštanových kořenů. Pak jsem do rohu salónu přestěhoval klece s ptáky a papouška Octavia, kterého ta změna zřejmě potěšila, protože si začal načechrávat

peří, napřímil hlavu a zapískal několik taktů z Marseillaisy. Pes a kočka se ihned natáhli před ohněm a upadli do spokojeného spánku. Protože mne moji společníci takhle opustili, vzal jsem svícen a pokračoval v prohlídce domu sám. První patro tvořily převážně ložnice a koupelny. Jedno křídlo však zabírala nesmírně obrovská místnost, velká galerie, jak ji nazýval Gideon. Po celé délce tohoto sálu byla veliká okna a proti každému oknu viselo zrcadlo. Všechna se čímsi podobala tomu v modrém salónu, ačkoli byla mnohem menší, vysoká a úzká. Mezi zrcadly trůnily police z lakovaného dubu a na nich se ledabyly povalovaly tisíce knih. Některé stály vzhůru nohama, jiné ležely v haldách a na hromadách v naprostém nepořádku. Jen letmý pohled mi stačil, abych si uvědomil, že knihovna je ve stavu naprostého chaosu a že mi bude trvat velmi dlouho, než svazky vůbec roztrídím podle témat. Pak teprve je budu moci začít katalogizovat a oceňovat.

Opustil jsem velkou galerii zahalenou přehozy a zatemněnou okenicemi a vydal se o patro výš. Tam byly pouze podkrovní pokoje. V jednom z nich jsem narazil na zlacený rám od zrcadla a zachvěl jsem se, protože mne napadlo, že tohle je nejspíš onen pokoj, ve kterém byl Gideonův strýc nalezen mrtvý. Rám se podobal tomu v modrém salónu, byl však mnohem menší. Také jej zdobily motivy satyrů, nemf, jednorožců a pegasů, ale navíc jsem si v jeho horní části všiml malé kovové destičky, na níž stála vyryta slova: ""Jsem tvůj sluha. Nasyť mne a osvobod' mne. Já jsem ty."" Připadalo mi, že to nedává žádný smysl. Zavřel jsem za sebou dveře a pečlivě jsem je zamkl. V duchu jsem se sice na sebe zlobil, že jsem takový zbabělec, ale cítil jsem se takhle mnohem lépe.

Když jsem sešel dolů do modrého salónu, pes a kočka mne vítali tak nadšeně, jako bych se vrátil z několikadenní cesty. Uvědomil jsem si, že mají hlad. Zároveň mi došlo, že sám jsem už také pěkně vyhladovělý. Tolik mne rozrušil příjezd do domu a jeho prohlídka, že jsem si úplně zapomněl udělat oběd a teď již bylo po šesté. Doprovázen dychtivými zvířaty jsem sešel do kuchyně, abych pro nás všechny připravil večeři. Pro psa jsem uvařil kousek skopového, pro kočku malé kuře. Dal jsem jim také brambory a rýži a byli tímto menu nadšeni. Pro sebe jsem si upekl velký steak, obložil jej různými druhy zeleniny a ve sklípku jsem si vybral láhev vynikajícího vína.

Když bylo jídlo hotovo, odnesl jsem je na podnose do modrého salónu, přitáhl jsem si křeslo ke krbu, pohodlně se usadil a s chutí povečeřel. Za chvíli za mnou přišli pes a kočka, oba již nasyceni, a natáhli se před krbem. Když se uvelebili, vstal jsem a zavřel dveře do mramorem vydlážděné haly, ze které táhlo jako z lednice. Dojeda jsem, spokojeně se opřel v křesle, upíjel víno a pozoroval, jak z ohně tu a tam vyskakují modré plameny. Cítil jsem se uvolněný a šťastný. Lahodné silné víno mne ukoljébalo ke spánku. Dřímá jsem asi hodinu. Náhle jsem se zcela probudil, kašdičkový nerv napnutý k prasknutí. Připadalao mi, jako by někdo zavolal mé jméno. Zaposlouchal jsem se, ale jedinými zvuky, které se v místnosti ozývaly, bylo mírné oddechování spícího psa a spokojené předení kočky, schoulené na křesle proti mně. Vládlo tu takové ticho, že jsem vnímal i šelestění a mírné praskání kaštanových kořenů v krbu. Usoudil jsem, že se mi to jen zdálo, ale přesto jsem si připadal nevysvětlitelně neklidný. Vhodil jsem do krbu další poleno, znovu jsem se pohodlně uvelebil a chtěl jsem pokračovat ve spánku.

V tu chvíli jsem pohlédl do zrcadla před sebou a v jeho odrazu jsem si všiml, že dveře do haly, které jsem před hodinou tak pečlivě zavřel, jsou pootevřené. Překvapeně jsem se v křesle otočil a podíval se na skutečné dveře. Ke svému údivu jsem však zjistil, že jsou zavřené. Pohlédl jsem znovu do zrcadla, abych se ujistil, že jsem před okamžikem, zřejmě díky vínu, podlehl mámení smyslů. Avšak v zrcadle vypadaly dveře stále pootevřené.

Seděl jsem tam, hleděl do obrovské skleněné plochy před sebou a uvažoval, jaký optický klam mohl způsobit, že zavřené dveře vypadají v zrcadle pootevřené, když tu jsem si povšiml něčeho, co mne zcela ohromilo. ""Dveře v zrcadle se otevřely ještě trochu víc!"" Znovu jsem se podíval na skutečné dveře a znovu jsem si ověřil, že jsou stále pevně zavřené. Jejich odraz v zrcadle se však zvolna, milimetr po milimetru otvíral. Neschopen pohybu jsem na to zíral a mrazilo mne v zátylku. Náhle se zpoza dveří v zrcadle vynořilo na koberci cosi podivného. Bylo to dlouhé, vrásčité, zažloutlé a na konci to mělo jakýsi protáhlý černý roh. Na první pohled jsem to považoval za nějaký druh housenky. Housenka se nahrabila, zaškrábala rohem o koberec, jako by něco hledala na podlaze, pak se pomalu stáhla zpět za dveře. Nikdy jsem podobné zvíře neviděl.

Uvědomil jsem si, že jsem celý zpocený. Znovu jsem se ohlédl na skutečné dveře, abych se ujistil, že jsou zavřené. Vůbec se mi nelíbila představa, že po místnosti leze taková housenka. Dveře byly zavřené. Napil jsem se vína, abych si uklidnil nervy, a rozzlobilo mne, když jsem si všiml, že si mi třesou ruce. Já, který nikdy nevěřil na duchy, strašidla, kouzelná zařikadla ani jiné švindly, si teď takhle vymýšlím. Vidím v zrcadle věci, které neexistují, a věřím tomu natolik, že se opravdu bojím.

Popíjel jsem víno a přemýšlel o tom. Pro celou tu záhadu přece musím najít nějaké rozumné vysvětlení. Předklonil jsem se v křesle a s velkým soustředěním pozoroval zrcadlo. Dlouho se nic nedělo, ale pak se dveře trochu pootevřely a housenka se objevila znovu. Tentokrát se k ní připojila další a po chvíli ještě jedna.

Náhle mi ztuhla krev v žilách, protože mi došlo, co to je. Nebyly to housenky, ale vyzáblé žluté prsty s dlouhými ohnutými černými nehty nebo spíš drápy, které vypadaly jako pokřivené trny nějaké gigantické růže. Ve chvíli, kdy jsem si to uvědomil, se zpoza dveří vynořila celá ruka. Byla to spíš pouhá kostra pokrytá světle žlutou, jakoby pergamenovou kůží, již prosvítaly kosti a kotníky prstů. Ruka tápavě a naslepo šátrala po koberci; pohyb vydchával z kostnatého zápěstí. Prsty připomínaly chapadla nějaké podivné sasanky ze dna hlubokého moře, která pobytem ve stálé tmě zcela vybledla. Po chvíli se ruka pomalu stáhla za dveře. Zachvěl jsem se při pomyšlení, jaké tělo asi musí patřit k tak ohavné ruce. Snad čtvrt hodiny jsem vyděšeně čekal, jestli se zpoza dveří v zrcadle ještě něco neobjeví, ale nestalo se nic.

Začínal jsem toho mít dost. Ustavičně jsem se pokoušel přesvědčit sám sebe, že to všechno byla jenom halucinace, vyvolaná vínem a teplem krbu. Jenže se mi to nedařilo, protože dveře salónu zůstávaly pořád pevně zavřené, zatímco dveře v zrcadle byly stále otevřené. A zjevně za nimi cosi číhalo. Chtěl jsem jít k zrcadlu a prohlédnout ho, ale neměl jsem odvahu. Místo toho jsem vymyslel plán, pomocí něhož jsem si chtěl ověřit, jak to vlastně je. Vzbudil jsem Agrippu, zmačkal jsem do koule stránku z novin, které jsem předtím četl, a hodil ji k zavřeným dveřím. V zrcadle ležela poblíž pootevřených dveří.

Rozespálý Agrippa, spíš proto, že mi chtěl udělat radost, než pro potěšení z pohybu, vyrazil za papírovou koulí. Pevně jsem sevřel okraj křesla a pozoroval v zrcadle obraz psa běžícího ke dveřím. Doběhl k novinám a zastavil se, aby je vzal do zubů. Pak se stalo něco tak strašného, že jsem sotva věřil svým očím. Dveře v zrcadle se ještě trochu pootevřely, vynořila se z nich uka a po ní celá dlouhá bílá kostnatá paže. Popadla psa za kůži na krku a rychle vtáhla zmítající se zvíře za dveře.

Skutečný Agrippa se ke mně vrátil, nesl mi papírovou kouli, ale já si ho ani nevšiml, protože mé oči zcela zaměstnávalo zrcadlo. Po několika minutách se ruka náhle objevila znovu. Zdálo se mi to jenom, nebo teď opravdu vypadala mohutněji? V každém případě uchopila okraj dveří a přiháhla je k sobě. Pak zmizela, dveře se zavřely a na bílém nátěru zůstaly krvavé otisky, ze kterých se mi udělalo špatně. Agrippa mi zatím strakal čumákem do nohy, novinovou kouli svíral v zubech a čekal na pochvalu. Jeho obraz však stihl za dveřmi v zrcadle bůhvíjaký osud.

Když řeknu, že jsem se třásl, bude to velmi slabý výraz. Nevěřil jsem vlastním smyslům. Dlouho jsem na zrcadlo zíral, ale nic dalšího se nepříhodilo. Nakonec jsem vstal, hrůzou mi přitom běhal mráz po zádech, a prozkoumal jsem zblízka zrcadlo i dveře salónu. Na obou jsem neshledal vůbec nic neobvyklého. Strašně jsem chtěl dveře otevřít a vyzkoušet, jestli se v zrcadle otevrou také, ale musím po pravdě přiznat, že jsem se příliš bál, abych nevyrušil tu stvůru číhající za dveřmi v zrcadle.

Podíval jsem se na horní část rámu zrcadla a poprvé jsem si všiml, že tam je stejný nápis jako na rámu v podkrovním pokoji: "Jsem tvůj sluha. Nasyť mne a osvobod' mne. Já jsem ty." Promlouvá snad těmito slovy ona obluda za dveřmi? "Nasyť mne a osvobod' mne!" Vyhověl jsem snad nějakému přání tím, že jsem ke dveřím poslal psa? Je možné, že stvůra za dveřmi v zrcadle teď pořádá kravé hody? Při tomto pomyšlení jsem se zachvěl. Dospěl jsem k závěru, že jsem unavený a přetažený a jediná rozumná věc, kterou mohu udělat, je pořádně se vyspat. Ujišťoval jsem sám sebe, že pro všechny tyto nesmysly ráno určitě najdu vysvětlení.

Zvedl jsem kočku a zavolal na psa - necítil jsem se nejlépe a jejich společnost jsem potřeboval. Když jsem opouštěl modrý salón a zavíral za sebou

dveře, na okamžik jsem ztuhl leknutím. Nějaký skřehotavý, chraptivý hlas mi úlisným tónem popřál "Bonne nuit". Pak jsem si uvědomil, že to byl papoušek Octavius, a nesmírně se mi ulevilo.

Clair klidně dřímala v mém náruči, zato Agrippa potřeboval mnoho povzbuzování, než se odhodlal doprovodit mne do ložnice. Bylo zřejmé, že do vyšších pater domu, nikdy nesměl chodit. Po dlouhém váhání, které nakonec vystřídalo vzrušení z očekávání nových zážitků, mne následoval po schodech nahoru. Oheň v ložnici už sice vyhasl, ale bylo tam stále teplo. Umyl jsem se a bez dalších okolků jsem ulehl do postele. Clair se ke mně přitulila z jedné strany a Agrippa z druhé. Jejich teplá těla mne příjemně hřála. Vůbec se nestydím za to, že jsem nechal hořet svíčky a dveře pokoje jsem pečlivě zamkl.

Následujícího rána jsem se probudil a okamžitě jsem si uvědomil naprosté ticho okolo sebe. Otevřel jsem okenice a vyhlédl na svět zasypaný sněhem. Muselo bez přestání sněžit celou noc, protože skály, stromy i břehy řeky ležely pod silnou bílou pokrývkou. Na mostě, který spojoval dům s pevninou, se nakupily více než dvoumetrové závěje. Každý parapet, každý okap se proměnil ve strašlivou zbrojnici, ježatou špičatými rampouchy, a všechny římsy se blyštily pod tenkou vrstvou ledu. Obloha byla temně šedá mračny. Pochopil jsem, že můžeme brzo čekat další vánici.

Kdybych náhodou chtěl opustit dům, nebylo by to vůbec snadné, neboť cesty byly zasypané sněhem. Avšak po další nadílce už bych byl naprosto odříznut od okolního světa. Tato skutečnost mne trochu zneklidnila. A to zejména, když jsem se v myšlenkách vrátil ke svým zážitkům z předešlé noci. Přinutil jsem se však uvažovat rozumně, a než jsem se oblékl, podařilo se mi přesvědčit sám sebe, že včerejší příhoda v modrém salónu byla pouhá halucinace, vyvolaná přemírou jídla, pití a mou fantazií. Když jsem se takto utěšil, sešel jsem dolů, vzal jsem do náruče Clair a přivolal k noze Agrippu. Dodal jsem si odvahy, otevřel dveře modrého salónu a vstoupil. Vše zůstalo na svém místě, špinavé talíře i láhev vína, jen kaštanové kořeny v krbu vyhořely do světla šedého popela, který se náhlým průvanem z otevřených dveří mírně sesunul. Nic jiného se v pokoji ani nepohnulo. Všechno bylo v pořádku. Všechno bylo normální. Zhluboka jsem si oddechl úlevou. Teprve když jsem odcházel, pohlédl jsem do zrcadla. Zastavil jsem se tak náhle, jako bych hlavou narazil do zdi. Krev mi ztuhla v žilách a nevěřil jsem tomu, co jsem viděl. V zrcadle jsem se odrazil já i kočka v mém náruči, ale "u mých nohou nebyl žádný pes, ačkoliv Agrippa vesele poskakoval kolem mých kotníků".

Pár vteřin jsem tam stál nehybně jako zasažený bleskem a vůbec nic jsem nechápal. Zíral jsem střídavě na psa u svých nohou a do zrcadla, kde se stále neobjevoval jeho obraz. Já, kočka a celý zbytek místnosti, to vše se v zrcadle odráželo naprosto jasně. Avšak Agrippa ne! Pustil jsem kočku na zem (v zrcadle ji stále bylo vidět) a zvedl jsem Agrippu. V zrcadle to vypadalo, jako bych držel nějaký pomyslný předmět. Rychle jsem popadl kočku. S Clair pod jednou paží a s neviditelným psem pod druhou jsem překotně opustil modrý salón. V hale jsem zvířata postavil na zem a pečlivě jsem za sebou zamkl dveře.

Dole v kuchyni jsem se zastyděl, že se mi tak třesou ruce. Dal jsem zvířatům mléko a způsob, jakým si s ním Agrippa poradil, mne nenechal na pochybách, že je to zvíře z masa a kostí. Pak jsem si udělal snídani. Když jsem opékal vejce a voňavou uzenu šunku, zaměstnával jsem se v duchu tím, co jsem viděl v modrém salónu. Pokud jsem se nezbláznil (a nikdy v životě jsem si nepřipadal zdravější), tak jsem musel připustit, že jsem zažil něco skutečně neuvěřitelného. Z toho, co číhalo za dveřmi v zrcadle, jsem měl hrůzu, ale zároveň jsem pocítoval nesmírnou zvědavost a touhu spatřit onu nestvůru, z níž jsem zatím poznal pouze vyhublou zažloutlou paži podobnou lojové svíčce.

Rozhodl jsem se, že se ještě téhož večera pokusím vylákat přízrak zpoza dveří, abych si ho mohl pořádně prohlédnout. Úplně mne naplňovalo hrůzou, k čemu se to vlastně chystám, ale má zvědavost byla silnější než strach. Den jsem strávil katalogizováním knih ve studovně, a když padl soumrak, opět jsem zatopil v krbu, uvařil si večeři a odnesl ji i s láhví vína do salónu. Tentokrát jsem však provedl bezpečnostní opatření - ozbrojil jsem se silnou holí z ebenového dřeva. Dodalo mi to sice jistotu sebedůvěru, ale v duchu jsem si říkal, že jen sám Bůh ví, jak by mi mohla taková hůl pomoci v boji s protivníkem v zrcadle. Později se ukázalo, že vzít si s sebou hůl, byla ta nejhorší věc, kterou jsem mohl udělat. Málem mne to stálo život.

Večeři jsem snědl s očima upřenýma na zrcadlo. Obě zvířata spala u mých nohou jako předešlé noci. Na obraze dveří v zrcadle se stále nic neměnilo. Opřel jsem se, popíjel víno a bez ustání jsem pozoroval zrcadlo. Asi tak po hodině začal oheň uhasínat. Vstal jsem, přiložil do krbu poleno, a právě když jsem se znovu uvelebil v křesle, zahlédl jsem, jak se klika na dveřích v zrcadle začíná zvolna pohybovat. Dveře se milimetr po milimetru otevíraly, až mezi nimi a veřejemi vznikla asi tak třiceticentimetrová škvíra. Bylo až neuvěřitelné, jak hrozivě tento nenápadný děj působil. V tom kradmém, záludném pohybu se tajilo cosi nepopsatelně zlého.

Pak se objevily prsty a nesmírně pomalu se sunuly po koberci, až se vynořil celý hřbet ruky, zápěstí a po něm i část zažloutlého předloktí. Ruka se na chvíli zastavila a zůstala ochablé ležet. Potom začala odporným způsobem šátrat po koberci, jako by ten, komu náležela, byl slepý.

Zdálo se mi, že nyní přišla vhodná chvíle uskutečnit můj pečlivě promyšlený plán. Schválně jsem toho večera nedal Clair najíst, takže byla hladová. Vzbudil jsem ji a ukázal jí kousek masa, které jsem za tímto účelem přinesl z kuchyně. Oči se jí rozšířily a hlasitě zamňoukala vzrušením. Mával jsem jí masem před čumákem, dokud po něm nezačala rozčileně chňapat, a pak jsem ho hodil přes pokoj, takže přistál na koberci kousek od zavřených dveří. V zrcadle jsem viděl, že maso leží poblíž slepě šátrající ruky.

Clair hlasitě zamňoukala hlady a rozběhla se přes pokoj. Doufal jsem, že se kočka ocitne dost daleko ode dveří, a přiměje tak přízrak, aby se ukázal. Brzy jsem si však uvědomil, že jsem maso hodil přece jen příliš blízko dveří. Když se Clair zastavila a sehnula se pro maso, ruka v zrcadle náhle přestala slepě šmátrat. Neuvěřitelnou rychlostí vyrazila, popadla Clair za ocas a vtáhla vzpouzející se zvíře za dveře. Stejně jako předešlého večera se ruka po chvíli znovu objevila, uchopila okraj dveří a pomalu je zavírala, zanechávajíc po sobě krvavé otisky.

Myslím, že nejděsivější na celé scéně byl kontrast mezi rychlostí a zuřivostí, s jakou ruka uchvátíla svou oběť, a plíživým, nenápadným způsobem, kterým otvírala a zavírala dveře. Skutečná Clair se vrátila ke krbu s masem v hubě, aby si ho snědla v pohodlí u ohně. Nezdálo se, že by jí, stejně jako Agrippovi, nějak vadilo, že se neodráží v zrcadle. Ačkoliv jsem čekal přes půlnoc, ruka se už znovu neobjevila. Odnesl jsem zvířata do ložnice a usínal s odhodláním, že nazítří vymyslím nějaký lepší plán, jak onu bytost vylákat zpoza dveří.

Následujícího dne jsem dokončil předběžné třídění a seznamy knih v přízemí. Další práce mne čekala ve velké galerii, kde se nacházela většina svazků. Cítili jsem se toho dne trochu unavený, a tak jsem se před pátou rozhodl, že zajdu ven a trochu si provětrám plíce. Jenže jsem se spletl. Od mého příjezdu neustále sněžilo a třpytivé závěje sněhu byly nyní tak vysoké, že se venku vůbec nedalo chodit. Vyjít si z nádvoří a přes most by vyžadovalo proházet si cestu úplně zmrzlým sněhem, který všude ležel ve více než dvoumetrové vrstvě. Některé rampouchy visící z okapů, říms a reliéfů na zdech byly přes metr dlouhé a silné jako moje paže.

Zvířata odmítla jít se mnou, ale já se snažil udělat alespoň pár kroků do světa nekonečného bílého ticha. Sníh mi křupal a skřípal pod nohama, bořil jsem se až po kolena a brzy jsem se musel otočit a prodrat se zpět do domu. Padaly teď vločky velké jako květy pampelišek a bílý povlak na hřebenech i štítech střechy sílil. Panovalo naprosté ticho, takové ticho, jaké přináší jen sníh. Žádný zvuk, žádný ptačí zpěv, ani kvílení větru, téměř hmatatelné ticho, jako by celý živoucí svět měl v ústech roubík.

Zamnul jsem si prokřehlé ruce a spěchal do domu. Zavřel jsem za sebou domovní dveře a zamířil do kuchyně připravit si večeři. Během vaření jsem odběhl zatopit v krbu, a když bylo jídlo hotovo, odnesl jsem si je do modrého salónu, jak už se stalo mým zvykem. Pes a kočka mne doprovázeli. Opět jsem se ozbrojil holí, což mě do jisté míry uklidnilo. Snědl jsem večeři, popíjel víno a pozoroval zrcadlo. Ruka se však neobjevila. Komu ta ohyzdná ruka patří? Kdepak asi je ten neznámý? uvažoval jsem. Je možné, že se za dveřmi v zrcadle skrývá obraz celého domu, obraz, který já nemohu vidět? Plíží se snad onen přízrak právě v této chvíli chodbami v jakémsi světě za zrcadlem a existuje tedy zcela nezávisle na mně? Anebo je odkázán pouze na konkrétní okamžiky, kdy jej v zrcadle vidím? Uprostřed těchto úvah jsem začal klímat a za chvíli jsem tvrdě usnul, což jsem rozhodně neměl v úmyslu. Byl jsem však velmi unavený a také mne

přemohlo teplo v místnosti. Spal jsem asi hodinu, když mě náhle probudil vysoký skřehotavý hlas, který ječivě zpíval:

""""Aprés de ma blonde, après de ma blonde,
Qu'il fait bon dormir...""""

Potom následoval pronikavý výbuch hysterického smíchu.

V rozespalosti mi chvíli trvalo, než jsem si uvědomil, že zpěv i smích vydává Octavius. Byl to pořádný šok, tak náhle zaslechnout lidský hlas. Až se mi srdce rozbušilo. Ohlédl jsem se a zjistil, že klece s kanárky a Octaviem jsou stále tam, kam jsem je položil. Pak jsem se podíval do zrcadla. Pohled, který se mi nakytl, mne úplně ochromil. Pocítil jsem tak hluboký odpor a takovou hrůzu, že to překonalo všechno, co jsem kdy předtím zažil. Mé přání se splnilo. Neznámý zpoza dveří se mi ukázal. Sotva jsem ho však spatřil, horoucně jsem své zvědavosti litoval. Měl jsem modrý salón zamknout hned po první noci a už se tam nikdy nevracet. Příšera - musím to tak nazvat, protože to sotva připomínalo lidskou bytost - byla malá, hrbatá, oblečená v jakémsi rubáši, zažloutlém kuse špinavého plátna, posetém plesnivými skvrnami a chuchvalci prachu. V chatrné látce místy zely díry. Příšera měla rubáš přehozený přes hlavu, takže jediné, co jsem mohl vidět z její tváře, byla prořídlá ofina světle oranžových vlasů na zvrásněném čele a dvě veliké vybledle žluté oči, kruté a divoce planoucí nenávistí. V jejich pohledu se zračilo cosi neosobního a arogantního; připomínalo to onen nadutý výraz, jaký mívají kozlí oči. Zbytek obličeje halil rubáš, který si příšera přidržovala bledou rukou s černými drápy.

Nestvůra stála u velké klece na kanáry. Klec byla zkroucená a vypáčená, rozpáraná jako kůň, který ztratil život při koridě. Pokrývaly ji mraky žlutého peří, přilepeného na zohýbaných mřížích kapkami krve. Všiml jsem si, že pár žlutých pírek uvízlo také mezi prsty příšery. Ta se nyní vydala ke stolku, na němž spočívala klec s papouškem. Příšera se pohbovala pomalu, belhala se a kulhala, jednu nohu vlastně jenom táhla za sebou. Došourala se až ke kleci, v níž na bidýlku ze strany na stranu poskakoval vyděšený Octavius.

Skutečný papoušek, který byl se mnou v pokoji, hlasitě zpíval a občas se skřehotavě zachechtal. V zrcadle však u jeho klece stála příšera a sledovala ho svýma divokýma žlutýma očima. Pak její ruce prudce zaútočily, prsty se ovinuly kolem mřížoví klece, zkroutily je a roztáhly.

Když měla příšera obě ruce takto zaměstnané, rubáš, který jí předtím zakrýval většinu tváře, se rozvevřel a odhalil ten nejodpornější obličej, jaký jsem kdy v životě spatřil. maso pod očima se rozpadalo, jako by je rozežírала lepra, nebo jako by bylo v pokročilém stádiu rozkladu. Tam, kde bývá nos, zely pouze dvě černé díry s nepravidelnými okraji. Jedna tvář úplně chyběla, takže bylo vidět celou horní i dolní čelist s plesnivými dásněmi a hniječícími zuby, mezi nimiž vytékaly pramínky slin a kapaly na záhyby rubáše. Zbytky rtů byly rozryty jemnými vráskami, takže vypadaly jako sestehované příliš utaženou nití.

Pohled na příšeru působil o to hrůzostrašněji, že se na jdenom z jejích hnusných prstů leskl masivní zlatý prsten. jak se kostnatá ruka pohybovala a ohýbala dráty klece, co chvíli zaplál na prstenu velký rudý opál. Tento elegantní doplněk pouze umocňoval celkový odpudivý dojem.

Za chvíli příšera roztáhla dráty klece tak, že do ní mohla hrábnout rukou. Papoušek před ní uskakoval na bidýlku a skutečný Octavius nepřestával zpívat a smát se. Příšera vytáhla z rozbité klece ptáka, který se bránil a mával křídly, zvedla jej ke své nechutné hubě a rozdrtila mu lebku, jako by to byl ořech. Octavius stále zpíval. Pak příšera s potěšením začala z roztráštěné lebky sát mozek. Peří, kusy mozku a lebky, smíšené se slinami, jí padaly z huby na rubáš.

Zachvátil mne silný odpor. Zároveň mne však činy té příšery rozzlobily natolik, že jsem popadl hůl a vyskočil. Celý jsem se trásl hněvem. Blížil jsem se k zrcadlu a přitom jsem sledoval svůj pohybující se obraz. Udělal jsem ještě pár kroků, až jsem v zrcadle stál těsně u ní. Zvedl jsem hůl.

Náhle příšere začaly žhnout oči. Přerušila svou odpornou hostinu, upustila mrtvolu papouška na zem a v tentýž okamžik se prudce otočila tváří k mému obrazu, v zrcadle jsem teď viděl pouze její záda. Byl to tak nečekaně rychlý pohyb, až mi to vzalo dech. Jen jsem stál s holí zvednutou a zíral. Zato příšera neváhala ani vteřinu, skočila po mně a obemkla mi své hubené ruce kolem krku. To vše se však odehrávalo pouze v zrcadle přede mnou. Ve skutečnosti jsem na celou scénu oněměle hleděl z bezpečí pokoje.

Po náhlém útoku můj dvojník v zrcadle zavravoral a hůl mu vypadla z ruky. Příšera ho povalila na zem. Viděl jsem, jak spolu za stolem zápasí. Celý vyděšený jsem upustil hůl, běžel k zrcadlu a nesmyslně do něj tloukl. Za okamžik veškerý pohyb za stolem ustal. Nerozeznával jsem přesně, co se tam děje, ale byl jsem přesvědčený, že příšera s mým odrazem provádí to, co udělala se psem a kočkou. Nepřestával jsem bušit do zrcadla.

Za chvílku se příšera vrávoravě zvedla zpoza stolu. Stála zády ke mně. Okamžik váhala, pak se sehnula, uchopila ležící tělo a pomalu je odtáhla za dveře. Přitom jsem si všiml, že můj dvojník má rozsápané hrdlo.

Brzy se příšera objevila znovu. Nedočkavě si olizovala rty. Sebrala ebenovou hůl a zmizela s ní za dveřmi. Uběhlo asi deset minut, než znovu vyšla. K mému děsu a hněvu teď hodovala na utržené ruce, způsobem, jakým člověk obírá kuřecí křídlo. Zapomněl jsem na všechn strach a opět jsem začal tlouct na zrcadlo. Zvolna, jako by se snažila uhodnout, odkud hluk přichází, příšera otočila hlavu. Oči jí hrozivě planuly, tvář měla pokrytou krví, která mohla patřit jedině mému dvojníkovi.

Spatřila mě a oči se jí rozšířily. Objevil se v nich prohnání výraz, který mne doslova zmrazil. Pomalu se začala blížit k zrcadlu a já v tu ránu zanechal marného bušení. Ustoupil jsem o krok zpátky, vyděšený krutostí jejích kozlích očí. Příšera se belhala kupředu, divoký pohled stále upřený na mne. Když se ocitla až u skla, natáhla ruce a dotkla se ho, "zanechávajíc na něm krvavé otisky a chuchvalce žlutého a šedivého peří". Jemně osahávala povrch zrcadla, jako člověk, zkoušející pevnost ledu na hladině rybníka, pak sevřela své ohavné ruce do vyboulených sukovitých pěstí a začala zuřivě mlátit do skla. Tichým pokojem překvapivě otrásl zvuk podobný dunění bubnu.

Příšera chvíli stála a pozorovala mne, jako by o něčem přemýšlela. Z jejího chování bylo patrné, že mne vidí, ačkoliv já sám sebe v zrcadle už neviděl. Mohl jsem se dohadovat, že ze své pozice - ze světa za zrcadlem - vnímá příšera mou skutečnou podobu jako pouhý obraz. Pak mne však napadlo, že situace se možná změnila a velké zrcadlo se pro ni nyní stalo průzorem do reálného světa.

Náhle se příšera k něčemu rozhodla, otočila se, odbelhala se přes pokoj a zmizela za dveřmi. K mému úděsu se za okamžik vrátila s ebenovou holí v ruce, s onou holí, kterou předtím upustil můj nebohý dvojník. Celý vyděšený jsem si uvědomil, že když jsem mohl příšeru slyšet, jak tluče pěstmi na zrcadlo, musí být nějakým způsobem "hmotná". To by ale znamenalo, že nás dělí jen skleněná stěna! Kdyby příšera zaútočila holí na zrcadlo, sklo by se mohlo rozbít a ona by se pak ocitla v pokoji se mnou.

Zatímco se příšera belhala ode dveří k zrcadlu, rozhodl jsem se. Ani já, ani zvířata, nikdo z nás už v modrém salónu déle nezůstane! Utíkal jsem ke krbu, před nímž spali pes a kočka, zvedl jsem je a bez velkých cavyků jsem je hodil do haly. Když jsem se otočil a spěchal nazpět pro klece s ptáky, příšera se blížila k zrcadlu a kroužila holí nad hlavou. Pak hůl udeřila o sklo. Viděl jsem, jak zrcadlo v místě úderu zbělelo a hvězdicovitě popraskalo, tak jako led na vodě, když na něj hodíte kámen.

Na nic jsem nečekal. Popadl jsem obě klece a vyběhl s nimi do haly. Když jsem zavíral dveře, ozvala se další rána. Zhlédl jsem ještě, jak se ze zrcadla vylomil velký střep a s řinčením se zřítíl na podlahu. Z otvoru se vynořila vyzáblá paže svírající ebenovou hůl. Víc jsem vidět nepotřeboval. Přirazil jsem dveře, otočil klíčem v zámku a opřel jsem se o zeď. Po tvářích mi stékal pot a srdce mi divoce bušilo.

Po chvíli jsem se vzpamatoval, sešel jsem dolů do kuchyně a nalil si poctivou míru čisté brandy. Ruka se mi třásla tak silně, že jsem málem neudržel sklenici. Zoufale jsem se snažil vzít rozum do hrsti a uvažovat. Vypadalo to, že rozbité zrcadlo se pro příšeru stalo jakousi "vstupní branou" do mého světa. Platí to pouze o tomto jednom konkrétním zrcadle, nebo se takovou branou může stát každé zrcadlo? A co když zrcadlo rozbijí já? Pomohu tak příšeře? Nebo se tím před ní uchráním? Rozhodl jsem se vyzkoušet to.

Třásl jsem se strachy, ale něco jsem podniknout musel, protože se dalo čekat, že mě příšera teď bude pronásledovat po domě. Zašel jsem do sklepa, našel krátkou sekeru se širokým ostřím, pak jsem vzal svícen a odebral se nahoru. Dveře do modrého salónu byly stále zamčené. Uklidnil jsem se a šel do vedlejšího pokoje, do studovny, kde na zdi viselo středně velké zrcadlo. Přiblížil jsem se k němu. Svícen jsem držel ve výšce očí, sekeru připravenou.

Byl to divný pocit stát před zrcadlem a přitom se v něm nevidět. Chvíli jsem hleděl před sebe. Pak mne opět zachátil děs. Ze zrcadla, z míst, kde měl být můj obraz, na mne náhle zírala svým šíleným dychtivým pohledem ta ohyzdná tvář. Věděl jsem, že nastala chvíle, kdy si budu muset ověřit svou teorii, ale přesto jsem ještě vteřinu váhal, než jsem sekerou udeřil do zrcadla. Rozbilo se a jeho střepy s řinčením padaly na zem. Ustoupil jsem o krok a stál se zbraní zvednutou, připravený bojovat, kdyby se na mne příšera pokusila ze zrcadla vrhnout. Jakmile však zmizelo sklo, zmizela příšera s ním. Tak se ukázalo, že moje teorie byla správná - jestliže je zrcadlo rozbito z mé strany, přestává být branou. Abych se zachránil, musím zničit každické zrcadlo v domě a musím tu udělat rychle, dřív než se k zrcadlům dostane příšera a rozbije je ona. Zvedl jsem svícen a rozběhl jsem se do jídelny, kde viselo další velké zrcadlo. Dospěl jsem k němu ve stejný okamžik jako můj protivník. Třásly se mi ruce, ale naštěstí jsem zrcadlo stihl rozbít dřív, než do něj příšera udeřila holí, kterou stále držela v ruce.

Opatrně, abych neuhasil svíčky, jsem spěchal do prvního patra. Zde jsem běhal od ložnice k ložnici, od koupelny ke koupelně a zanechával za sebou hotovou spoušť. Strachem jako by mi narostla křídla - ke všem zrcadlům jsem se dostal o chvilku dřív než příšera a podařilo se mi je rozbít, aniž jsem zahlédl její tvář. Už zbývala jediná velká galerie s nejméně deseti obrovskými zrcadly, umístěnými mezi knihovnamí. Ačkoliv jsem pospíchal, z nějakého nesmyslného důvodu jsem se pohyboval po špičkách. U dveří do galerie se mne zmocnila hrůza. Co když se tam příšera už dostala, rozbila zrcadlo a teď na mne ve tmě čeká? Přitiskl jsem ucho na dveře, ale neslyšel jsem nic. Zhluboka jsem se nadechl, otevřel a se svícem vysoko nad hlavou jsem vstoupil.

V měkké sametové tmě přede mnou ležela velká galerie, temná a nevýrazná jako krtčí díra. Udělal jsem krok, plameny svíček se rozechvěly a na stěnách i na podlaze sálu se jako smuteční prapory zatřepotaly černé stíny. Kráčel jsem hlouběji do místnosti a snažil se dohlédnout až na její konec. Světlo z mého svícnu sice tak daleko nedosáhlo, avšak zdálo se mi, že všechna zrcadla jsou netknutá. Rychle jsem položil svícen na stůl a otočil se k dlouhé řadě zrcadel. Náhle jsem zaslechl hlasitou ránu a zařinčení. Srdce mi poskočilo až do krku. Pak jsem si s obrovskou úlevou uvědomil, že to nebyl zvuk roztříštěného zrcadla, ale že se z okna asi utrhł velký rampouch a zřítíl se na nádvoří s řinčením, které připomínalo zvuk rozbitého skla.

Bylo mi jasné, že musím jednat rychle, rychleji, než se lstivá kulhající příšera dostane do velké galerie a probije se ven. Pevně jsem sevřel sekeru a běžel od zrcadla k zrcadlu, zanechávaje za sebou takovou škodu, že by užasla i tlupa chuligánů. Znovu a znovu jsem tloukl sekerou do hladkých ploch, tak jako rybář odstraňuje led z vodní hladiny. Každé zrcadlo vždy hvězdovitě popraskalo, zbělelo a pak se z něj začaly s melodickým cinkáním sypat střepy. V tichém domě zněl tento zvuk mimořádně hlasitě.

Doběhl jsem k předposlednímu zrcadlu. Sotva jsem ho rozbil, ozvalo se z vedlejšího zrcadla řinčení a vynořila se z něj ebenová hůl a za ní ohavná ruka. Leknutím jsem upustil sekeru, otočil se a prchal. Zdržel jsem se, jen abych vzal ze stolu svícen. Než jsem zabouchl dveře a zamkl je na zámek, zahlédl jsem ještě, jak se příšera snaží prodrat z posledního zrcadla.

Opřel jsem se o dveře, třásl se hrůzou a naslouchal jsem. Srdce mi prudce bilo. Přes dveře jsem tlumeně slyšel slabé zvuky tříštěného skla. Pak bylo ticho. Napínal jsem uši, ale nic jiného jsem nezaslechl. Náhle jsem pocítil, jak se klika za mými zády začíná pomalu hýbat. Strnul jsem hrůzou. Potom jsem uskočil a bez dechu pozoroval zvolna klesající kliku. Nakonec si příšera za dveřmi uvědomila, že je zamčeno a z galerie se ozval hlasitý výkřik plný zklamání a vzteku - ječení tak kruté a nepopsatelně zlé, že jsem málem upustil svícen. Opřel jsem se o zeď a roztřeseně si otíral pot z čela. Nesmírně se mi ulevilo. Všechna zrcadla v domě byla rozbítá a jediné dvě místnosti, do kterých měla příšera přístup, jsem již zamkl. Poprvé za posledních čtyřiatřicet hodin jsem se cítil trochu bezpečný. Příšera za dveřmi velké galerie funěla jako prase u koryta. Pak znovu vztekla zaječela, až mi ztuhla krev v žilách. Dál se už neozývalo nic, tak jsem vzal svícen a vydal se po schodech do přízemí.

Často jsem se zastavoval a naslouchal. Pohyboval jsem se pomalu a opatrně, aby mne nemátlo šustění šatů. Zadržoval jsem dech, ale jediné, co jsem slyšel, byl zoufalý tlukot mého vlastního srdce, jež mi zběsile naráželo na žebra, a jemné prskání svíček, jejíž plameny se při každém mém kroku mihotavě roztančily.

Pomalou, s kařdičkým nervem napjatým, jsem scházel do přízemí toho ponurého, studeného a pustého domu.

V ohybu schodů jsem se zastavil a znovu se zaposlouchal. Nehnutě jsem čekal, takže plameny svíčky se vzpřímily; vypadaly teď jako malý hájek oranžových cypřišů. Nic nebylo slyšet. Dlouze jsem si oddechl úlevou. Zahnul jsem za roh a do očí mě udeřilo to jediné, nač jsem zapomněl - velké meziokenní zrcadlo u paty schodiště.

Hrůzou jsem málem upustil svícen na zem. Pevně jsem ho sevřel zpocenou dlaní. Zrcadlo nevinně viselo na zdi a neodráželo nic nebezpečnějšího než schodiště, po kterém jsem se chystal sejít. Vše bylo tiché. Modlil jsem se a doufal, že příšera stále ještě zuří mezi střepy rozbitých zrcadel nahoře v galerii. Pomalu jsem začal sestupovat se schodů. Když jsem se ocitl asi v polovině schodiště, náhle jsem zcela ochrnul leknutím. V horní části zrcadla jsem spatřil bosou, znetvořenou nohu příšery, scházející do haly.

Ohlédl jsem se, ale na schodišti za mnou nikdo nestál. Znamenalo to tedy, že příšera se zatím pohybuje ve světě za zrcadlem. Přesto jsem zpanikažil a nevěděl si rady. Napadlo mne, že bych měl rozbít zrcadlo, dřív než příšera sestoupí až dolů a uvidí mne. Jenže to bych musel na zrcadlo hodit svícen. Svíčky by zhasly. A co kdybych minul? Zůstal bych na schodech jako v pasti, s příšerou kdesi ve tmě přede mnou. Něco takového bych nevydržel. Váhal jsem a váhal, příliš dlouho, protože belhavá příšera sestoupila po schodech s překvapivou rychostí. Jednou rukou se opírala o hůl, druhou svírala madlo zábradlí. Při každém pohybu jí na prstě zazářil prsten s oplálem. V zrcadle se již objevil její polorozpadlý obličej. Zazírala na mne a udělala vzteklou grimasu. Pořád jsem nedokázal nic podniknout. Stál jsem jako přimrazený, neschopen pohybu. Svícen jsem držel nad hlavou.

Zdálo se mi důležitější, abych měl světlo a viděl, co příšera dělá, než abych svícem rozbil zrcadlo. Příšera napřáhla svou vyzáblou paži, zvedla vysoko hůl a udeřila. Ozval se třeskot, zrcadlo zmatnělo, začaly se z něj sypat střepy. Objevila se ruka. Sklo dál padalo, až leželo všechno na podlaze a rám byl zcela prázdný. Příšera funěla a dychtivě kňourala jako pes, kterému někdo ukázal misku s jídlem. Vystoupila ze zrcadla, šlápla na střepy, které pod jejíma nohama křupaly a vzraly. Upřela na mne planoucí oči, otevřela hubu a zaječela. Byl to klokotavý triumfální výkřik. Sliny jí přitom vytékaly z rozkládajících se zbytků tváří. Stiskla zuby tak silně, že jsem slyšel jejich skřípot.

Byl to děsivý pohled a já zcela propadl panice. Zvedl jsem těžký svícen (modlil jsem se, abych zamířil přesně) a hodil jej na příšeru. Chvíli to vypadalo, jako by svícen zůstal viset ve vzduchu. Plameny svíček hořely, příšera stála v troskách zrcadla a z očí jí sršela zloba. Pak jí má těžká zdobená zbraň zasáhla. Svíčky zhasly. Ozvala se tupá rána, zachroptění a úder svícnu o mramorovou podlahu. Nakonec jsem slyšel pád těla. Potom byla tma a naprosté ticho.

Nemohl jsem se ani pohnout. Třásl jsem se strachem a čekal, že každou chvíli ucítím, jak mi odporne kostnaté ruce svírají krk, nebo mne chytají za nohy. Nestalo se však nic. Opravdu nevím, kolik minut jsem tam stál. Po delší době jsem zaslechl slabý chrčivý vzdech. Pak bylo opět ticho. Nehybně jsem čekal ve tmě a stále se nic nedělo. Sebral jsem odvalu a sáhl do kapsy pro sirky. Ruce se mi třáslly tak, že jsem málem nedokázal škrtnout, ale nakonec se mi to podařilo. V slabém mihotavém světle toho nebylo moc vidět, pouze schoulená siuleta ležící pod rámem zrcadla. Pomyslel jsem si, že příšera je buď v bezvědomí, nebo je mrtvá. Pak jsem zaklel a upustil sirku na zem, protože mi popálila prsty. Zapálil jsem druhou a opatrně sešel schody. Než jsem se dostal dolů, sirka opět zhasla, a tak jsem se musel zastavit a zapálit další. Sklonil jsem se a natáhl ruku s hořící sirkou k příšeře. Uskočil jsem náhlou hrůzou z toho, co jsem spatřil.

""Přede mnou ležel s hlavou v kaluži krve Gideon.""

V mihotavém světle sirky jsem zíral na jeho tvář a nechápal jsem nic. Měl na sobě stejné oblečení, jako když jsem ho viděl naposledy. Perziánová čepice mu spadla a z rány na spánku, kam ho udeřil svícen, se řinula krev. Zkoušel jsem, jestli mu tluče srdce. Byl však mrtev. Jeho oči nyní postrádaly jakékoliv kouzlo, jen na mne slepě a bez výrazu zíraly. Zvedl jsem svícen, zapálil svíčky, sedl jsem si na schody a snažil se tomu všemu přijít na kloub. Snažím se o to dodnes.

Ušetřím čtenáře detailů mého následného zatčení, věznění i procesu. Každý, kdo čte noviny, si na můj případ jistě vzpomíná. Jak mi nevěřili (obzvláště když našli rozsápané a napůl snědené mrtvoly psa, kočky a ptáků), že poté, co se příšera objevila, stali jsme se všichni pouhými odrazy v jejím zrcadle. I pro mne to byla hádanka a nedokázal jsem nalézt vysvětlení, takže si asi dovedete představit, jak na celou záležitost nazírala policie.

Novináři mne nazvali "Příšerou z Gorge" a neodbytně volali po mé krvi. Policie se odmítla zabývat mým vyprávěním o příšere v zrcadle. To, že mi Gideon zanechal ve své závěti značnou sumu peněz, se jim zdálo jako dostatečný důkaz o mé vině.

Marně jsem protestoval, že jsem to byl právě já, kdo policii zavolal - a jen Bůh ví, kolik mne stálo sil, abych se sněhem dovlekl do vsi a požádal o pomoc. Policie na přízraky nevěřila (stejně jako já před těmito událostmi) a na všechno měla jednoduchou odpověď: Zabil jsem svého přítele pro peníze a pak jsem si vymyslel báchorku o příšere v zrcadle.

Důkazy proti mně byly nezvratné. Tisk způsobil povyk, rozvířil veřejné mínění, a tím byl můj osud zpečetěn. Jsem zrůda a musím být potrestán. Odsoudili mne tedy k smrti, k tomu abych zemřel pod ostřím gilotiny. Svítání už se blíží a s ním i čas mé popravy. Zkrátil jsem si čekání vyličením celého svého příběhu a doufám, že si jej někdo přečte a třeba mi i uvěří. Poprava gilotinou se mi nikdy moc nezamlouvala. Vždy mi připadalo, že je to ten nejbarbarštější způsob, jak člověka připravit o život. Strážé mne důkladně hlídají, takže svému osudu zřejmě neuniknu. Zeptali se mne však, nemám-li nějaké poslední přání, a souhlasili s tím, že až se budu naposledy oblékat, přinesou mi velké zrcadlo. Jsem zvědav, co se stane.

Zde rukopis končil. Na poslední stránce stála krátká poznámka, připsaná cizí rukou: "Vězeň byl nalezen mrtvý před zrcadlem. Příčina smrti - selhání srdce. Dr. Lepître".

Hromy stále bouřily a světlo blesků v krátkých intervalech ozařovalo pokoj. Nestydím se přiznat, že jsem vstal a přes zrcadlo nad toaletním stolkem jsem pověsil ručník. Pak jsme vzal do náruče buldoka, odnesl ho do postele a uvelebil se vedle něj.

PIKNIK A JINÉ POHROMY:

Copyright (C) Gerald Durrell 1979

Z anglického originálu "The Picnic and Suchlike Pandemonium"
přeložila (C) 1995 Šárka Řeřichová
redakce textu Robert Kubánek

First published in Great Britain by
Collins 1979

1996